

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRALYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3— PENCŐ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLER
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA 20 FILLER

A debreceni kir. törvényszék B. 7802/12-1925. számú ítélete

A debreceni kir. törvényszék.
B. 7802/1925.—12.

A MAGYAR ÁLLAM NEVÉBEN!

A debreceni kir. törvényszék, mint büntető bíróság, sajtó útján elkövetett rágalmozás és becsületsértés vétsége miatt Macsata József és Pálffy József ellen, a vádtanácsnak 1925. B. 7802-10 és 1926. B. 353—16. számú vádhatározatában foglalt vád felett, Bod Kálmán kir. törvényszéki tanácselnök, mint elnök, dr. Májerszky Jenő, kir. törvényszéki bíró és dr. Tóth János kir. törvényszéki bíró valamint Szatmári János kir. tszéki jegyző, mint jegyzőkönyvezető részvételével dr. Kovács Béla ügyvédnek, mint főmagánvádló képviselőjének, a szabadlában levő vádlottaknak és dr. Szemere Antal ügyvédnek, mint Macsata József védőjének jelenlétében, Debreczenben, 1925. évi szeptember hó 9. és 10. napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után meghozta következő ítéletet:

I. Macsata József vádlott, 42 éves rk. vallású, jászói születésű, debreceni (Máv. kalauz) lakos, magyar állampolgár, Máv. intéző, nős, mint a St. 33 § szerinti szerző bűnös 1 rb, az 1914. XLI. tc. 1 §-ába ütköző s a 3 § 2 bekezdés 1 pontja szerint minősülő, sajtó útján elkövetett rágalmozás és 1 rb, az 1914. XLI. tc. 2 §-ába ütköző, a 4 § 2 bekezdésre figyelemmel, a 3 § 2 bekezdés 1 pontja szerint minősülő, sajtó útján elkövetett becsületsértés vétségében, amely azáltal követte el, hogy a Debreczenben megjelenő „Debreczen” c. napilap, 1925. december 10. II. évf. 280-ik számában, Az ÉME kullisa titkai, Az ébredő főispánságtól, a szerkesztő bajtársan keresztül, a nyalóka ületig stb. címek és Nyilatkozat alcím alatt közzétett közleményben, mint annak a St. 33 § szerinti szerzője, a következő kijelentéseket tette:

a) Film az Ébredő mozi jövedelmének művészi elköltéséről, alcím alatt: „Hogy teljesen röviden jellemezzem a vezetőség egész munkáját, nem volt egyéb, mint a mozi jövedelmének művészi módon való elköltése”.

b) Hogy a szerkesztő bajtárs hat milliót kaphasson” alcím alatt: „Miert adott ki a vezetőség ez évben is ébredő napiárt, amikor erre a mult évben is több milliót ráfizettünk?” A propaganda céljából-e, vagy pedig azért, hogy a szerkesztő bajtárs 6 milliót kaphasson”

c) „Nyilatkozat” alcím alatt: „Megjegyzem, hogy ha az ébredő eszme azonos a debreceni csoportban uralkodó feneketlen gyűlölködéssel, mely még a bajtársakkal szemben is megnyilvánul, akkor szőgyenlem magam, hogy valaha az ÉME tagja vol-

tam. Debreczen, 1925. december 9-én. Macsata József”.

az ÉME debreceni csoportjáról oly tényeket állított, melyek valóság esetén az egyesület ellen büntető és fegyelmi eljárást vonnának maguk után, s azt a közmegevetésnek tenné ki, — továbbá; A lent körülírt cikkben „Nyilatkozat” alcím alatt a következő kijelentéseket tette:

„Tekintettel arra, hogy dr. Szatmári Istvánt újból a csoport elnökévé választották, ezután bejelentem az egyesületből való kilépésem, mivel sértésnek találom magamra nézve, oly egyesület tagságát, amelynek ő az elnök” mely kijelentés dr. Szatmári Istvánra becsületlenítő és megszegyenítő.

II. Pálffy József vádlott, 38 éves, rk. vallású, debreceni születésű és (Kandia ucca 6. szám) alatti lakos, hírlapíró, magyar állampolgár, mint a St. 33 § szerinti szerző bűnös, az 1914. XLI. tc. 1 §-ába ütköző, s a 3 § 2 bekezdés 1 pont szerint minősülő, sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében, melyet azáltal követte el, hogy az említett lappéldány, említett címei alatt megjelent cikk harmadik hasábjában a következőket írta:

a) „Ezuttal nem szólnék az elnök ur havi két milliójáról, a szegény gyermekek felruházása helyett, Rómába utazó bajtársak 10 milliójáról, a nyalóka üzletről és egyebekről, hanem igenis beszélnék arról, hogy még ezen etikai kifogások alá eső kiadásokon felül mi történik az ébredő mozi azon horribilis jövedelmével, amely ezeken felül mara, amely autentikus kijelentés szerint oly horribilis, hogy házat lehetne belőle venni”.

b) Ugyanazon cikk negyedik hasábjában:

„Legutóbb is elutasította a belügyminiszter Debreczen városának moziengedély megadására irányuló kérelmét, pedig ezt a kérelmet kulturális célú támogatásnak tekintették, amelynek célját szolgálják, melyek messze esnek minden kulturától, de még csak hazafias szolgálattól is. amint ez kitűnik az alábbiakból”, mely kijelentésével, mint azoknak a St. 33 § szerinti szerzője, az ÉME debreceni csoportjáról sajtó útján oly tényeket állított, melyek valóságuk esetén büntető és fegyelmi eljárást vonnának maguk után s az ÉME debreceni csoportját közmegevetésnek tenné ki.

A kir. törvényszék ezért:

I. Macsata József vádlottat, az 1914. XLI. tc. 3 § 2 bekezdése alapján a Btk 96 és 97 §-ai felhívásával 21, azaz huszonegy napi fogházra, mint főbűntetésre, továbbá az említett és még a 4 § 2 bekezdése alapján, az 5340-1924.

M. E. sz. 4 §-ra tekintettel a Btk. 102 felhívásával 1,000.000 és 1,000.000, — azaz egymillió és egy millió korona pénz, — mint mellékbüntetésre ítéli.

II. Pálffy József vádlottat, az 1914. XLI. tc. 3 § 2 bekezdése alapján, a Btk 92 § alkalmazásával, az 5340—1924. M. E. sz. r. 4 §-ára figyelemmel, 2,000.000 aza kétmilliói korona pénz, mint fő és 200.000 azaz kétszázezer korona pénz, mint mellékbüntetésre ítéli.

A St. 43 § 2 bekezdése alapján elrendeli a kir. törvényszék, hogy ezen ítélet indokával együtt a „Debreczen” című napilapban, a jogerős ítélet kihirdetése után megjelenő legközelebbi, vagy azt követő számnak elején rendszeres nyomással, minden lappéldányon vádlottak egyetemleges költségükön tésessék közzé, s ezekből a bíróság az ítéletet a „Debreczen” c. lap szerkesztőjével közli.

A szabadságvesztés büntetést megkezdésének napjától kell számítani.

A pénzbüntetést, amennyiben az alábbi rendelkezések szerint is behajthatatlan lenne, az 5340—1924. M. E. sz. r. 7 § alapján, 100,000 (Egyszáz-ezer) koronánként, 1 (egy) napi fogházra kell átváltoztatni.

A pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell, végrehajtás terhével a debreceni kir. ügyészségnél, az 1892. XXVII. tc. 3 §-ában meghatározott célra megfizetni.

Vádlottak a Bp. 480 és 481 §-ai értelmében az ezután esetleg felmerülő bűnügyi költséget külön, külön, az államkincstárnak megtéríteni, s a Bp. 479 § alapján, dr. Szatmári István főmagánvádlónak a képviseletével felmerült, s ezuttal 4,000.000, négy millió koronában megállapított költséget, 15 nap alatt egyetemleges, végrehajtás terhével megfizetni.

Kimondja a kir. törvényszék, a St. 40—42 §-ai alapján, hogy az ítéletben megállapított pénzbüntetésért és az esetleges bűnügyi költségért a „Debreczen” című időszakos lap kiadója felelős, ha a biztosíték a pénzbüntetést és bűnügyi költséget nem fedezné, a felmerült bűnügyi költségeket egyetemleges, a pénzbüntetést és az ezután esetleg felmerülő bűnügyi költségeket Macsata József és Pálffy József elítéltektől külön, külön, ha tőlük behajtani nem lehetne, a kiadótól és amennyiben az sem lehetséges a „Debreczen” c. lapot előállító „Tiszántúli Hírlap” könyv és lapkiadó R. T. cégtől kell behajtani és csak abban az esetben, ha mindezekről nem volna a pénzbüntetés behajtható, változtatható az át, a fentiek szerint szabadságvesztés büntetésre

INDOKOLÁS:

Az ÉME debreceni csoportjának belső életében dr. Iványi Béla, volt elnök lemondása után, az ő személyéhez ragaszkodó tagok, 1924. év végén ellenzéki csoportot alkottak s ez időtől fogva, a jelen perben tárgyalt események időpontjáig, 1925. év végéig, ezen csoport és az új elnökség körül csoportosuló többség között, állandó éles párt harcok folytak. A kifejlődött ellentétek következtében az ellenzéki csoport egy időben kilépett a helyi csoport kebeléből és „pallagi csoport” elnevezés alatt külön csoportot alakított, majd a központ ismételt sürgetésére a két csoport ismét meggyezett és a pallagiak visszatértek a helyi csoportba. Símán azonban ez sem ment, mert a visszalépők közül azokat, akiket a belső béke szempontjából, különösen veszélyeseknek tartottak, egy a központ utasítására alakult revíziós bizottság kizárt a tagok sorából, s ezek újra felvételét nem fogadtosították.

Macsata József vádlott az ellenzékhez tartozott és az egyesület gyűlésein már előzőleg is többször bírálat tárgyává tette az elnökségnek az egyesület vezetésében kifejtett munkásságát. Az 1925. december 7-én tartott közgyűlésén vádlott, az évi zárszámadás bírálatával akart foglalkozni beszédében, azonban már a beszéd elején keletkezett zaj és lármá miatt azt elmondani nem tudta. Ugy látszik a sértett önérzet és a túlfűtött szenvedély vádlottat a „Debreczen” című napilap szerkesztőségébe vitte, ahol az el nem mondott beszéd fogalmazványát közlés végett Pálffy József szerkesztőnek átadta, aki a lap egyik munkatársával, bevezető részt íratott hozzá, saját maga ellátta bőséges címekkel és alcímekkel és a „Debreczen” 1925. december hó 10-én megjelenő számában közzétette.

A közzétett újságok alább részletezett megjelölt részeiben foglalt tényállításokért és kifejezésekért az Ébredő Magyarok Egyesülete, valamint dr. Szatmári István elnök, saját személyében is vádat emeltek Macsata József és Pálffy József ellen, és pedig:

1. Macsata József ellen, az 1914. évi 41 tc. 2 §-ába ütköző, a 3 § 1. pontja szerint minősülő, egy rendbeli, a dr. Szatmári István sérelmére, sajtó útján elkövetett becsületsértésért, továbbá az 1914. évi 41 tc. 1 §-ába ütköző, a 3 § 1. pontja szerint minősülő egy rendbeli, az ÉME debreceni csoportjának sérelmére, sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége, továbbá;

2. Pálffy József ellen, az 1914. évi 41 tc. 1 §-ába ütköző, s a 3 § 1. pontja szerint minősülő, egy rendbeli, az ÉME debreceni csoportja sérelmére, sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége;

Szenzációsan szép olasz kalapok 18 divatszinben Frank Edénél 12 pengőért

Végül ismét Macsata József ellen, az 1914. évi 41 tc. 1 §-ába ütköző, a 3 § 1 pontja szerint minősülő, egy rendbeli az ÉME debreceni csoportja sérelmére, sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége és az 1914. évi 41 tc. 1 §-ába ütköző, a 3 § 1 pontja szerint minősülő, egy rendbeli, a dr. Szathmáry István sérelmére, sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége címén azért;

mert Macsata József a Debrecenben megjelenő „Debreczen” című napilapnak, II. évfolyam, 1925. december 10-i számában, „A debreceni ÉME kuliszaitkai” címen „Nyilatkozat” alcím alatt közzétett közleményében, mint annak, a sajtótörvény 33 § szerinti szerzője, dr. Szathmáry Istvánra és az általa képviselt Ébredő Magyarok Egyesülete, debreceni csoportjára vonatkozóan, a következő kijelentéseket tette: Az ÉME csoport tekintetes Elnökségének Debrecen. Tekintettel arra, hogy dr. Szathmáry Istvánt újból a csoport elnökének választották, ezúton bejelentem az egyesületből való kilépésemel, mivel sértésnek találom magamra nézve oly egyesület tagságát, melynek ő az elnöke. — Megjegyzem, hogyha az Ébredő eszme azonos a debreceni csoportban uralkodó feneketlen gyűlölködéssel, amely még a bajtársakkal szemben is megnyilvánul, akkor szégyenlem magam, hogy valaha az ÉME tagja voltam. Debrecen, 1925. december 9-én, Macsata József”, mely kijelentése dr. Szathmáry Istvánra vonatkozólag becstelentők és megszegényítők; az ÉME debreceni csoportjára vonatkozólag pedig oly tényeket állított, melyek valóság esetén az egyesület ellen hatósági fegyelmi vizsgálat okát képeznék, s azt közmegevetésnek tennék ki;

mert Pálffy József az említett cikkben, a harmadik hasábon, a következőket írta: „Ezuttal nem szólunk az elnök úr havi 2 milliójáról; a szegény gyermekek felruházása helyett Rómába utazó bajtársaknak 10 milliójáról, a nyalóka üzletről és egyebekről, hanem igenis beszélünk arról, hogy még ezen etikai kifogások alá eső kiadásokon felül mi történik az Ébredő mozi azon horribilis jövedelmével, amely ezeken felül megmarad, s amely autentikus kijelentés szerint, oly horribilis, hogy házat lehetne belőle venni”.

Ugyanazon cikk negyedik hasábjában:

„Legutóbb is elutasította a belügy-miniszter Debrecen városának mozi engedély megadására irányuló kérelmét, pedig ezt a kérelmet kulturális cél támasztotta alá. Az ÉME pedig bírtokol egy mozit, melynek jövedelme oly célokat szolgál, amelyek messze esnek minden kulturától, de még csak hazafiúi szolgálattól is, mint az kiténik az alábbiakból”, mely kijelentéseivel, mint azoknak a sajtótörvény 33 §-a szerinti szerzője, az ÉME debreceni csoportjáról, sajtó útján oly tényeket állított, melyek valóság esetén büntető és fegyelmi eljárást vonnának maguk után és az egyesület debreceni csoportját közmegevetésnek tennék ki;

mert ismét Macsata József, a megjelölt cikknek „Film az Ébredő mozi jövedelmének művészi elköltéséről” alcím alatti részben, mint annak a sajtó-

törvény 33 § szerinti szerzője, a következőket írta:

a) „Hogy teljesen röviden jellemezzem a vezetőség egész évi működését, nem volt egyéb, mint a mozi jövedelmének művészi módon való elköltése”.

b) „Hogy a szerkesztő bajtárs hat milliót kaphasson” alcím alatt, „Miért adott ki a vezetőség ez évben is Ébredő napit, mikor arra a múlt évben is több milliót ráfizettünk” a propaganda céljából-e, avagy pedig azért, hogy a szerkesztő bajtárs hat milliót kaphasson” mely kijelentéseivel az ÉME debreceni csoportjáról oly tényeket állított, melyek valóság esetén az egyesület ellen büntető és fegyelmi eljárást vonnának maguk után és közmegevetésnek tennék ki;

végül Macsata József, a körülírt cikkben a következőket írta:

a) „Egy kis nyalóka üzlet” alcím alatt, amásodik oldal negyedik hasábján „Vajjon igaz-e, hogy Lehmann bajtárs annak idején havi másfél millió koronát ígért az elnök úrnak, ha őt és társait a mozi bérletéhez hozzájutattja, ha ez igaz, miért nem állította őt fegyelmi bíróság elé, miért engedett neki vezérszerepet játszani az egyesületben, és miért szerzett még a fiának is drágériát? Ez utóbbi dolgot még az elnök úr mondotta nekem, remélem emlékszik rá?” Megtörtént-e az ÉME szövetkezet árudájának leszámolása, amit évek óta sürgetnek az üzletrészjegyzők?”

b) „Kémek a háttérben” alcím alatt: Mikor volt a pallagi csoport igen bizteleire méltó tagjai, a Boriska nap megünneplésére a múlt héten barátságos összejövetelt tartottak, képes volt őket feljeleníteni az államrendőrségnél, hogy titkos értekezletet tartanak”.

„... de megelekedte azt is, hogy egyik bajtársáról, annak szolgálati főnöke előtt olyan kijelentést tett, ami az illető bajtársnak súlyos kellemetlenséget okozhatott volna. Vajjon méltó-e az elnöki tisztségre olyan egyén, aki bajtársával szemben így jár el”, mely kijelentéseivel olyan tényeket állított, melyek valóságuk esetén dr. Szathmáry István ellen, mint egyesületi csoport elnök ellen, fegyelmi vizsgálatot és büntető eljárást vonnának maguk után és őt közmegevetésnek tennék ki.

Macsata József vádolt beismerte, hogy a közleménynek, vele szemben vád tárgyává tett részét ő maga írta és azt átadta közlés véget a szerkesztőnek, Pálffy J. pedig az adta elő, hogy a terhére rótt részeket ő íratta és tétele közö s azokért a sajtójogi felelősséget, mint

szerkesztő vállalja.

Védő a vádoltak védekezésének előterjesztése előtt kifogást emelt az ellen, hogy az ÉME képviselőjében főmagánvádolóként dr. Szathmáry István, a helyi csoport elnöke szerepel, mert az általa felmutatott alapszabályok 20 §-a szerint az egyesület képviselőjére csak az országos elnökség, vagy az általa kijelölt személy jogosult, dr. Szathmáry pedig ilyen felhatalmazást nem igazolt. Kéri ennek alapján megállapítani, — hogy az ÉME sérelmére vádba vett eseményeknél, a törvényszerű vádindítvány hiányzik.

Főmagánvádoló és képviselője csatolja az alapszabályoknak ma is érvényben levő példányát, mely a védő által felmutatottnál újabb keletű, s ennek 41 §-ára hivatkozva a szabályszerű képviselő megállapítását kérte.

A k.r. törvényszék a védő által sem kifogásolt 1924. évben kiadott alapszabályok 41 § alapján, azt állapította meg, hogy helyi jelentőségű ügyekben a szervezetek saját szerveik által határoznak és bajtársak végre határozataikat. Ilyen saját szervek pedig a felhívott szakasz második bekezdése szerint, a választmány és az elnökség is. Mint, hogy pedig a vád tárgyává tett közlemény nem az országos szervezet, hanem a helyi csoport dolgaival foglalkozik, ennél fogva ezt az ügyet helyi jelentőségűnek kellett tekinteni, ilyenformán pedig a helyi csoport választmányának felhatalmazása alapján, de anélkül is, mint elnök dr. Szathmáry István az alapszabályok értelmében, törvényszerűen képviseli az ÉME debreceni csoportját. A vádindítvány tehát a törvény által megkivánt feltételek betartásával terjesztett elő.

Vádoltak védekezésük során arra hivatkoztak, hogy a sajtóközlemény megírását közérdek, Macsata egy esetében pedig jogos magánérdek megóvása tette szükségessé, és ez alapon mindketten kéri az összes állított tény körülményekre vonatkozólag a valóság bizonyításának elrendelését. Bizonyítékaikat a felhívott tanúk és beszerelni kért iratokban jelölték meg.

Macsata József a „Nyilatkozat” első részében foglalt dr. Szathmáry Istvánra vonatkozó azon kijelentésére nézve, „sértésnek tartom magamra nézve oly egyesület tagságát, melynek ő az elnöke” a bizonyítani kívánt tényeket abban jelölte meg, hogy dr. Szathmáry István, a közgyűlésen megvonta tőle a szót, hogy ugyanezen a gyűlésen nem védte meg őt, midőn a tagok za-

jongása miatt beszédét elmondani nem tudta, hogy a pallagi csoport tagjainak összejövetelét a rendőrségen feljelentette és, hogy róla szolgálati főnöke előtt olyan nyilatkozatot tett, ami neki kellemetlenséget okozhatott volna, hivatali életében.

A „Nyilatkozat” második részében használt „feneketlen gyűlölködéssel” való igazolására előadta; a csoport tagjainak egyrésze rágalmazást terjesztett Iványi Béla, volt elnökről, a gyűléseken az ellenzékhez tartozó nőket „fogják be a pofájukat” kifejezésekkel illették, s azzal fenyegették, hogy rendőrökkel vezetett ki őket; Iványi arcképét eltávolították az egyesület helyiségéből, a pallagi csoportot üldözték majd annak visszalépő tagjai közül többeket indokolatlanul kizártak; az elnök feljelentette a rendőrségen a bajtársainak egy részét, hogy titkos összejövetelt tartanak, ugyancsak az elnök egy bajtársáról, annak hivatali főnöke előtt olyan nyilatkozatot tett, ami súlyos kellemetlenséget okozhatott volna.

„A mozi jövedelmének művészi módon való elköltése” és, hogy a szerkesztő bajtárs hat milliót kaphasson” alcímű cikkek stb. tényállításainak valószínűségét bizonyítani kívánta, hogy a csoport elnöke havi két millió, a pénztárnok havi egymillió tiszteletdíjat kapnak és ezek az összegek már meghaladják a csoportnak tagdíjából befolyó jövedelmét. Liszt Nándor bajtárs a napitár szerkesztéséért hat millió koronát kapott s a napitár kiadására ezen felül is ráfizetett az egyesület, a rendelkezésre álló jövedelemből magán kölcsönök folyósítottak, amit az egyesületre egyelőre elveszettek tekinthet, az egyesület pénzből három bajtárs részére tíz milliót adtak ki, a többi útra.

Ugyancsak bizonyítani kívánta azt, „egy kis nyalóka üzlet” és „kémek a háttérben” alcímű részeknek a Lehmann-féle esetre, a Boriska napi összejövetel feljelentésére, valamint a bajtársiatlan nyilatkozatra vonatkozó tényállításai valószínűségét is.

Az utolsót kivéve az összes esetekben közérdekre, a bajtársiatlan nyilatkozatra pedig jogos magán érdekének megóvására hivatkozott.

Pálffy József szintén közérdekre hivatkozva kívánta bizonyítani a vele szemben vád tárgyává tett részekben foglalt tényállítások valódiságát, külön jelölve meg bizonyítékait, a harmadik hasábon „Ezuttal nem szólunk” kezdetű, valamint a negyedik hasábon, „Legutóbb is elutasította” kezdetű részekre vonatkozó bizonyítékait és bizonyítandó tények gyanánt a már Macsata József által felhívott tényállításokra is hivatkozott.

Főmagánvádoló és képviselője a valószínűségét nem ellenézték, s egyben ő is megjelölték ellenbizonyítékaikat, tanuvallomásokban is becsatolt iratokban.

A k.r. törvényszék Macsata esetei közül a „Nyilatkozat” második részében említett „feneketlen gyűlölködéssel” a „mozi jövedelmének művészi módon való elköltése, a Lehmann-féle eset és a bajtársak feljelentése esetében. Pálffy József esetei közül pedig a második

Tej annyi, mint egészség

mert egy élelmiszer sem bír oly nagy tápértékkel, oly könnyen emészthető formában, mint a tisztán kezelt, egészséges tehéntejből származó *nyers tej*. — A m. kir. Gazdasági Akadémia lepecsételt palackjaiban naponta frissen forgalomba kerülő tejet áruljuk, amely mindkét üzletünkben előjegyezhető.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth-utca 15.
Telefon: 22.

Fióküzlet: Piac-utca 22-24.
Telefon: 1003.

rész, vagyis, hogy „a mozi jövedelme oly célokat szolgál, melyek távol esnek a kulturától és hazafias céltól” közérdeknek, a Macsátára vonatkozó bajtársiatlan nyilatkozat esetében pedig, jogos magánérdek megírásának szükségét állapította meg, ezért ezekre az esetekre a valódiság bizonyítását a Bv. 13 §-ának 1 pontja alapján megengedte. A bejelentett bizonyítékok közül azonban a főmagánvádló által felhívott dr. Szathmáry István, dr. Olchváry László dr. Auerbach Miklós, dr. Kiss Zsigmond, Kiss Ernő, ifj. Szele György, — vitéz Deák Lajos, Sümei József, dr. Liszt Nándor és Hankovszky tanúk kihallgatását, valamint a védő által a bajtársak feljelentésének bizonyításánál a rendőrségi iratok beszerzését mellőzte a kir. törvényszék és pedig az előbb említett tanúk kihallgatását azért mert, ugyanerre a közleményre már elrendelt 18 tanúnak kihallgatásával a tényállást kellően tisztázhatónak látta, s egy újabb tömeg tanu kihallgatása csak indokolatlanul nyújtotta volna az eljárást; a rendőrségi iratok beszerzése miatt pedig a főtárgyalás elnapolása vált volna szükségessé, ezt pedig az egyéb bejelentett bizonyítékokkal is tisztázható ténykörülmény felderítése nem tette indokolttá.

Meg kellett azonban tagadni a valódiság bizonyításának megengedését Macsata vádlottal szemben, a „Nyilatkozat” első részében foglaltakra, a szövetkezeti áruda leszámolására és Pálffy Józseffel szemben az „Ezuttal nem szólunk” kezdetű első részre vonatkozólag azért, mert Macsata vádlottnak ez a használt kitétele, hogy „sértésnek találok magamra nézve oly egyesület tagságát, melynek ő az elnöke”, kizárólag sértésre irányuló, gyalázkodó jellegű, s ebben az esetben a valódiság bizonyításának nincs helye. De ettől eltekintve, nem találta kir. törvényszék a vádlott által idevonatkozólag előterjesztett tényeket, valódiságuk behozatala esetén sem alkalmasnak arra, hogy ezáltal a becsületsértés megállapítása, a használt kitétele miatt, vádlottal szemben a Bv. 16 § alapján, kizárható lett volna. Macsata József vádlottnak az a kitétele, „Megtörtént-e az ÉME szövetkezet árudájának leszámolása, amit évek óta sürgetnek az üzletreszjegyzők a kir. törvényszék mérlegelése szerint, az egyesületi ügykezelés egyéb tételére vonatkozólag feltett kérdés, ami nem foglal magában olyan tényálladási elemeket, melyek alapján vádlottal szemben, rágalmozás, vagy becsületsértés megállapítható lenne, már pedig a valódiság bizonyítása a Bv. 13 § értelmében ilyen esetekben nem foghat helyt.

Pálffy Józsefnek az „Ezuttal nem szólunk” kezdetű első cikkében foglalt kitételeinek valódisága, még az erre vonatkozólag felhívott tényállások teljes bizonyítása esetén sem nyert volna igazolást, így az elrendelés ebben az esetben is mellőzendő volt.

A főtárgyaláson beszerzett bizonyítékok alapján a következő tényállást nyert bizonyítást:

Az ÉME debreceni csoportjának 1924. év végéig Iványi Béla volt az elnöke, lemondása után a tagok egyrésze személyek körül csoportosult és olyan irányu tevékenységet fejtett ki, hogy öt továbbra is megtartsa az elnöki székben. A november hóban megtartott közgyűlésen ez a csoport hangosan elítélte Iványit, miből nagy kavargás és zaj támadt, aminek dr. Szathmáry István, akkor még főtitkára a csoport-

ból álló csoportjához odament és rájuk szólt, ha nem lesznek csendben, rendőrökkel fogja őket kivezetetni. Egyik nő megkérdezte, mit tett hát Iványi Béla, mire dr. Szathmáry azt válaszolta „sikkasztott”. Barta János bajtárs pedig azt kiáltotta feléjük, — hogy „lopott”, majd megtoldotta még a következő, ugyancsak a nőkhöz intézett kifejezéssel: „fogják be a pófájukat”. Ezt a jelenetet követően dr. Szathmáry a közgyűlésen megjelent Horváth Béla igazolványát összetépte, mert tagságát nem látta igazoltnak és nevezett rendőrrel kivezetette a teremről. Ez a zajos lefolyású közgyűlés megválasztotta elnöknek dr. Mitrovich Gyulát, kinek ellenjelöltje Macsata József volt. Mitrovich az elnökségről hamarosan leköszönt s utána az 1924. december hó 7-én tartott közgyűlés dr. Szathmáry Istvánnal töltötte be helyét.

Az elnökválasg ilyen megoldása azonban nem jelentette az egyesület kebelében feltámadt párt harcnak megszűnését is. Az Iványi személyéhez ragaszkodó elenzéki csoport kilépett az egyesületből és pallagi csoport elnevezés alatt, külön csoportot alakított. Az országos elnökség a szakadás kiküszöbölésére mindent elkövetett és közbenjárására a pallagi csoport pár hónapi önálló működés után, visszatért a debreceni csoport kebelébe. A visszatérő tagok újra felvételénél azonban az országos elnökség intézkedése folytán egy öt tagból álló revíziós bizottság egyenként vizsgálat tárgyává tette a visszatérők felvételre alkalmas voltát és 9 jelentkezőnek újrafelvételét megtagadta. Ezeket az újrafelvétel megtagadásáról írásban nem értesítették. A revíziós bizottságnak Macsata József vádlott is tagja volt.

Tagrevízió az egyesületben az említett kivéve, még két esetben volt. — Egy még 1923-ban a m. kir. belügyminiszter rendelete folytán, a becsmépszett, nem alkalmas tagok kizárása céljából. A másikat pedig az országos elnökség rendelte el, még dr. Iványi Béla elnökségének utolsó idejében, — aminek végrehajtásában azonban ő már nem vett részt s mikénti fogantatására vonatkozólag a főtárgyaláson adat nem merült fel.

Kilépések is sűrűn fordultak elő, eltekintve az előbb ismertetett tömeges kilépéstől s ezeknek az egyes kilépéseknek is az oka is legtöbb esetben az egyesület kebelében dúló párt harc volt. Szabályszerű fegyelmi eljárás útján való kizárás egy esetben nyert igazolást ez is egy évi időtartamra. — Az egyes kilépések folytán történt tagsági

jog törésekről szintén nem kaptak írásbeli értesítést.

A pallagi csoport megszűnése után rövidke hirdetés jelent meg egyik debreceni napilapban, mely a csoport volt tagjait az „Angol királynő” éttermébe hívta össze. Szathmáry elnök a hirdetményt az országos elnökségnek tudomására hozta és ezzel szemben elfogalando magatartását illetően útasítást kért. Az így nyert meghagyás folytán az államrendőrségnél jelentette, hogy a hirdetést összejövetel alap szabály ellenes, mert a pallagi csoport már megszűnt és kérte annak megakadályozását. A kiküldött rendőri közegek arról győződtek meg, hogy az összejövetelnek nincs egyesületi gyűlés jellege, így annak feloszlása iránt intézkedés nem történt.

E csoportjához tartozik a tényállásnak annak megállapítása is, hogy dr. Szathmáry István egy alkalommal — 1925. év folyamán, közelebről még nem határozható napon a máv. üzletvezetőségnek, Kabay György műhelyfőnökkel, Macsata József vádlott közvetlen hivatali főnökével történt beszélgetés közben Macsátáról úgy nyilatkozott, hogy csak nagy hangjának köszönhetőe áthelyezését s ha már visszahelyezték, legalább most becsülné meg magát. Egy más alkalommal pedig 1925. év őszén ugyancsak Kabay Györgynek azt mondta, hogy a máv. műhelyben a munkások nem szeretik Macsatát, hanem gyűlölik. Mivelhogy Macsata munkabeosztása bizalmi jellegű s a fentiek valódisága esetén ebben a beosztásban nem lett volna megtartható. Kabay megvizsgálta a dolgot, — de az állításokat elfogadhatónak nem találva, Macsatát előbbi beosztásában meghagyta. Az állított tény miatt Macsata ellen fegyelmi eljárásnak nem lett volna helye.

A legrégibb kézimunkaüzlet Debrecenben

BENYÁTS EMIL

kézimunka üzlete, előnyomdája

Főtér, Tisza-palota.

Dus választék: **SMYRNA, NORDISCH, BERLINER** stb. pamutokban. — Teljes árnyalatok!
GOBELIN, KELIM munkák
dus választékban.

jog törésekről szintén nem kaptak írásbeli értesítést.

A pallagi csoport megszűnése után rövidke hirdetés jelent meg egyik debreceni napilapban, mely a csoport volt tagjait az „Angol királynő” éttermébe hívta össze. Szathmáry elnök a hirdetményt az országos elnökségnek tudomására hozta és ezzel szemben elfogalando magatartását illetően útasítást kért. Az így nyert meghagyás folytán az államrendőrségnél jelentette, hogy a hirdetést összejövetel alap szabály ellenes, mert a pallagi csoport már megszűnt és kérte annak megakadályozását. A kiküldött rendőri közegek arról győződtek meg, hogy az összejövetelnek nincs egyesületi gyűlés jellege, így annak feloszlása iránt intézkedés nem történt.

E csoportjához tartozik a tényállásnak annak megállapítása is, hogy dr. Szathmáry István egy alkalommal — 1925. év folyamán, közelebről még nem határozható napon a máv. üzletvezetőségnek, Kabay György műhelyfőnökkel, Macsata József vádlott közvetlen hivatali főnökével történt beszélgetés közben Macsátáról úgy nyilatkozott, hogy csak nagy hangjának köszönhetőe áthelyezését s ha már visszahelyezték, legalább most becsülné meg magát. Egy más alkalommal pedig 1925. év őszén ugyancsak Kabay Györgynek azt mondta, hogy a máv. műhelyben a munkások nem szeretik Macsatát, hanem gyűlölik. Mivelhogy Macsata munkabeosztása bizalmi jellegű s a fentiek valódisága esetén ebben a beosztásban nem lett volna megtartható. Kabay megvizsgálta a dolgot, — de az állításokat elfogadhatónak nem találva, Macsatát előbbi beosztásában meghagyta. Az állított tény miatt Macsata ellen fegyelmi eljárásnak nem lett volna helye.

Az egyesület vagyonekezelését és jövedelmének felhasználását illetően az nyert bizonyítást, hogy a tagsági díjak 50 %-a központot illeti. A tagsági díjak összege 1924. és 1925. években havi 2000 korona, 1926-ban havi 6000 koronára volt. 1926-ban a 2000 K-án felül további 2000 K önkéntes pótlékot szedett az egyesület a tagoktól. A tagok létszáma 1926-ban 657 volt és körülbelül ugyanannyit tett ki 1925. évben is. Az 1925. évi pénztári jelentés adatai szerint ebben az évben 19.669,600 korona folyt be tagsági díjakból, amiből 7.544.930 koronát küldött be a csoport a központnak, azt illető részesezés címén. Az egyesület másik és fő jövedelmi forrását az országos egyesület tulajdonát képező mozi képezte, aminek kezelése megállapodás értelmében a debreceni csoportot illeti s ennek fejében a tiszta jövedelem 40 %-át kapja. A mozi eleinte házi kezelésben volt és nagyon csekély jövedelmet adott, amit a kezdő üzem nehézségei és főképpen a tőkehiány okoztak. Dr. Iványi Béla elnökségének utolsó idejében tárgyalásokat kezdett a többi debreceni mozitulajdonosaival újabb és közös kezelési mód megteremtése érdekében s ezeket a tárgyalásokat dr. Szathmáry István elnök befejezésre juttatván, annak eredményeképpen három debreceni mozi, köztük az egyesületé is, fúziót létesített és együttes üzemvezetés mellett befolyó jövedelemnek aránylagos részét biztosította szerződéssel egyesületre részére. Ilyen kezelés mellett a mozi jövedelmzősége felülmúlta s ezen a címen 16—18 millió havi jövedelme van ma a debreceni csoportnak.

Nem állandó jellegű jövedelmét képezik meg az egyesületnek a gyűjtések, hűl és önkéntes adományokból befolyt összegek. Az 1925. évi pénztári jelentés adatai szerint ezen a címen mintegy 21 és fél milliónyi összeg folyt be az egyesület pénztárába.

Ami a kiadásokat illeti, bizonyítást nyert, hogy az egyesületi eszme fenntartása és fejlesztése érdekében évenként kiadni szokott almanach kiadási költségei 1925. évi jelentésében 8.198.900 koronás összeggel szerepelnek, ezzel szemben ugyanezen címen az eladásból befolyt 4.628.200 koronás bevételi tétel is található. Az úgynevezett karácsonyi akció, minek eredménye folytán mintegy 40 szegény gyermek kapott ruhasegélyt, mintegy 14 és fél millióba került. Segélyez azoknál, akik az egyesület arra érdemes szegény szülőket és más szegényeket, ezek összege kitétt 1925-ben 3.300.000 K-t. — Arra reá szorult szegénysorsu egyetemű hallgatóknak nyújtott segély 7 millió korona. Szegény középiskolai tanulók jutalomkönyvei és cserkészek részére 3 és fél millió körül; kulturális intézmények és dalárdák, olvasó egyesületek segélyezésére 3 millió felül, — az egyesületi tagok részére létesített könyv-

Legjobban
takarékoskodik

ha különleges svájci-szalma

Kalapiját diszítve

8

pengőért

Kalapiüzem

ben veszi.

PIAC UCCA 9. SZAM.

RAMAYÉ KALAP

6
pengő.

Gyökér divatkalap

5
pengő.

Ingyen kap

vásárlási kötelezettség nélküli húsvét-vasárnapig egy pohárka bármiféle **likőrt**, hogy meggyőződést szerezzen arról, hogy jót és olcsón a

Szilágysági Italárkereskedésben Csapó ucca 7. szám alatt lehet vásárolni.

tár gyarapítására és újságok előfizetésére 5 és fél millió körül, a keresztény nemzeti sajtó támogatása címén részvényjegy és segély és előfizetés díjára 41 millió körüli összeget fordított az egyesület. Azonkívül kisebb összegekkel segítette egyes szegénysorsú tagjait, résztvett kulturális célt szolgáló alapok létesítésében.

Az adminisztratív jellegű kiadások tételeinél az elnöknek havi két millióban és a pénztárnoknak havi 1 millióban 1925-ben kelt választmányi határozattal megállapított illetményei az 1925. évi zárszámadást 22,440.000 koronával, utazási költségek megtérítése 21,381.700 koronával, a Clubhelyiség berendezési és fenntartási számlája mintegy 20 millióval terheli. Felmerültek azon kívül kisebb összegű adminisztrációs kiadások, melyeknek részletezése a tényállás szempontjából szükségesnek nem mutatkozik, ezért mellőztetett.

Megszavazott azonkívül a választmány 1925. év folyamán a központ felhívására három tagnak az Éme római útján való részvételhez segélyként 10 millió koronát s ezen összeget a központnak he is küldötte, ez azonban nem használtatott fel, mert a tervezett római út elmaradt s az összeg egy részét a központ még 1925. év folyamán a másik felét pedig 1926. évben visszautalta a helyi csoportnak.

Az egyesület jövedelmének kezelése szabályszerű könyvvezetés mellett történt, megfelelő ellenőrzést az e célra választott ellenőrző tisztviselő, a vá-

lasztmány és az évi jelentések kapcsán a közgyűlés gyakorolja. Utalványozási joga a választmánynak és kisebb, a gyakorlat szerint 100.000 koronát meg nem haladó összeg erejéig az elnöknek van.

A Lehmann-féle esetre vonatkozólag a tényállás az, hogy amikor a mozi a füző folytán a másik két debreceni mozival egységes kezelés alá került, kevés idő múlva a tagok egyrésze ismét a házi kezelés mellett kezdett akciót, Targyalások indultak meg különösen aziránt, hogy a házi kezeléshez szükséges forgótőke kölcsön útján előteremthető legyen. Lehmann Gusztávnak egy ismerőse hajlandó volt e célra 30 milliót kölcsönözni s vele a szerződés létre is jött, de az országos elnökség azt még jóvá nem hagyta.

Ebben az időben Lehmann dr. Szathmáry István elnöknek azt az ajánlatot tette, ha keresztül viszi, hogy a kölcsön ügylet létrejön és a mozi kezelését a kölcsönnyújtó kapja meg, havi 1-1½ millió koronát fog neki juttatni. Szathmáry összeszidta Lehmann, hogy vállalhat ilyen közvetítést, a központnál pedig bejelentette, hogy állását köti ahoz, hogy a kölcsön ügylet jóvá ne hagyassék. A központ ilyen értelemben határozott és a füző továbbra is fennmaradt. Szathmáry elnök Lehmann ellen ezen eljárása miatt fegyelmi eljárást nem indított, mert az alacsonyabb műveltségű embert, ki különben az egyesületnek szolgálatakat tett, nem akarta az üzenet átadásáért ilyen szigorúan büntetni és

Lehmann háznagyi állását is csak hónapok múlva, az új választások alkalmával szüntette meg.

Tény az is, hogy a Lehmann fia érdekében, aki drogueria engedélyt kért a miniszteriumban, dr. Szathmáry szólott egyik ismerősének, de hogy ennek a közbenjárásnak volt-e hatása az engedély megadása, azt nem tudja.

A tényállás kiegészítése képen megállapítandó volt még, hogy az Éme belső életében a kilépések és kizárások után a pártarcok elsimultak és az 1925. évi december 7-iki közgyűlést megelőző időben is az utóbbi hónapokban már bizonyos enyhülést mutató irányzat volt megállapítható, úgy hogy az említett közgyűlés szenvedélyessége az elől jellemzett pártarcok utolsó éles kilobbanásának volt minősíthető.

A tényállás megállapításánál a kir. törvényszék a feneketlen gyűlölködés kérdésében a főtargyaláson kihallgatott özv. Apostol Sándorné, Szabó Józsefné, dr. Hendl Vilmos, Juhász Dánielné, Oláh Gézné, Fülöp Kálmánné, Horvát Béla, dr. Iványi Béla, Bakos Lajos, Chorus Károly, Tekulya Mihály, dr. Fischer Rudolf és Tunyogi István tanúknak egybevetett vallomásait, a felolvasott iratok közül a 8. alatti Rákóczy Béla aláírásával ellátott nyilatkozatot és a 9. alatti, a tagok revíziójára vonatkozó központi rendeletet vette figyelembe, a művészi elköltésre dr. Szathmáry István, Chorus Károly, dr. Fischer Rudolf és vitéz Kolozsváry Borcsa Mihály tanúk

vallomásai a 2. alatt felolvasott jegyzőkönyvek és pedig az 1925. évi I. 26-iki választmányi ülésről az 1925 november 27-iki választmányi ülésről az 1925 december 9-iki választmányi ülésről és az 1925 december 7-iki közgyűlésről szólók, valamint dr. Szathmáry elnöknek 1925. évre vonatkozó évi jelentéséből a vonatkozó részeket végül az 1925. évi pénztári jelentés és az ahoz fűzött kimutatások képezték bírói mérlegelés tárgyát.

A Lehmann féle esetre vonatkozó részt dr. Szathmáry István, Oláh Gézné, Erdősi Ferenc, Bakos Lajos tanúk vallomásai igazolták.

A Boriska napi feljelentésre vonatkozólag dr. Szathmáry István tanúnak vallomása, valamint az országos elnökségnek a feljelentés megtételére vonatkozó írásbeli és a főtargyaláson felolvasott utasítása (1.) — a bajtársiatlan nyilatkozatra vonatkozólag pedig Kabai György, Mózes Jenő és dr. Darabóczy Gyula tanúknak vallomásai szolgáltatottak alapot.

hogy a mozi jövedelem kulturális és hazafias célokra szolgált-e, e tekintetben a kir. törvényszék már a művészi elköltésre vonatkozólag mérlegelt bizonyítékok figyelembe vételén kívül Roskovits Artur tanú vallomását és a felolvasott, a szociális missió társulattól valamint a Homokkeri olvasó egyesülettől származó köszönő nyilatkozatok tartalmát vette még alapul.

A bizonyítottnak elfogadott tényállás szerint Macsata József vádlottnak a Lehmann féle esetre, a Boriska napi feljelentésre és a bajtársiatlan nyilat-

Króh Áruház

DEBRECEN, DÉGENFELD-TÉR 10.

húsvéti árajánlata:

Hölgyeknek

Nehéz minőségű crepe de chine	6.98	Női tricó selyem nadrág „rayé“	3.60
Kasha köpeny kelmék	14.90	la musselin harisya	3.20
Angol köpeny kelmék	6.90	Műselyem harisnya hibátlan	1.78
Női ingek la schiffonból	2.90	Tiszta selyem „Bemberg“ hibátlan	4.28
Női nadrágok la schiffonból	2.90	Tiszta selyem „Zenith“ világmárka	8.80
Női tricó selyem combiné	3.90	Divatkeztlyük 2.50, 3.20	1.60

Uraknak

Férfi ing fehér rayé mellel	5.90	Férfi hosszú köpper alsó nadrág	3.90
Férfi ing színes selyem mellel	5.90	Férfi hosszú vászon alsónadrág	3.30
Férfi drapp selyem mellel	5.90	Férfi izoknik divat minitákbán	1.10
Férfi hálóing finom schiffonból	5.90	Férfi hosszú harisnyák	2.40
Férfi hálóing piyamaszerű szabással	6.40	Férfi nadrágtartók	2.98
Férfi rövid köpper alsónadrág	2.50	Férfi zoknitartók	— 80

Kész női Covercot kabát 22'—, kész női Kasha kabát 44'—
Kész női ruhák 24.90. — Mosó kötények 2.50, 3.20, 4'—
Női zsebkendők 1 P., 80, 70, 40 fillér.

Tiszta selyem nyakkendők 1.60, 2.20, 2.80, 3.60, 4.50
és egy szenzációs minőségű pengő 10.— helyett 5.80
Férfi zsebkendők azsuros 1.00, 90, 80, 70, 60 fillér

Kozatra vonatkozó tényállásainak valóságát a kir. törvényszék mérlegelése szerint bizonyítania sikerült, mert a Lehmann féle esetről az az igazolt tény, hogy a főmagánvádló csak könyvükről és bajtársi jó érzésből nem járt el fegyelmi úton az alacsonyabb műveltségű és így tettét kellő súllyal mérlegelni nem képes Lehmannal szemben — a Boriska napi esetről pedig az, — hogy a feljelentést a központ útjára foytán tette meg, — az állított tények valóságának megállapításánál figyelembe vehetők nem voltak.

A tényállás adatai alapján bizonyítottak találtak ugyan a kir. törvényszék azt is, hogy az Éme debreceni csoportjának belső életében gyűlölködés volt az 1924. év végétől 1925. év végéig terjedő időben, azonban a pártszervevények folytán felkavart egyesületi élet a pallagi csoport visszatérését követő kizárások és kilépések után inkább enyhülő és béke felé hajló irányzatot mutatott és az 1925. decemberi közgyűlés jelenetei már csak egy utolsó fellobbanását mutatja a szűnőben levő szervezetnek s ezek mérlegelése alapján a tényállásban igazolt gyűlölködés nem fedti a vádlott által használt „fene kellen gyűlölködés” fogalmát, mert ennek megállapításához az engesztelhetlenség és makacs kitartás fenforgása volna szükséges, ez pedig a tényállás alapján megállapítható nem volt.

A művészi elköltés bizonyítása összefolyik a kulturális és hazafias célokat tagadó állítások bizonyításával. — Ezekben a részeiben a bizonyításnak vádlottak igazoltak ugyan olyan tényeket, melyekből megállapítható, hogy az egyesület jövedelméhez képest a tisztán adminisztratív jellegű kiadások meglehetősen magas összeget képviselnek, ezzel szemben azonban a tényállás adataival igazolást nyert az is, hogy az egyesületi eszme fenntartása és terjesztése, valamint jótékonyági, műveltségfejlesztési és hazafias célok érdekében is jelentékeny összeget áldozott az egyesület a jövedelméből, sőt számbavehető tartalék tőkék felett is rendelkezik. Az arra hivatott szervek rendelkezése alapján és ellenőrzése mellett eszközölt és szabályszerűen könyvelt egyesületi kiadások tehát a mozi jövedelem művészi elköltésének nem voltak minősíthetők. Hasonlóképpen nem nyert igazolást az az állítás sem, hogy a mozi jövedelem oly célokat szolgál, melyek távol esnek minden kulturától és hazafias céltól, sőt a tekintetben az ellenbizonyítás igazolta azt, hogy ilyen célokra jelentékeny összegeket fordít az egyesület a mozi jövedelméből.

A naptár esetről nem sikerült a valóság bizonyítása, mert a felderített tényállás azt igazolta, hogy az egyesületi eszme fenntartása és terjesztése — valamint a hazafias cél érdekében szükséges és az országos elnökség által is helyeselt eljárás volt a naptár évenkénti kiadása s annak meg nem térülő költségei az egyesület jövedelméhez képest számbavehető megterhelést nem jelentenek. Arra pedig semmi adat nem merült fel, hogy a naptár kiadásával bárkinek is egyéni anyagi érdekét kívánta volna előmozdítani az egyesület, mert a szerkesztésért kifizetett jutalom, illetve munkadíj a végzet munkáival arányban áll.

Macsata József vádlottnak a „Nyilatkozat” első részében használt kifejezései dr. Szathmáry István főmagánvádlóra nézve becselenítők és lebecsönyítők.

A „Nyilatkozat” második részében a „Film az Ébredő mozi jövedelmének művészi elköltéséről”, — a „Hogy a szerkesztő bajtárs hat milliót kaphasson” alcímek alatti részekben használt tényállásai pedig alkalmasak arra, — hogy valóságuk esetében az „Éme” debreceni csoportja ellen bünvádi és fegyelmi eljárás megindításának okát képezzék és azt közmegvetésnek tegyék ki.

Pálfy József vádlottnak az „Ezúttal nem szólunk...” és Legutóbb is elűtelt...” kezdetű cikkjeiben fog-

lalt tényállásai pedig alkalmasak arra, hogy valóságuk esetében az Éme debreceni csoportja ellen bünvádi és fegyelmi eljárás megindításának okát képezzék és azt közmegvetésnek tegyék ki.

Ily körülmények között a használt kifejezések és tényállások által Macsata József vádlott megvalósította a Bv. 2. §-ába ütköző és a 4. §. második bekezdésére is figyelemmel a 3. §. 1. pontja szerint minősülő sajtó útján elkövetett egy rendbeli becsületstértés és a Bv. 1. §-ába ütköző s a 3. §. 1. pontja szerint minősülő sajtó útján elkövetett egy rendbeli rágalalmazás, Pálfy József vádlott pedig megvalósította egy rendbeli a Bv. 1. §-ába ütköző s a 3. §. 1. pontja szerint minősülő sajtó útján elkövetett rágalalmazás vétségének a tényálladékat és minthogy főmagánvádlók a vádindítványt kellő időben előterjesztették, beszámítást kizáró és büntethetőséget megszüntető okok pedig nem forognak fenn, ennélfogva vádlottakat az említett büncselekményekben bűnösnek mondotta ki a kir. törvényszék.

Főmagánvádlók ugyan Macsata József vádlottal szemben külön-külön 2 — 2 rendbeli büncselekmény miatt emeltek vádat, tekintettel azonban arra, — hogy a vádba tett kifejezések ugyanazon lappeldányban, sőt ugyanazon közleményben tételek közé, ennélfogva delictum egyesület képeznek, s így mindenik sértettel szemben csak egy-egy rendbeli cselekménynek voltak minősíthetők. Nem akadályozta a büncselekmény kimondását az sem, hogy az Éme nem egyes személy, hanem egyesület, mert az ez irányban kifejlesztett joggyakorlatunk értelmében egyesület ellen is elkövethető a rágalalmazás.

A büntetés kiszabásánál Macsata József vádlottal szemben enyhítő körülményként mérlegelte a kir. törvényszék azt, hogy a valóságot részben bizonyította és hogy a közgyűlésen ért

DREHER-MAUL csokoládégyára

készíti

a legszebb húsvéti tojásokat, nyuszikat, bárányokat!

Kapható minden jobb üzletben.

vél sérelme feletti erős felindulásban adta át az akkor már kész beszédét közlés végett a szerkesztőnek, ezekkel szemben súlyosították vette, hogy tesületet ért a rágalalmazás, továbbá, — hogy olyan tényeket hozott nyilvánosságra, amelyek csak választmányi tagsági minőségben, tehát bizalmi állása folytán juthattak tudomására.

Pálfy József vádlottal szemben pedig enyhítőként mérlegelte büntetlen előéletét és hogy a vele szemben vádtárgyává tett közleményt a Macsata által lekötés végett átadott cikk adatai alapján írta meg. Az enyhítőkkel szemben súlyosított nem észlelt. Minthogy Pálfy József vádlottal vonatkozólag az enyhítő körülmények igen nyomatékos voltára tekintettel a törvényben meghatározott fogházbüntetés legkisebb mértékét is aránytalanul súlyosnak találta; ezért vele szemben a Btk. 92. §-át is alkalmazta. Ezek alapján Macsata József vádlott büntetését a rendelkező részben írt és a bűnösség fokával arányban álló fogház mint fő és pénz mint mellék büntetésben, a Pálfy Józsefét pedig pénzbüntetésben állapította meg.

A Varga Rózi tanú megesketését a kir. törvényszék a Bp. 222. §. 2. pontja alapján azért mellőzte, mert tanú az 1924. év decemberében és az 1925. év decemberében tartott két közgyűlés a főtagyalás egyéb adataival már kiderített eseményeit összeavarta és figyelmeztetés után sem volt képes a különböző időben történt eseményeket egymástól szét

választani. Azonkívül előadta, hogy ő még 1925. január havában végleg kilépett, későbbi előadása során pedig a dr. Szathmáry elnöklése alatt lefolyt közgyűlésen törtétekről beszél, ami a főtagyalás adatai szerint 1925. december havában folyt le. Minthogy tanú ezekből megállapíthatóan vallomása-
nak lényegére nézve ingadozást tanúsított, ezért megesketését a felhívott szakasz értelmében mellőzni kellett.

Juhász Dánielné, Fülöp Kálmánné, Oláh Gézané, Horvát Béla és Kolozsvári Borcsa Mihály tanúkat a kir. törvényszék a főtagyaláson tett vallomásukra megeskette, mert határozott és a főtagyalás egyéb adataival is összhangban levő vallomásuk mérlegelésénél nem látott olyan körülményeket fennforogni, amik a nevezett tanúk vallomásukat aggályosokká tehetnék volna. — A tanúvallomások mérlegelése különben is az ítélethozatalra tartozik.

Erdősi Ferenc tanúkat a kihallgatását a kir. törvényszék csak a Lehmann féle eset valóságának bizonyítására rendelte el. A gyűlölködés az arra kihallgatni rendelt 18 másik tanúkat és egyéb bizonyítékoknak beszerzésével kellő módon megvilágítást nyert, nem lett volna tehát indokolt a tanú kihallgatásával is a főtagyalás idejét szükségtelenül nyújtani.

A főmagánvádló képviselője és a védő által a bizonyítási eljárás kiegészítése tárgyában előterjesztett indítványokat a kir. törvényszék elutasította azért — mert az 1925. december 7-iki közgyűlés mikénti lefolyására és a gyűlölködésre vonatkozólag a főtagyaláson már felmerült bizonyítási anyagban elegendő ténybeli adatot látott fennforogni a megnyugtató tényállás megállapításához, így az e tárgyban kért további tanúbizonyítás céltalannak és feleslegesnek látszott. Hasonlóképpen nem látta szükségét a kir. törvényszék annak sem, hogy a csupán főmagánvádló törvényszerű képviselői bizonyítására becsatolt és ide vonatkozó részében ismertetett alapszabályoknak ennélfogva, esetleg teljes egészében való ismertetését, annál is inkább, mert védő közelebről meg sem jelölte; — hogy milyen terjedelemben és milyen ténykörülményre vonatkozólag kéri annak ismertetését.

Az ítélet egyéb rendelkezései a felhívott törvényszakaszokon alapulnak. Debrecen, 1926. szeptember 10-én.

Bod Kálmán sk. főtagyalási elnök.
Dr. Májerszky Jenő sk. kir. törvényszék bíró.

Ezen I. II. B. ítélet a III. b. végzés kapcsán jogerős.

Dr. Csathó Kálmán kir. tszéki jegyző.
A kiadmány hitelűl:
Görgey sk.
irodaigazgató.

Ne nézzen se jobbra, se balra,

hanem jöjjön egyenesen a

Hajdusági

férfiruha áruházba,

hol meg fog győződni csoda szép öltönyeink és felöltőink jó szabásról, kitűnő minőségéről és olcsó árairól.

Tájékoztató:

Férfi strapa divat öltönyök	P 30-40
Férfi gypaju „	P 54 „
Kék vagy fekete „	P 60 „
Fiu öltönyök hosszú nadrággal	P 25 „
„ „ rövid „	P 30 „
Gyermek ruhák 3-12 évig	P 12 „
Gummi kabátok	P 20 „
Rövid sport nadrágok	P 12 „

Hajdusági férfiruhaáruház

Piac ucca 67. (Megyeházzal szemben.)

Üzleti, orvosi és munkásköpenyek 8 pengő.

Aki mer, az nyer!

Aki festéket és padló-

lakkot akar venni, annak

Neumann Mándor

(Csapó ucca 8. szám)

festéküzletébe kell menni

A debreceni kir. ítélőtábla B. II. 149/18-1927. számú ítélete

B. II. 149/18/1927. szám. Kiadmány

A Magyar Állam nevében!

A debreceni kir. ítélőtábla dr. Oláh Miklós kir. ítélőtáblai tanácselnök elnöke alatt Nagy Kálmán és Seres Barna kir. ítélőtáblai bírák, valamint dr. Schindler Dezső jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a szabadlábban levő három rendbeli sajtó útján elkövetett rágalmozás és egy rendbeli becsületsértés vétségével vádolt Macsata József

továbbá egy rendbeli sajtóútján elkövetett rágalmozás vétségével vádolt Pálffy József bűnvádi perét, melyben a debreceni kir. törvényszék 1926. évi szeptember hó 10. napján B. 7802—12—1925. sz. a. ítéletet hozott, az ÉME debreceni szervezete és dr. Szathmáry István főmagánvádlók nevében képviselőjük által az alaki okból érvényesített perorvoslatok fenntartásával a Macsata József vádlóra vonatkozó ítéleti indokolásnak ama része ellen, mely szerint egyes tények valósága bizonyítottan vétehető és azok miatt nevezett bűnössége meg nem állapított és a nevezett vádlott büntetésének súlyosbítása végett, ugyancsak a Pálffy József vádlott terhére a Bp. 385. §. 3. pontja alapján a Btk. 92. §. alkalmazása miatt és súlyosbítás végett; Macsata József vádlott csatlakozásával védője által az alaki okból érvényesített perorvoslatok fenntartásával a Bp. 384. §. 11. pontja alapján a joghatályos magánindítvány hiánya miatt a Bp. 385. §. a), b) és 3. pontja alapján, mert a valóság bebizonyítottán, nincs bűncselekmény, továbbá a téves minősítés miatt mert a naptár esetet kivéve, csak becsületsértés vétsége volt volna megállapítható és mert a Btk. 92. §-a nem alkalmazható; — Pálffy József vádlott az alaki okból érvényesített perorvoslat fenntartásával bűnössége megállapítása miatt bejelentett és mindkét vádlott részéről írásban is indokolt felebbezések folytán az 1927. évi B. II. 149—17. számú végzéssel elrendelt és dr. Kovács Béla ügyvéd, mint főmagánvádlók képviselője, dr. Szemere Antal ügyvéd, mint Macsata József vádlott megbízott védője, dr. Schlotter Ferenc ügyvéd, mint Pálffy József vádlott megbízott védője, továbbá Macsata József és Pálffy József vádlottak jelenlétében 1927. évi március hó 31. és április hó 23. és 24. napján megtartott nyilvános felebbviteli főtárgyaláson vizsgálat alá vevén, a vád és védelem meghallgatása után 1927. évi április hó 24-ik napján következően

I t é l é t:

A kir. ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének a Macsata József vádlott büntetési tételére vonatkozó részét a Bp. 385. §. 3. pontja alapján megsemmisíti.

Ez a vádlottat a Bv. 3. §-ának második bekezdése alapján, azonban a Btk. 92. §-ának alkalmazásával a Btk. 102. §-ára figyelemmel 160 (egyszázhatvan) és 80 (nyolcvan) pengő, mint fő, 16 (tizenhat) és 8 (nyolc) pengő, mint mellékbüntetésre ítéli, a kir. törvényszék ítéletét egyebekben helybenhagyja, azzal a változással, — hogy a jogerős ítélet közzétételére a St. 43. §-ának ezidőszertig hatályban levő negyedik bekezdése alapján a St. 23. §-ában megjelölt kötelezettség terhével a „Debrecen” c. időszaki lap szerkesztőjét kötelezi.

továbbá azzal, hogy a Macsata József vádlottra kiszabott pénzbüntetések a törvényszék ítéletében megjelölt célra fizetendők és behajthatatlanság esetén az 5340—1924. M. E. sz. rendelet 7 §-ára és a 63800—1926. I. M. sz. rendeletre tekintettel 8 (nyolc) pengőként 1 (egy) napi fogházra változtatandók át.

Egyszersmind vádlottakat a Bp. 479 480 és 481 §-ai alapján, egyetemlegesen arra kötelezi, hogy a főmagánvádlók nak a felebbviteli főtárgyalásokkal felmerült képviselteségi költség címén 150 (Egyszázötven pengőt), 15 nap alatt, végrehajtás terhével fizessenek meg.

A Bp. 108 §-a alapján a jogerős ítéleteket Macsata József vádlott felettes hatóságával, a Máv. debreceni műhelyfőnökségével, közölni rendeli.

INDOKOLÁS:

Főmagánvádlók képviselőjének, Macsata József vádlottnak s megbízott védőjének, valamint Pálffy József vádlottnak a Bp. 384. paragrafus 9. pontjára alapított perorvoslatát a kir. ítélőtábla alaposnak nem találta az alább részletezett okokból.

Megbízott védő által amiatt érvényesített perorvoslatot, hogy a kir. törvényszék dr. Szathmáry Istvánt az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportjának képviselőjében főmagánvádlóként elfogadta, a kir. ítélőtábla összefüggésben a Bp. 384. paragrafus 11. pontja alapján használt felebbezéssel, alább, az ügy érdemével kapcsolatban a Bp. 385. paragrafus 1. a) pontjára fektetett felebbezés keretében, mint alaptalant fogja indokolni.

Főmagánvádlók képviselője és megbízott védő részéről a valóság bizonyítása iránt tett indítvány tárgyában hozott végzés elutasító része, valamint a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítvány megtagadó végzés ellen használt perorvoslat azért alaptalan, mert a kir. törvényszék ítéletében idevonatkozóan kifejtett okok helytállóak és a panaszolt sérelmek sem az anyagi törvény, sem a perrendszabályaiba nem ütköznek, de meg ezek a sérelmek jórészt már tárgytalanok is, amennyiben a főmagánvádlók képviselőjének és megbízott védőnek az 1927. évi március hó 31-én tartott felebbviteli főtárgyaláson előterjesztett indítványára, arranzéve, hogy milyen volt az ÉME. debreceni csoportjának belétele a vádbeli időben, volt-e ott meghasonlás, gyűlölködés a tagok közt; miként folyt le az 1925. évi december 7-iki közgyűlés illetve mi

kép viselkedett ott dr. Szathmáry István főmagánvádló Macsata József vádlottal szemben, ugyancsak a naptár ügyre vonatkozóan is a bizonyítás felvételét a kir. ítélőtábla elrendelte és a mai napon — iratok felolvasásával kapcsolatban — az ifj. Szele György, dr. Liszt Nándor, dr. Auerbach Miklós, dr. Kiss Zsigmond, D. Bakos Lajos, Erdős Ferenc és Hankovszki Gyula tanúk kihallgatásával fogantositotta is.

Megbízott védő által amiatt panaszolt sérelem, hogy a főtárgyalás elnöke nem kötelezte válasza dr. Szathmáry István főmagánvádlót a tekintetben, hogy az ÉME debreceni csoportjának hány tagja van, valamint a Macsata József vádlott által azért emelt panasz, hogy a főtárgyalási elnök nem engedte dr. Fischer Rudolf tanuhoz intézni azt a kérdést, hogy a dr. Liszt Nándornak adott 6.000.000 korona tiszteletdíj megszavazása milyen körülmények között történt, tárgytalanná vált annál fogva, mert főmagánvádló a főtárgyalás későbbi szakában kijelentette, hogy az ÉME debreceni csoportjának 657 tagja van, a szóbanforgó tiszteletdíj megszavazásának körülményeire nézve pedig a főtárgyaláson kihallgatott Chorus Károly, valamint a felebbviteli főtárgyaláson kihallgatott dr. Liszt Nándor és dr. Auerbach Miklós tanúk vallomása felderítő adatot szolgáltatott a kapcsolatban és vonatkozóan felolvasott iratokkal. De egyébként is ezek a semiségi okok a Bp. 384. paragrafus harmadik bekezdése értelmében azért sem érvényesíthetők, mert nyilvánvaló, hogy a panaszolt alaki sérelmek az ítéletre befolyással nem voltak.

Főmagánvádló képviselőjének a Fülöp Kálmánné, Juhász Dánielné Oláh Gézané, Horváth Béla tanúk, védőnek és Pálffy József vádlottnak pedig a Kolozsváry Borcsa Mihály tanu megesketése miatt érvényesített perorvoslat azért alaptalan, mert a kir. törvényszék az ítéletében kifejtett okokból ezeknek a tanuknak a megesketését helyesen rendelte el.

Macsata József vádlottnak azért bejelentett felebbezése, hogy Erdős Ferenc tanu nem hallgattatott ki a főtárgyaláson arra, hogy az ÉME debreceni csoportjában gyűlölködés volt, — ennek a tanunak a felebbviteli főtárgyaláson történt, erre a körülményre is kiterjesztett kihallgatásával tárgytalanná vált.

A vádbeli cikknek a felebbviteli főtárgyaláson történt felolvasásával a megbízott védőnek idevonatkozóan bejelentett perorvoslat szintén tárgytalanná lett.

Ezekből folyóan a kir. törvényszék panaszolt határozataival a törvénynek sem a vád, sem a védelem szempontjából lényeges rendelkezését nem sértette meg.

Az 1927. évi március 31-én tartott felebbviteli főtárgyaláson ismertetett, főmagánvádló által benyújtott 16. alszámú kérvényben foglalt, ugyancsak a Macsata József vádlott védője és Pálffy József vádlott részéről ez alkalommal a bizonyítás kiegészítése tárgyában előterjesztett indítványokat a kir. ítélőtábla, — az ezek tárgyában hozott végzése elutasító részét illetően, a Bp. 393. paragrafus 1. pontja alapján azért tagadta meg, mert a 16. alszámú kérvényhez mellékelt és fentírt felebbviteli főtárgyaláson fel nem olvasott okiratok ismertetését, a szövetkezeti áruk elszámolásának, valamint annak a bizonyítását, hogy a „Debrecen” című politikai napilap két munkatársát az 1925. december 7-i közgyűlésre nem engedték be, az ügy eldöntésére nézve — a rendelkezésre álló adatok mellett — lényegteleneknek találta.

Ugyanakkor a Pálffy József vádlott védője részéről a valóság bizonyításával kapcsolatos az az új indítvány pedig, hogy az 1924. évi október hó 1-től 1925. évi december 1-ig terjedő időről szóló pénztári jelentés és az 1926. évi jótékonyági kimutatás egyes tételeinek alapját tevő okiratok beszereztesse, a St. 53. és 54. paragrafusaira figyelemmel, elkésett és az említett okiratoknak a beszerzése a felebbviteli főtárgyalás rendén már csak a Bp. 384. paragrafus 9. pontja alapján érvényesített perorvoslat keretében volna érvényesíthető, e tárgyban azonban perorvoslat nem használtatott.

A mai felebbviteli főtárgyaláson főmagánvádlók képviselője és a védők által az Eckhardt Tibor és Rákóczy Béla tanúk kihallgatásával, arranzéve indítványozott bizonyítás felvételét, hogy az 1925. évi december hó 19-iki és az ÉME. debreceni csoportjánál 394. és 321. (1925. és 534—1926. szám alatt) iktatott leveleket ki és mikor adta ki, a kir. ítélőtábla a Bp. 393. paragrafus 1. pontja alapján azért tagadta meg, mert az ÉME. debreceni csoportjának a felebbviteli főtárgyaláson felmutatott, és az emelt kifogások folytán az iratokhoz csatolni rendelt iktató könyve rendelkezésre állván, a bizonyítani kívánt ténykörülmény az ügy eldöntésére nézve lényegtelen.

Az ügy érdemében:

A bünper anyagából megállapítja a kir. ítélőtábla, hogy a vádbeli, az 1925. december hó 10-én közzétett sajtó közlemény miatt, melynek szerzőségét a vádlottak beismerték és amelyért a sajtójogi felelősséget elvállalták, — dr. Szathmáry István főmagánvádló ugy a saját nevében, mint az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportjának képviselőjében, mint annak elnöke, az 1925. évi december 17-én; majd 1926. évi január 4-én és 1926. február 24-én terjesztette elő magánindítványát a vádlottak ellen.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete

Mindenkinek érdeke, hogy megtekintse

DALMI MIHÁLY Püspöki palota II. udvar helyiségében
új kalapüzletét,

ahol a legnagyobb választékban kaphatók új kalapok. Javítást, tisztítást jutányos áron vállal.

Tükörgyártás, üvegsziszolás, épület- és portálüvegezés, ócskatükrök ujjféncsorozása. ◀ Kirakatok tükrözése. ▶ Vitrinek üvegezése.

Füredőszobatükrök, előszobatükrök, ebédlő, toaletti, szalon és fodrásztükrök. Velencei tükrök, kézi és álló nikkal, vagy celluloid keretű tükrök minden nagyságban és kivitelben. Legolcsóbb gyári árban beszerezhető.

SIPKOVITS BÉLA
Debrecen, Sziv u. 15. Telefon 3-56

A. új 1928-as

CHEVROLET

megérkeztek

nyakor az ugynevezett karácsonyi akció keretében 30-40 gyermeket ruház fel, szegényeket, menekülteket, B-listás tisztviselőket, egyetemi hallgatókat segít. Résztvesz ezeken kívül nemzeti és művelődési célokért küzdő kisebb egyesületek támogatásában is, kisebb adományokkal, így dalárdákat segít, táborozásra szegénysorsú cserkészeket elküld, úgy hogy a mozi jövedelme az adminisztrációs költségeken felül kizárólag keresztény-nemzeti eszme szolgálatában álló egyesületek és személyek támogatására szolgál. Sőt a keresztény nemzeti sajtót is támogatja oly módon, hogy részvényeket jegyez és szegényebb egyesületek helyett lapokra előfizet. A debreceni csoport tagjai részére könyvtárt tart fenn, a melynek fenntartására és gyarapítására jövedelméből szintén nagyobb összeget fordít. Tette pedig mindezeket úgy az 1925. mint az 1926. években. A debreceni csoport irodájában az elnök és pénztáros az állandó adminisztráción felül, mindig rendelkezésre állanak.

Roskovitz Artur tanuak a fő tárgyaláson tett vallomása szerint az egyesület dr. Iványi Béla elnöksége utáni időben és most is hazafias és kulturális célokra is költ jövedelméből, de emellett adminisztrációs és reprezentációs költségei nagy összegre rúgnak.

Tunyogi István tanu szintén vallotta, hogy a mozgó színház jövedelméből szegény gyermekeket ruháztak fel, valamint hazafias és kulturális célokra is költöttek.

A bünper irataiból megállapítja a kir. ítélőtábla, hogy a „Debreczen” című politikai napilapnak 20.000 korona biztosítéka van. Ezeket a tényadatokat egybevetve az elsőfoku ítéletben foglalt ténybeli megállapításokkal és az azok alapján tett tanuvallomások és felolvasott okiratok tartalmával, a vádbeli cikk teljes tartalmának szem előtt tartása mellett vizsgálta a kir. ítélőtábla, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportjának vezetőségére vonatkozóan felvetett kifogások helytállóak-e, — nyilvánvaló lévén, hogy a vezetőség munkája a szervezetre vonatkozik, azzal tehát az egyesület sértve van.

Nem vitás, hogy Macsata József vádlott az 1925. évi december 7-iki közgyűlésen az elnök által felolvasott évi jelentéshez kapott jogot a felszólalásra, de mert a tárgytól elterelve, a revíziós bizottság munkáját tette bírálat tárgyává s e közben személyeskedő és olyan hangot használt, amely a tagok megbotrányozását váltotta ki, a gyűlés tagjai a vádlottat nem engedték szóhoz jutni, úgy hogy Macsata József emiatt a termet ingerülten elhagyta és írásba foglalt beszédét Pálffy József vádlottnak rendelkezésére bocsátotta, — aki azt

olyan szembeszökően sértő címekekkel látta el és tette közzé a szerkesztésében megjelenő „Debreczen” című lapban, hogy az még a felületes olvasóban is azt a hitet kelti fel, — hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportja — élén a vezetőséggel — közbotrányt keltő visszaéléseket, erőszakoskodásokat és panamákat folytat.

Ebből a szempontból kell tehát elbírálni azt, hogy a vádlottak a rágalmozó tényállítások és becstelentő kifejezések használatánál a jogos bírálat korlátain belül maradtak-e és hogy azoknak köz-, illetve jogos magánérdekből történt használata mellett, azok valóságát bebizonyították-e?

Macsata József vádlottra vonatkozóan a kir. ítélőtábla figyelem-

Miért keltett az egész világon óriási feltűnést az új

CHEVROLET

AUTOMOBIL ?

be vette azt a helyzetet is, amely akkor állott volna be, ha írásba foglalt beszédét a közgyűlésen háborítatlanul elmondhatta volna és arra a meggyőződésre jutott, hogy a beszédének az írásba foglaltakkal egyező előadása olyan rágalmozó és becstelentő tényeket és ki- fejezéseket tartalmaz, amelyek a valóság bebizonyításának hiányában a bűnösség megállapítására alapot szolgáltatnak.

Mérlegelve ezek után a vádbeli cikknek az elsőfoku ítélet szerint a bűnösség megállapítása alapjául vett egyes kitételeit és figyelembe tartva az országos vezetőség, illetve elnökségnek 1925. december 19-én, tehát a vádbeli közlemény meg- jelenése után, a debreceni csoport- hoz és annak elnökéhez dr. Szathmáry Istvánhoz intézett és fen- tebb ismertetett, a csoport mintaszerű és eredményekben gazdag működését a legmesszebb menő el- ismeréssel jutalmazó leiratát, ugy- szintén vitéz Kolozsváry Boreza Mihály tanuak a fejtiekben ki- emelt, a Roskovicz Artur és Tunyogi István tanu előadásával is támogatott eskü alatt tett vallo- mását, — nem lehet kétséges, hogy ez a kitétel: „Hogy teljesen rövi- den jellemezem a vezetőség egész munkáját, nem volt egyéb, mint a mozi jövedelmének művészi mó- don való elköltése!” — azt a tény- állítást tartalmazza, hogy a veze- tőség könnyelműen, nem a rendes gazda gondosságával, nem is a köz- vagyont kezelőktől várható lelki- ismeretes körültekintéssel és nem az alapszabályoknak megfelelően eljárva, hanem oly nagyfoku könnyelműséget és felületességet ta- nusítva, költötte el a debreceni cso- port jövedelmének a moziból be- folyó részét, hogy az művészet- számba megy, vagyis a szavak köz- zonséges és világos értelmezése mellett, ily művészi művelet nél- küül ez a jövedelem elpazarolható sem lett volna és hogy a vezetőség munkája egyedül ebben merült ki.

A kir. ítélőtábla ennek a vád- pontnak a bírálatánál nem hagyta

figyelmén kívül, hogy a debreceni csoport az elsőfoku ítéletben és a fentiekben felsorolt jövedelméből tett ugyan olyan kiadásokat is, a melyek látszólag mellőzhetők let- tek volna és hogy az 1925. évben kevesebbet fordított jótékony cél- ra, mint az 1926. évben; mégis, mi- után egy propagandát folytató egyesület eredményes működését, tartaléktöke gyűjtését, kiadásait előre megszabni nem lehet és azt a jelen esetben csakis a debreceni csoport vezetősége, az országos el- nökség felügyelete és ellenőrzése mellett, a cél érdekében szükséges módon, legjobb belátása szerint irányíthatta, az országos elnökség fent hivatolt leirata alapján is, a debreceni csoport tevékenységét ebben az irányban is a cél érdeké- ben valónak kellett elfogadni.

Ezekből folyóan a vádbeli cikk említett kitétele olyan kötelesség- mulasztást állít a debreceni cso- port vezetőségéről, mely valósága esetén az EME fegyelmi rendtar- tásának 2. paragrafusa értelmében fegyelmi vétséget állapít meg, sőt a bűnvádi eljárás megindításának is oka lehetne.

A vádbeli cikknek az a további része: „Miért adott ki a vezetőség ez évben is ébredő naptárt, amikor erre a múlt évben is több milliót ráfizettünk? Propaganda céljá- ból-e, vagy pedig azért, hogy a szerkesztő bajtárs hat milliót kap- hasson!” — azt a burkolt tény- állítást tartalmazza, hogy az egye- sület vezetősége, bár az előző év- ben is ráfizetett a naptár kiadá- sára, az egyesület anyagi hátrá-

MERT: a kocsi alváza hosszabb és erősebb lett, sebessége 15 kilométerrel emelkedett, 4 kerékfékkel lett ellátva. Rugózása lökésgátló- készülőekkel tökéletesebbé lett téve. Elasticitása még magasabb fokra emelkedett. Minden modern felszereléssel el lett látva, stb.

Árban olcsóbb lett

nyára mégis újból kiadta azt az- ért, hogy egyik tagját, dr. Liszt Nándort, aki íróember, keresethez juttassa.

E vádponttal kapcsolatban az el- járás rendjén az nyert bizonyítást, hogy a naptár kiadása első sorban és kizárólag propaganda célokat szolgált és pusztán véletlen, hogy a tagok sorából került ki az, aki annak megszerkesztésével — írói multjánál fogva — megbiza- tott és akinek részére a választ- mány a naptár megszerkesztésével járó és hosszabb időt igénylő mun- káért, — éppen a Macsata József vádlott hathatós közreműködésé- vel, — hat millió korona tisztelet- díjat szavazott meg.

A Macsata József vádlott rosszhi szeműségét az adott körülmények- nél fogva előtérbe toló ez a tény- állás szintén olyan, amely valósá- ga esetén a fent idézett fegyelmi rendtartás megtorló intézkedése alá esik.

A következő kitételeiben a cikk- nek: „Megjegyzem, ha az ébredő eszme azonos a debreceni csoport- ban uralkodó féktelen gyűlölkö- déssel, mely még a bajtársakkal szemben is megnyilvánul, akkor szégyellem magam, hogy az EME- nek tagja voltam, Macsata József”

— figyelemmel az alább kifejtett- dőkre — ugyancsak tényállítást foglaltatik, mely az egyesület ve- zetőségével szemben olyan felelős- séget állapít meg, mely valóság- esetén fegyelmi eljárás alapjául szolgálhat.

A cikknek dr. Szathmáry István főmagánvádló nevével kapcsolatos az a része, mely szerint Macsata József sértésnek találna magára nézve oly egyesület tagságát, mely nek ő az elnöke, főmagánvádlóra nézve becstelentő és megszegyeni- tő kitételeket tartalmaz.

Ami továbbá a cikknek, Pálffy József vádlott bűnössége megállá- pítására a kir. törvényszék által alapul vett részeit illeti, azok már olyan tényállításokat foglalnak ma- gukban, melyek valóság esetén nemcsak a fegyelmi, hanem a bü- ntető eljárás megindításának is az alapjai lehetnek.

De mind a két vádlott által a vádbeli cikkben használt tényállítást tartalmazó kifejezések azon- felül még arra is alkalmasak, hogy a közvélemény elő hureolt főma- gánvádlót a közmegvetésnek te- gyék ki.

A védelem által előadottakra te- kintettel mérlegelte a kir. ítélő- tábla azt is, hogy a sajtóközlemény megírásánál vádlottak a jogos bí- rálat keretén belül maradtak-e?

Igaz ugyan, hogy az állami és társadalmi életben felmerülő ká- ros tünetekkel szemben, azok meg- szüntetése vagy megakadályozása céljából a bírálat joga mindenkit megillet, így ez Macsata József vádlottat is megillette: a sajtónak pedig, — ez esetben Pálffy József vádlottnak, mint hírlapírónak — a közvélemény szolgálatában hivató sából folyó joga és kötelessége is, az állami és társadalmi életben elő forduló, a közre nézve károsnak felismert események magasabb er- kölesi, politikai és társadalmi szempontból való bírálata.

Azonban ez a bírálat csak addig jogos, míg a szigorú tárgyilagos- ság határára belül marad és men- ten minden tulzástól, színezéstől és a mások jóhírnevét érintő sértés- téstől, a törvény tilalmába nem ütközik.

Vádlottak ezeket a szempontokat figyelmen kívül hagyva, a tények szigorú tárgyilagos közlése hely- lyett, azokat a vádbeli cikkben úgy állították be, úgy festették alá és úgy színezték ki — újságírói mez-

Megtekinthető és készséggel bemutatja a tisztánfui autori- zált képviselőt:

Debreceni
AUTÓFORGALMI
részvény ársaság
HATVAN U. 53
TELEFON 15-12, 7-28

be előfizetés mellett, — hogy azok az EME debreceni csoportja veze- tőségére és dr. Szathmáry István- ra, mint annak elnökére, melyen- sebző rágalmozó tényeket és meg- becstelentő kifejezést tartalmaz- nak anélkül, hogy ezzel akár köz- érdeket, akár jogos magánérdeket szolgáltak volna.

A kir. törvényszék ítéletében fog- lalt tényállásból, az abban vonat- kozóan megjelölt és a felebbviteli

Főtárgyaláson beszerzett bizonyítékok alapján a kir. ítélőtábla is arra a meggyőződésre jutott, hogy a bűnösség megállapítására alapul vett tényállások valóságát a vádlottaknak bebizonyítani nem sikerült és a „feneketlen gyűlölség”-et illetően is csak az bizonyult valószínűnek, — szemben az özv. Apostol Sándorné, Varga Rózsi, Juhász Dániel, Pülp Kálmán, dr. Iványi Béla, Szabó Józsefné, Oláh Géza, Horváth Béla, D. Bakos Lajos és Chorin Károly az ellenzékhez tartozott és az egyesületből részben kilépett, illetve kizárt tanuk vallomásaival — hogy a debreceni csoportban — amint ez a főtárgyaláson és felelőviteli főtárgyaláson kihallgatott többi tanuk vallomásából megállapítható — több tag kilépett és kizárása, valamint az elnök választásából kifolyólag fordultak ugyan elő ellenérzésből fakadó torzalkodások a tagok között, de azok a „feneketlen gyűlölködés” fogalmától távol esnek és nem haladták túl a dolog természetéből folyó méretet.

Ezekből eltekintve a debreceni csoport belső életében egyetértés és bajtársias szellem honolt és az egyes, az egyesületre nézve nem kívánatos tagok kiléptetése, illetve kizárása is éppen ennek az állapotnak a fentartása céljából történt.

A kir. ítélőtábla az elsőfoku ítéleiben tüzetesen körülírt — a bűnösség alapján elfogadott vádbeli tetteket, a vádbeli cikk teljes tartalma alapján mérlegelve — úgy ítéli, hogy a vádlottak eselekménye, — a bűnvádi eljárást kizáró ok hiányában, miután a kir. törvényszék joghatályos magánindítvány és így törvényes vád alapján ítélkezett és vádlottaknak a feni rágalmozó tényállásokat bebizonyítani nem sikerült s ekként azok jogilag valótlannak tekintendők.

Bűneselekmények tényálladékat alkotják meg, miért is Maesata József vádlott esatlakozásába a védőjének a Bp. 384. §. II. pontjára és a Bp. 385. §. I. a. pontjára alapított, — Pálffy József vádlottnak pedig a

bűnösség megállapítása miatt érvényesített felebbezése alaptalan.

De alaptalan főmagánvádlók képviselőjének a Maesata József vádlott terhére, amiatt bejelentett felebbezése is, hogy a vádlott bűnösségét a Léhmann-féle esetre, a Boriska napi feljelentésre és a bajtársiatlan nyilatkozatra vonatkozóan a kir. törvényszék nem állapította meg, mert az e vádpontokkal kapcsolatos tények valóságát bebizonyítottak tekintette. Alaptalan pedig az elsőfoku ítéletben helyesen felsorolt okokból és a bajtársiatlan nyilatkozatra nézve azért, mert a Kabay György, Mózser Ernő és Dabóczy Gyula tanuknak a főtárgyaláson tett ama vallomásából, hogy dr. Szathmáry István főmagánvádló az 1925 év őszén közölte Maesata József vádlott hivataltal főnökével, Kabay Györggyel, hogy nevezett vádlott a nagy hangjának köszönhető át-helyezését és őt a Máv. műhely munkásai nem szeretik, sőt gyűlölik, amely közlés hatása alatt Kabay György az ügyet megvizsgálva, arról győződött meg, hogy Maesata József vádlottnak a munkásokkal szemben tanusított magatartása kifogástalan, sőt elismerést érdemel, helyesen az a következtetés vonható le, hogy a főmagánvádló eme bebizonyított nyilatkozata Maesata József vádlottal szemben valóban bajtársiatlan volt:

sőt Kabay György vallomása szerint valósága esetén Maesata József vádlott addigi beosztásában nem maradhatott volna meg, mert a műhelyben a vezetők és munkások között összhangnak kell lenni; tehát a főmagánvádló nyilatkozatának valósága esetén Maesata József vádlott ellenében sérelmes következménye is lett volna.

A kir. törvényszék helyes jogi értékeléssel állapította meg a Maesata József vádlott bűnösségét az ítéletben felhívott törvényhelyek alapján, egy rendbeli, sajtó útján elkövetett rágalmozás és egy rendbeli becsületes sértés vétsége címén, nem helytálló és vádlottnak és vé-

dőjének a Bp. 385. paragrafus 1. b) pontja alapján amiatt bejelentett felebbezése, hogy a naptár-ésletet kivéve, a cikkben foglalt nyilatkozatok csupán becsületes sértés vétsége megállapítására alkalmasak.

Alapos ellenben most nevezetteknek a Bp. 385. paragrafus 3. pontjára fektetett felebbezése.

Való ugyan, hogy Maesata József vádlott beismerése szerint pár viadal vétsége miatt 8 napi államfogházzal büntetve volt, amde a terhére az első foku ítéletben súlyosítóul felhozott, a bűnösség fokát nem érintő körülmények helyét nem foglalhatnak, ezért azokat a kir. ítélőtábla mellőzi, az enyhítőket azonban magáévá teszi és további enyhítőül tekinti még azt is, hogy a vádbeli cikk tartalma szerint beszédje kéziratát a „Debreczen” munkatársának hosszas rábeszélése után adta át közlésre. — Ezek mérlegelése mellett úgy találta, hogy a nyomatékos enyhítő körülmények — súlyosító hiányában — a Btk. 92. paragrafus alkalmazására törvényszerű alapot nyújtanak, ezért az elsőfoku ítéletnek Maesata József vádlott bűntéti tételére vonatkozó részét a Bp. 385. paragrafus 3. pontjában meghatározott anyagi semmisségi okból megsemmisítette és a vádlottat a Btk. 92. paragrafusának alkalmazásával, a rendelkezés szerint, egyéni bűnössége fokához és bűneselekménye súlyához mért pénz — mint fő- és mellékbüntetésekre ítélte.

Nem alkalmazhatta azonban a kir. ítélőtábla a vádlott javára a védelem által vitatott Bv. 18. paragrafusát, mert az eljárás adatai szerint főmagánvádlónak az 1925 december 7-én tartott közgyűlésen vádlottal szemben tanusított viselkedése jogellenes, kihívó, vagy botrányt keltő nem volt.

Alaptalannak találta a kir. ítélőtábla főmagánvádló képviselőjének a Pálffy József vádlott terhére a Bp. 385. paragrafus 3. pontja alapján a Btk. 92. paragrafus al-

kalmazása miatt és a büntetés súlyosbbitása végett bejelentett felebbezését is, mert a kir. törvényszék az ítéletében felsorolt és e helyem is elfogadott nyomatékos enyhítő körülmények alapján — súlyosító hiányában — helyesen alkalmazta a vádlott javára a Btk. 92. paragrafusát és büntetését is megfelelő — a bűnösség fokával helyes arányban álló — összegben szabta ki.

Téves azonban a kir. törvényszék amaz ítéleti rendelkezése, mellyel a vádlottakat egyetemleges kötelezettség mellett arra kötelezte, hogy az ítéletet indokálva együtt vádlottak tétessék közé, téves pedig azért, mert a vádbeli eselekmények időszaki lapban követték el, mihez képest a kir. ítélőtábla az első foku ítélet idevonatkozó részének megváltoztatásával a jogerős ítélet közzétételére — a St. 43. paragrafusának ezidőszaki hatályban levő negyedik bekezdése alapján, — a St. 23. paragrafusában meghatározott kötelezettség terhével a „Debreczen” e időszaki lap szerkesztőjét kötelezte.

A kir. ítélőtábla az első fokban eljáró bíróság ítéletét egyebekben a fentiekkel kiegészített és helyesbített, azokkal ellentétben nem álló indokai alapján hagyta helyben, egyszersmind a Bp. 108. paragrafus rendelkezéséhez képest a jogerős ítéletet a Maesata József felettes hatóságával közölni rendelte.

A felelőviteli főtárgyaláson felmerült, a főmagánvádlónak okozott képviseltetési költségekben való marasztalása a vádlottaknak, a rendelkező részben idézett törvényhelyeken alapul.

Debrecen, 1927. évi április 24.

Dr. Oláh Miklós, s. k.,
tanácselnök.

Nagy Kálmán, s. k.,
előadó.

A kiadmány hiteléül:

Éltető Albert,
igazgató.

A Magyar Királyi Kuria B. I. 5220-27/1927 számú végzése

5220

B. I./27. sz.

1927

A MAGYAR ÁLLAM NEVEBEN
A MAGYAR KIRÁLYI KURIA
sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége miatt Maesata József és Pálffy József ellen indított büntetőügyet, amelyben a debreceni kir. törvényszék 1926. évi szeptember hó 10. napján B. 7802/1925/12. szám alatt, a debreceni kir. ítélőtábla pedig főmagánvádlónak, továbbá vádlottaknak és védőknek felebbezésére 1927. évi április hó 24. napján B. II. 149/1927/18. szám alatt ítéletet hozott, a főmagánvádló, továbbá vádlottak és védők részéről használt, írásban is indokolt semmisségi panasz folytán, az 1928. évi február hó 28. napján megtartott nyilvános tárgyaláson a korona-ügyész jelenlétében, meghallgatása után vizsgálat alá vette és meghozta a következő

végzést:

A kir. kuria Maesata József vádlott által a Bp. 384. paragrafusának 9. pontja alapján bejelentett semmisségi panaszt, amennyiben az a felebbezésben már felhozott alaki sérelemre vonatkozik, továbbá Maesata József vádlott által az írás-

beli indokolásban a Bv. 18. paragrafusának nem alkalmazása miatt használt semmisségi panaszt visszautasítja. Egyébként az összes semmisségi panaszokat elutasítja.

Indokolás:

Főmagánvádló a felelőviteli főtárgyaláson indítványozta a 16. sorszám alatti kérvényhez 3. 4. 5. 6. §. alatt esatolt iratoknak felolvasását, Maesata József vádlott és védője, ugyanott, a bizonyítás kiegészítésül, indítványozták az elsőfoku bíróság előtt már bejelentett tanuk kihallgatását a naptár-ügyre és a szövetségi áruk elszámolására vonatkozó tényállások valóságának bizonyítására.

Pálffy József vádlott védője, — ugyanott, — indítványozta a pénzügyi jelentés kiadási rovata 4—8., 10., 12—15., 17., 20., 23., 25—28., 34., 35. tételre, valamint a jótékony-sági működésről szóló kimutatás 1—4., 7—9. tételre vonatkozó alapokmányok beszerzését és ismertetését.

Ezen kívül vádlottak és védők indítványozták, hogy az ÉME országos központjának ügyviteli könyveit szerzettessenek be annak igazolására, hogy az ÉME debreceni csoportjának iktató könyvében 321., 322., 323., 324. és 304. tétel alatt ik-

tafolt iratok a központból mikor adtak ki.

A kir. ítélőtábla ezeket az indítványokat közszóló határozataival elutasította s egyben elrendelte, hogy az ÉME debreceni csoportjának iktató könyve az iratokhoz esatoltassék. Ezen határozatok ellen a főmagánvádló, a védők és az 1927. évi április hó 23-án hozott határozat ellen a vádlottak is a Bp. 384. paragrafusának 9. pontja alapján perorvoslatot s az ítélet kihirdetése után semmisségi panaszt jelentettek be és pedig a főmagánvádló még azért is, mert a királyi ítélőtábla az iktató könyvnek az iratokhoz esatolását hivatalból elrendelte.

Mint hogy azonban Maesata József vádlott azt az alaki sérelmet, hogy az elsőfoku bíróság előtt már megnevezett tanuinak kihallgatása el nem rendelgetett, — már a felebbezésében is felhozta és a kir. ítélőtábla azt, részben mint tárgyalant, figyelmen kívül hagyta: a Bp. 428. paragrafusának 2. bekezdése értelmében ezt az alaki sérelmet semmisségi panasszal már érvényesíteni nem jogosult. Maesata József vádlott védőjének a Bp. 384. paragrafusának 9. pontja alapján bejelentett semmisségi panaszát tehát, egészben, mint a törvényben

kizárt perorvoslat, a Bp. 434. paragrafusának 3. bekezdése értelmében visszautasítandó volt.

A Bp. 384. paragrafusának 9-ik pontja alapján bejelentett többi semmisségi panaszt a kir. kuria a Bpn. 36. paragrafusának első bekezdése értelmében, mint alaptalant, elutasította, mert a kir. ítélőtábla a bizonyítás kiegészítése iránt előterjesztett indítványokat helytálló indokolással s a törvénynek a vád és védelem szempontjából lényeges elve, vagy rendelkezése sérelme nélkül utasította el.

A védők a vádlottak esatlakozásával semmisségi panaszt jelentettek be még a Bp. 384. paragrafusának 11. pontja, illetve a Bp. 385. paragrafusának 1. c) pontja alapján a védelem előterjesztéseiből és a semmisségi panasz írásbeli indokolásából kivehetőleg azért, mert dr. Szathmáry István főmagánvádló az egyesületi alapszabályok 45. paragrafusának megfelelőleg az ÉME országos elnöksége részéről nem volt meghatalmazva arra, hogy a vádlottak ellen magánindítványt terjesszen elő, illetve, mert ezen meghatalmazást csak a felelőviteli főtárgyaláson, tehát elkésztlen mutatta be és annak valóságához is kétség fér.

Ebben a kérdésben a kir. ítélő-

Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlése

Balmazújváros megtagadta a felekezeti iskoláknak meghatározott segély adását. — A közgyűlés a határozatot feloldotta.

Tegnap délelőtt tartotta Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága a megyeháza dísztermében rendkívüli közgyűlést, amelyről dr. Hadházy Zsigmond főispán betegség miatt távol maradt. Miután Pákozdy alispán Amerikából még nem érkezett haza, így a közgyűlésen Nábrácsky Béla főjegyző elnökölt.

A közgyűlés tudomásul vette, — hogy a belügyminiszter jóváhagyta egy új megyei aljegyzői állás szervezését. Az új aljegyzőt a májusi közgyűlésen választják meg. Jóváhagyta a közgyűlés Pákozdy alispánnak azt az intézkedését, a mely szerint szerződést kötött Csorba János szabóval a hajdúlegényesség ruházatának készítésére és Püspök Sándorral a csizmák szállítására.

Hadház képviselőtestülete több tagjának mandátuma lejárt. — A megüresedett helyekre választást tartanak és ennek vezetésével Simon Károlyt bízták meg. — A választás napját Pákozdy alispán tűzi majd ki.

Balmazújváros község megtagadta a felekezeti iskoláknak meghatározott összegben való segélyadását. A határozatot megfellebbezték a megyéhez. — A kérdés körül nagy vita fejlődött ki. Az állandó választmány javasolta, hogy Molnár Béla református lelkész felebezésének adjon helyt a közgyűlés és utasítsa a községet új határozat hozatalra.

Harsányi Béla balmazújvárosi főjegyző azt fejtegette, hogy a község nem képes meghatározott összeget fizetni, mint ahogy az egyház azt kéri, hogy minden tanítói állás fenntartásához 500 pengővel járuljanak hozzá. A felekezeti iskolák különben is államsegélyben részesülnek és van községi iskola is. — Rámutatott arra, hogy ez a helyzet nem más, mint az állami terheknek az önkormányzatokra való áthárításának újabb esete. — Most az állami rendőrség kiadásainak egy részét háritják át az önkormányzatokra és nemskára majd azzal állnak elő, — hogy a csendőrség fenntartásához is járulniuk hozzá a községek. Kéri, hogy Balmazújváros határozatát az iskolai segélyügyben hagyják jóvá, annál is inkább, mert hiszen most már harmadizban hoztak ilyen határozatot és másként nem is határozhatnak.

Felszólaltak még a vitában Kalmán Lajos, Simon Károly és Benkő Géza, utóbbi az állandó választmány javaslatának elfogadása mellett szólalt fel. Benkő rámutatott arra is, hogy a mai időben különösen nagy jelentősége van a vallás-erkölcsi nevelésnek és ezért kívánatos a felekezeti iskolák fenntartása.

U. Szabó Lajos nem kívánja, — hogy 500 pengőt adjon Balmazújváros minden tanító után, mert ezt

Holtaink iránti kegyelet lelkiszukságunké teszi, hogy megboldogultak emlékezetét megőrökítsük.

Maradandó szép siremlékek:

KEGYES FERENC sírkőraktár és kőfaragó üzlet Debrecen, Ferenc József ut 58 alatt Olcsó áruval is, részlete is szolgálunk

tényleg nem bírni ki. Nem a határozat megváltoztatásáról, hanem csak feloldásról van szó, ezért elfogadja a javaslatot.

Boldizsár Zsigmond a miat emelt szót, hogy Ujváros határa nagyobb részben olyan ember kezében van, aki nem járul hozzá az iskolázathoz terhekhez és ezért is áll elő a

Forgács Annát előbb veronállal megmérgezték s azután megfojtották

Szenzációs fordulat Erdélyi Béla hűnygyében

Budapest, április 4. Erdélyi Béla hűnygyében ma újabb fordulat történt. Kenyeres Balázs dr. és Minnich Károly dr., törvényszéki orvosszakértők ma délben betérjesszítették szakvéleményüket Enyedi Róbert dr., büntetőtörvényszéki vizsgálóbírónak. A vizsgálóbíró egy hónappal ezelőtt az Erdélyi ügy összes iratait és a Forgács Annára vonatkozó bűnügydokumentumokat átadta Minnich és Kenyeres professzoroknak, mint a büntetőtörvényszék orvosszakértőinek, miszerint foglaljanak állást abban a kérdésben, mi volt Forgács Anna halálának közvetlen oka.

Kenyeres és Minnich professzorok szakvéleményének a lényege az, hogy Erdélyi Béla feleségét, Forgács Annát hettől eszközöltek meg. Halálának oka csurész-

nehéz helyzet.

Dajka Ambrus: A közoktatás első sorban állami feladat, ehhez az elvhez ragaszkodott a község is, a mely nem képes iskolákat fenntartani, hiszen az állam most is 90 százalék állami hozzájárulást ad a felekezeti iskoláknak.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el. Kimondták ezután, hogy hasonló felirattal támogatják Debrecen város feliratát, melyben az OBB felállítása ellen állást foglal.

Sok kisebb jelentőségű megyei és községi ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

veronalmérgezés, másrészt színegelesnek nevezett megfojtás volt. Az orvosszakértők véleménye szerint, amikor Forgács Anna augusztus 23-án virradóra mérgezés folután öntudatlan állapotba került s akkor színeggel, vagy hurokkal addig szorították a nyakát, míg kiszívódott.

A törvényszéki orvosszakértők szerint a színegeles nem azzal a színegeles történt, amely, — mint hűnyjel — ott szerepel az ügy iratai között, hanem valami más anyaggal. A szál ugyanis túl puha és gyenge ahhoz, hogy megfojtáshoz alkalmas legyen.

Az orvosszakértők véleménye kétségtelenül döntő sullyal esik a latba és rendkívül súlyosbítja az Erdélyi Béla helyzetét.

Az utóbbi évek legveszedelmesebb lakásfosztogatóját fogták el Lakatos Zsigmond személyében

Részletes tudósításban számoltunk be Lakatos Zsigmondné debreceni szerepléséről, amikor is ez az asszony, öreg betörőket megszégyenítő biztonsággal, harátu-jének egy Horogné nevű debreceni asszony örködése mellett, három Teleki-utcai lakást fosztott ki egy napon. Lakatosné hétfőn reggel érkezett meg Hódmezővásárhelyről Debrecenbe és már ugyanazon a napon elkövette a fosztogatást, este pedig már a rendőrség foglya volt. Az asszony beismerte a három betörést, de hallani sem akart arról, hogy más betörések is terhelik lelkiismeretét. A rendőrségen — mivel az asszony már három évet ült lopásért — nem fogadták el ezt a védekezését, hanem szembebesítették több olyan károsulttal, akiket legutóbb kifosztottak. Így derült aztán ki, hogy Lakatosné személyében az utóbbi évek legveszedelmesebb lakásfosztogatóját is került ártalmatlanná tenni.

Emlékezetes még az a nem mindennapi betörés, melynek áldozat-

ta a Balogh-féle Hatvan-utcai magánnyomozó iroda tulajdonosa volt — Baloghot ugyiszólván személtára fosztották ki. Az egyik betörő beszélgetett Baloghal, mialatt — amint az most kiderült — Lakatosné összeszedte az ellopandó holmit. Lakatosné még tizennégy hasonló vakmerőséggel elkövetett betöréssel vádolják. Az is megállapítást nyert, hogy Lakatosnének Hódmezővásárhelyen volt a „főhadiszállása”, innen utazott mindig Debrecenbe, s a betörések elkövetése után azonnal elutazott. — Utóbbi körülmény nagyon megnehezíti most a nyomozást, mert igen nehéz megállapítani, hogy Lakatosné kinek adta el a lopott dolgokat.

Az is bizonyos, hogy Lakatosnének több hűntársa van, akiknek kérezerítésére a rendőrség megtett minden intézkedést. Ugyancsak változatlan eréllyel folyik a Lakatosné bűnlístájának összeállítása is.

Panaszos levél a szerkesztőhöz

Igen tisztelt Szerkesztő Ur, engedje meg, hogy panaszt emeljek nb. lapja után a benzín-kutat; epidemikus elterjedése ellen. Eddig három ilyen szerszám működött a Piac uccán: egy a régi Royal, egy Hungária s egy a Bika előtt. Ha a külsőségeken féllilyen távolságokra volnának egymástól az egészséges ivóvizet adó közutak, Hegy-megi Kiss Pál azóta már régen belepített volna az egységes pártba, hiszen a városi ellenzék ez esetben létalap nélkül lebegne a levegőben. Az autókban azonban, ugy látszik, igen fárasztó dolog kosztolás — már tudniillik benzínvétel — céljából 100 méter utat megtenni. Nyilván ez okból helyezték el a napokban egy újabb benzín-kutat a Hatvan ucca torkolatában, az u. n. püspöki palota előtt. Abban az ucca torkolatban, ahol már eddig is megtorlódt a forgalom. Hogy mi lesz ott ezután, mikor majd a megszemjázott autókát fogják itatni, — igazán nehéz elképzelni. Én, Szerkesztő Ur, nem vagyok el-lensége a haladásnak, de tisztelettel kérdezem: ha véletlenül a debreceni látortó gazdák kérték volna azt, hogy e helyen itató vályut állíthassanak föl, vajon az is olyan simán mehetett volna, mint a benzín-itató megépítése? A püspöki palota lakói egyébként kellemes izgalmakat élvezhetnek ezentúl: hiszen pár hónappal ezelőtt Pesten s Nemzeti Színház előtt, csak a véletlen mul, hogy egy ilyen itató föl nem robbant. Ha pedig valamelyik szakértő azzal fog előállani mint ahogy nekem már előállott egy magántudós): a benzínkutha égő gyufát lehet bedobni, még sincs veszedelem, — tisztelettel azt felelem neki: elhiszem a dolgot nyomban, ha az égő gyufát ön-maga lesz hajlandó bedobni. En majd távesövön ellenőrzöm a dolgot a városi ellenzék ellenzékével!

Tisztelettel:

a püspöki palota egy lakója, akinek az automobilizmusból csak a benzínkút gyönyörű jutottak.

SULYOS BALESET TÖRTÉNT ZADRÁVETZ ISTVÁN FO-GADTATÁSÁKOR.

A csornai premontrai rend és Jánoshida község új harangjait most szentelte fel Zadravetz István püspök. A község új harangjainak felszentelési ünnepélyén saját nálatos szerencsétlenség történt. Zadravetz István püspököt, aki a harangokat felszentelte, a község-be érkezésekor mozsárgyuzással köszöntötték. — Az ágyu kezelője olyan erősen fojtotta le a puska-por, hogy a vastag vastomb szét-robbant és a kezelőt súlyosan meg-sebesítette.

Vatédi angol szövetudonsá-ok érkeztek a tavaszra, melyből elsőrendű uri ruhákat készítek a legújabb divat szerint, igen mérsékelt árakban.

KERESZTESI uri szabó mester, VARGA UCCA 1. Tessék megvözödni

Bot kitűnő zamatu kihordásra Finom kádár P 1:20 Dénesnél, Cegléd-u. 22. szá. DAKÉ-vel szemben

Harisnyák, kesztyűk.

fésűk, hajhálók, rövidárúk női- és férfidivatcikkek, szabókellékek, olcsó beszerzési forrása **ZENGEWALD** KALVIN TÉR 3. SZAM.

4-én nyílik meg a **Jovánfélesütőde** MESTER-GARAI-U. SAROK.

Mindjobban elmérgesedik a jugoszláv-albán válság

Belgrád, április 4. Az albán határelzárás miatt a felháborodás tovább tart. Lapjelentések szerint az albánok nemcsak Okrida felé zárták el az albán határt, hanem végig az egész vonalon. Ennek következtében jugoszláv részről is megszüntették az albán utelvelek látta mozgását. A közegészségügyi miniszterium szerint az albán kormány flagransan megsértette az 1923. évi párisi nemzetközi egészségügyi konvenciót.

A Politika továbbra is fentartja azt a vádját, hogy az albán kormány a határt a bandamozgalmak leplezése érdekében zárta el.

A külügyminiszteriumhoz közel álló Pravda vezércikkben foglalkozik az albán kormány intézkedésével és nyíltan megvádolja Olaszországot, hogy annak befolyására vezethető vissza az albán határzárás. A lap állítja, hogy az albán

határ mentén csapatösszvonások folynak. Ennek, valamint a komitácis tevékenységének leplezését célozza a tiranai kormány intézkedése. Albánia — írja a Pravda — képződmény a nemzetek szervezésében s amíg ezt fel nem oldják, addig akadály a félsziget pacifikálásának. Sajnálkozását fejezi ki hogy az Albánia feletti olasz protektorátus ügyét már az első tiranai paktum idején nem vitték a népszövetség elé.

A lap ezután Londonból keltezt jelentést közöl, amely szerint Olaszország Albánia megszállására készül.

Egy bécsi jelentés azt állítja, hogy a római kormány az albán határelzárással nyomást akar gyakorolni a jugoszláv kormányra a nettunói konvenciók racifikálása érdekében. (MTI.)

Guerlin de Guer Magyarországon

Előadást tart Budapesten, Szegeden, Debrecenben.

A lillie egyetem doyenje, a francia Akadémia tisztje, Guerlin de Guer, az ösmert magyarbarát francia egyetemi tanárt Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és Pekár Gyula, a Magyar Francia Irodalmi Társaság elnöke meghívták, hogy az akadémián előadást tartson. Guerlin de Guer április végén érkezik Magyarországra, ahol a magyar kultúra ez őszinte barátját a magyar közélet és tudományos világ kitünőségei fogadják.

Guerlin de Guer a Tudományos Akadémián tart előadást április hó 29-én, vasárnap. Az előadáson megjelenik a kormányzó, a főhercegek, a kultuszminiszter s a francia követ.

A kiváló irodalomtörténész a Lafontaine Társaság és a Zenekedvelők Köre meghívására Debrecenbe jön május 1-én és itt, a zeneis-

kolában Ronsardról, a 16-ik századbeli nagy francia költőről tart előadást. Az előadást zeneszámok kísérik, minthogy Ronsard legszébb verseit nagy francia muzsikusok zenésítették meg. Az előadást francia nyelven dr. Hankiss János egyetemi tanár nyitja meg. „Barátaink Franciaországban” címmel dr. Kuthi Sándor tart francia nyelvű előadást.

Guerlin de Guer tavaly a lillie egyetemen tartott magyar nyelvű előadások alkalmával azok sikere érdekében mindent elkövetett. Az ő kezdeményezésére a lillie egyetemen a magyar történelem és irodalom ösmertetésének nagyobb tért engedtek s a francia sajtóban is több cikket írt a magyarság kulturális jelentőségéről.

Guerlin de Guer közben a szegedi egyetem meghívására Szegeden is tart előadást.

Egy nyugalmazott vasutas titokzatos halála

Néhány nappal ezelőtt a kecskeméti rendőrségre levél érkezett, amelynek írója annak a gyanújának adott kifejezést, hogy Varga József 47 éves nyugalmazott vasuti altisztet, aki a múlt év december 29-én éjjel elhunyt, megmérgezték. A levél írója részletesen felsorolta azokat a gyanús momentumokat, amelyek Varga József halála körül felmerültek.

A bejelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást, amely csakhamar érdekes dolgokat produkált. Megállapítást nyert, hogy Varga a múlt év nyarán nyugalmába ment és akkor nagyobb végkielégítést kapott. A pénzen telket vett és házat épített. Egyébként is jómódu ember volt, ki halála után 12.000 pengő örökséget hagyott hátra.

Családi élete nem volt a legbékésebb. Feleségével, aki nála idősebb volt, gyakran veszekedett.

December 29-én éjjel Varga József felébredt és heves görcsökről panaszkodott. Fájdalmat egyre erősebbek lettek s alig 10 perc múlva meghalt.

Halála után suttogni kezdtek a szomszédok, hogy Varga Józsefet

megmérgezték. A kihallgatott szomszédok most is ennek a gyanújának adtak kifejezést. A rendőrség kihallgatta Varga József özvegyét is, aki azonban tiltakozott az ellen, hogy Varga mérgezés következtében halt volna meg.

A rendőrség a nyomozás iratait áttette az ügyészségre, ahol elrendelték Varga József exhumálását. A boncolás fogja eldönteni, hogy Varga József természetes halállal halt-e meg, vagy pedig megmérgezték.

Egy szerb lap tiltakozik a békrevízió ellen, de elismeri, hogy a határokat meg lehet változtatni a népszövetségi paktum alapján

Belgrád, ápr. 4. (MTI.) A „Szamo Uprava”, a radikális párt hivatalos lapja behatón foglalkozik Mussolini olasz miniszterelnöknek a lord Rothermere számára adott nyilatkozatával. A lap szerint ez a nyilatkozat rosszalást és nyugtalanságot keltett Középenrópában, de különösen a kisantant államai körében. Külömböset kell tenni, írja a cikk, aközött, hogy felelőtlen lord foglal állást a trianoni szerződés revíziója mellett; vagy pedig, hogy ezt egy állam felelős miniszterelnöke teszi. Mussolininak azonban meg kell gondolnia, hogy a trianoni szerződést nem lehet elválasztani a többi békeszerződéstől, amelyekben Európa új jogrendje alapul. Tény, — írja a cikkíró — hogy a trianoni szerződés nem adta meg Magyarországnak

az etnográfiai határt, de a győztes államnak sem.

A cikkíró szerint Magyarország szomszédai sem érték el a néprajzi határaikat Magyarországgal szemben. Ha megadnák Magyarországnak a földrajzi határait szomszédjaival szemben, egyet jelentene ebben az esetleg kiszélesített Magyarországon a nemzetiségek számarányának aránytalan megnövekedésével és így több idegen nemzetiség kerülne Magyarország uralma alá, mint amennyit egy trianoni szerződés Magyarországtól elválaszthat.

A cikkíró végül hangsúlyozta — hogy a trianoni szerződést nem lehet kiemelni a többi szerződés közül. Elismeri, hogy a határokat meg lehet változtatni, a népszövetségi paktum 19. pontja alapján.

Hatvany Lajos fogságban marad

A Tábla elutasította a szabadlábra helyezése iránti kérelmét.

Budapest, április 4. A büntető-törvényszék Török-tanácsa tudva levően 7 évi fegyházra és 15.000 P pénzbüntetésre ítélte el az év februárjában Hatvany Lajos bárót, — kötelezve őt egyúttal arra, hogy vagyoni elégtétel címén 50.000 pengőt fizessen meg. Hatvani a főtárgyalás után — mint emlékeztetés — szabadlábrahelyezését kérte s száz-ezer pengőt ajánlott fel ezen a címen óvadék gyanánt. A büntető-törvényszék Hatvany Lajos kérését elutasította, azzal az indoklással, hogy Hatvany szökésétől lehet tartani. Az elítélt báró e végzés kihirdetése után felfolyamodást jelentett be a kir. ítélőtáblához.

A kir. ítélőtábla ma tárgyalta az ügyet. A zárt ülés körülbelül háromnegyed óra kosszat tartott, melyen a Tábla végül is elutasította Hatvany Lajos szabadlábra helyezése iránti kérését, azzal az indoklással, hogy 7 évi fegyház büntetése s tizezer pengő pénzbüntetése folytán, valamint azért is, mert a bíróság kötelezte őt vagyoni elégtétel címén félmillió pengő megfizetésére, — szökésétől alaposan tartani lehet.

Értesülésünk szerint a kir. ítélőtábla egyébként már ki is tüzte a Hatvany-ügy felelősét illető tartályát, amelyet május 7-én tartanak meg.

Fascista motorkerékpáros osztag kísérté az olasz trónörökösét Názárelbe

Haifa, április 4. Az olasz trónörökös tegnap délelőtt Jeruzsálemből Názárelbe ment, hol a szent föld őrzője fogadta. A názáreti székesegyházban a trónörökös misét hallgatott, majd a Ferencvendiek olasz iskoláját tekintette meg, délután pedig Tiberiasba ment, ahol a hatóságok ünnepélyesen fogadták. További útja során a trónörökös Kappernaumban megtekintette a zsinagógát és az olasz missziók szövetségének misszióházát. A trónörökös, akit utközben fascista motorkerékpáros osztag kísért, késő délután tért vissza Názárelbe.

REPÜLŐGÉPEK INDULNAK JERUZSÁLEMBE.

Madrid, április 4. A jeruzsálemi

spanyol zarándoklással kapcsolatban május 14-től 24-ig három, teljesen Spanyolországban épített repülőgép fog a szent városba repülni. Ez az út 9000 km., amelyet 3 nap alatt szándékoznak megtenni. A pilóták repülés közben alandoan összeköttetésben lesznek egymással s ha az egyik leszállásra kényszerül, akkor a másik kétfő szintén leszáll és segítséget hoz. — Ez az első eset, hogy nemzetközi jelentőségű repülővállalkozás célpontja Jeruzsálem.

FÜRDÉS KÖZBEN ELTÖRT A KARJÁT

Özv. Gergely Andrásné 61 éves, debreceni, Ruppert uca 1. szám alatti lakos, tegnap délután az Arany Bika gőzfürdőben fürdött. A melegvíz elszédült és oly szerencsétlenül esett el, hogy bal-alkartörést szenvedett. — A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol ápolás alá vették.

Husvételi ünnepekre

Zománcozott piros, fehér és kék, valamint alumínium lemezek. — Mindenféle konyha felszerelési és háztartási cikkek. Alpaca evőeszközök nagy választékban.

Tóth Gyula vasnagykereskedésében

Városház sarok.

Telefon: 29.

Kerti fociolók.

"Holovitz" hölgyfodrászai

BURGONDIA-U. 1.

Ondolás, manikur és hajvágás. Olcsó árak. Higiénikus kiszolgálás.

Csókolódzás közben leharapta a felesége nyelvét -- nyolc havi börtönre ítélték

Egy „nagyon szerelmes” cipész rémtette.

Budapest, ápr. 4. Az utóbbi idők egyik legérdekesebb bünpere foglalkoztatta tegnap a budapesti büntetőtörvényszéket. A pör vádlottja Sas László cipésmester, aki ez év január 7-én feleségének, született Vincze Gizellának a nyelvét egy darabot leharapta, aminek következtében az asszony elvesztette izelő érzékét.

A vádlott az elnök kérdéseire elmondotta, hogy feleségét nagyon szerette és nem volt szándékában, hogy megcsónkítsa azzal, hogy a nyelvét leharapja. Ez csak egy önfeladott pillanat következménye volt.

Elmondja, hogy 1926-ban már elvált egy izben a feleségétől, mert az az albérllökkel „paklizott”. Az asszony ekkor közös háztartásba lépett egy postatisztviselővel, ő pedig elköltözött Egerbe. A viszony azonban a legjobb volt közöttük és első elválásuk alkalmával is csókkal bucsuzott a feleségétől. Egerbe érkezése után azonban sehogy sem érezte jól magát az asszony nélkül. Levelet írt tehát neki, hogy nagyon szereti. Erre az asszony néhány nappal később felutazott hozzá Egerbe és kibékültek.

Majd így folytatta vallomását: — Még 1926 karácsonyán felutaztam Pestre és ő ezt a látogatást visszaadta nekem Egerben. — Az elmúlt huszétkor végleg visszajöttem Budapestre. Akkor már neki egy új ismeretsége volt, valami Wagner nevű emberrel. Akkoriban említette nekem a feleségem, hogy Wagner el akarja venni, ő azonban nem megy hozzá, mert engem szeret. — 1927 huszétjától novemberig azután újból együttéltem a feleségemmel. De ettől kezdve nézeteltérések támadtak közöttünk.

— Most állandóan veszekedünk. Én korán lefeküdtem, a feleségem meg elment Wagnerhez, akivel együtt sétált és együtt jártak kávéházba is. Végül megint ott hagytam őt, mire feleségem összeköltözött Wagnerrel. Azóta több ízben beszéltem vele és mindig azt mondotta, hogy Wagner el akarja őt venni, — de ő nem megy hozzá, hanem úgy szeretne élni élete végéig Wagnerrel, hogy ne is nyuljon hozzá soha.

— Szóval maga sem szakítani, sem együttélni nem tudott a feleségével, — állapítja meg az elnök.

A szerelmes cipész lehajtja a fejét és halkán rebegi: — Szerettem, kérem!

Hosszabb előadás után végre ráter magára az esetre, és elmondja, hogy esténként többször találko-

zott a feleségével és az eset alkalmával is a Szegényház-téren sétál-gattak.

— Itt bucsuzkodtunk el — folytatta vallomását — és így szóltam a feleségemhez: Adjál egy édes puszit drágám! Erre ő úgy csókolt meg, hogy a számba tette a nyelvét. Nem tudom aztán, mi történt, elsötétült velem a világ.

— Hát hogy jutott magának az eszébe, így csókolózni? — kérdezte most az elnök. — Mi indította magát erre?

— Kérem, — válaszolta lesütött szemmel a cipész, — olyan jó izű volt....

— Nem gondolja, hogy ez egy kicsit degusztáló, sőt perverz?

A vádlott erre így válaszolt:

— Kérem, máskor is így csináltuk a dolgot.

Nagy érdeklődés mellett adja elő ezután Sas Lászlóné a merénylet

Egy amerikai milliomos egész köteg bankjegyeket szórt az uccára

Páris, április 4. Kellemes meglepetés érte kedden reggel az egyik cannesi szálloda előtt sétáló fürdővendégeket. A szálloda egyik ablakából egy ismeretlen férfi 20-1000 frankig terjedő összegekről szóló zsetonokat dobott le, amelyeket a cannesi játékkaszinó adott ki. A zsetonok után bankjegyek következtek és kötegekben hullottak az ablakból a bankjegyek, köztük ezerfrankosok is.

A járőrelok gyorsan felkapkod-

körülményeit.

— Először nem is gondoltam komoly dologra, — mondta, — amikor megcsókolt; de aztán el akartam kapni a fejemet, a férjem azonban a két kezével erősen tartott. Egyszer csak érzem, hogy a számból bugyog a vér. Azt hittem, meghalok. Kétségbeesetten szaladtam haza, hogy még legalább láthassam a leányomat. Amikor futni kezdtem, a férjem fenyegetőzve kiáltott utánam:

— Nesze, most megkaptad a magadét!

— Amikor leányom meglátott, nagyon megijedt. Később lefutottam az utcára és ekkor újra találkoztam a férjemmel, aki a tenyerében hozta a leharapott nyelv-darabot.

Háromnegyed 3 után nyilvános tárgyaláson hirdette ki a bíróság ítéletét, mely szerint Sas Lászlót bűnösnek mondta ki súlyos testi-sértés büntetésében és ezért 8 havi börtönbüntetésre ítéli; a büntetésből két hónapot és 25 napot kitöltöttek vesz. Az ügyész felebbezett az ítélet ellen. Sas László megnyugodott az ítéletben és megkezdte büntetésének kitöltését.

Tíz százalékban szabja meg a maximális kamatot az új kamattörvényjavaslat

Budapest, április 4. Bud János pénzügyminiszter a közelmúltban bejelentette, hogy új kamattörvénytervezetet készített. A pénzügyminiszternek ez a bejelentése, nagy érdeklődést váltott ki és mint értesülünk, a törvényjavaslat elkészítésével a pénzügyminiszter Dentz Ákos országgyűlési képviselőt, a postafakarékpénztár helyettes vezérigazgatóját bízta meg. Az elkészült javaslatot már legközelebb az országgyűlésen elős fogják terjeszteni.

A készülő törvényjavaslatnak egyik legfontosabb intézkedése a kamatoknak 10 százalékban való maximálása lesz.

A készülő törvénytervezetet a pénzügyminiszter a napokban már meg is fogja küldeni hozzászólás végett az érdekképviselőknek, majd ennek megtörténte után egy nagyobb ankétot fog egybehívni, amelyen a gazdasági élet vezetőinek alkalmuk és módjuk lesz a törvénytervezethez közvetlenül is hozzájárítani.

Ingyen kap 3 pengős vásárlásnál 1 drb 10 dekás toalettszappant a Park illatszertárban

Saját gyártmány! Zománcozott lemezedények a husvétii ünnepekre prima minőségben, különféle színben legolcsóbban beszerezhető a Magyar Fém- és Lámpaárugyár Rt.-nál Piac (Ferenc József) u. 85. sz. Telefon: 2-37. Saját gyártmány!

Táviratok

ZITA KIRALYNE A GYÓGYULÁS UTJÁN VAN

San Sebastian, ápr. 4. Zita királyné ellentétben állapotának komolyrafordulásáról elterjedt hírekkel, a teljes gyógyulás utján van. Allapota annyira kielégítő, hogy az őt operáló sebészorvos már vissza is utazott Bécsbe. Zita királyné tegnap fogadta legidősebb lányának látogatását, aki Lequeitíoból jött Beteggyárból. A királynét felkereste unokaöccse Duarte Braganza herceg is.

ÉRDEKES VIZSGÁLAT BELGRÁDBA

Belgrad, április 4. A Politika információja szerint, a kormány törvényjavaslatot készül betervezni, hogy tegyük vizsgálat tárgyává a miniszterek, képviselők és állami hivatalnokok vagyónának eredetét. A lap információja szerint ez a rendszabály elegendő volna arra, hogy bizonyos személyek lecsendesedjenek.

HATSZÁZ HOLD ERDŐ EG ARADMEGYÉBEN

Arad, április 4. Az aradmegyei Mátya község határában erdőtüz támadt, amely a nagy szélben eddig mintegy 600 hold területű erdőszégre terjedt ki. Aradról katonaságot vezényelték ki az egyre terjedő erdőtüz lokalizálására.

POLITIKAI MERÉNYLET

Belgrad, április 4. Bitoltjából jelentik: Tegnap éjjel a délszerbiai Kisevóban belálasan megsebesítették Nikolics György kereskedőt, a demokratapárt helyi szervezetének elnökét azt hiszik, hogy a merénylet politikai bosszúra vezethető vissza.

BETHLEN MINISZTERELNÖK RADVÁNYBAN

Budapestről jelentik: Bethlen miniszterelnök Tibolddarócra Ottlik István báróhoz utazott néhány napi vadászatra. Az ünnepeket előreláthatólag Károlyi Lászlónál Radványban tölti el. A miniszterelnök április hó közepén tér vissza a fővárosba és veszi át hivatalának vezetését. A kormány tagjai a nagyhéten nem tartanak minisztertanácsot s a legközelebbi pedig a jövő hét péntekén tartják. A miniszterelnök helyettese Vass József népjóléti miniszter.

MUSSOLINI AMNESZTIÁT ADOTT

Milánó, április 4. Mussolini miniszterelnök széleskörű amnesztia-rendeletet adott ki, amelyben mintegy 500 fascistaellenes propaganda miatt elítélt egyén büntetését engedik, illetőleg enyhítik. A kegyelemben részesültek között van négy olyan elítélt, akiket véglegesen elbocsátottak, 12, akiket próba időre bocsátottak el, 43 száműzött büntetését szigorú megintéssé enyhítik, 51 száműzött büntetésidejét csökkentik.

Megszünik

a PIAC UCCA 12. szám alatti volt Aszodi és Róth-léle üzlethelyiségben lévő hokuzilem. Az összes női divat és rövidárakat igen jutányos áron árulom. Berendezés eladó. Darabonként is. Itj. Molnár Lukács.

SINGER varrógépek rég bevált jó minőségben Kedvező fizetési feltételek SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉLTÁRSASÁG Debrecen, Piac-utca 79.

Pallagi őrzetői táborból

A tavasz lehellete kiesalta az ibolyát a földből, kiesalta a cserkész fiukat a város zajából, ki a természet ölébe, az erdőbe, mezőre, melyet most fest zöldre a benne ébredő élet.

Mindenki érzi, hogy tavasz van (lehet, hogy van olyan ember is, aki nem érzi), de senki sem érzi úgy, mint a sok, igaz cserkész fiú kiknek nem elég a poros uccákon ödöngeni, nekik több kell, sokkal több: az egész tavasz, melengető sugaraival, a mellet dagasztó — néha még hívőre vissza-visszatérő — üde levegőjével.

Nem mentünk messzire, itt gyűltünk össze a Pallag-pusztán a IX. kerület minden részéből, hogy ki-éseréljük egymással gondolatainkat, elmondjuk tapasztalatainkat, hogy okuljunk belőle, hallgatjuk szívünkbe véssük az arra hivatottak előadásait, hogy széjjel menve a fiatalabb legényeket olyanná neveljük, hogy a magyar cserkész neve még híresebb legyen a világ előtt.

Korán kellünk, mint a pusztai ember. Félhétkor volna az ébresztő. Nincs rá senkinek szüksége. — Frissek vagyunk. Mosdónk az ég alatt van, a hívős reggeli levegő a hideg víz pirosra festi bőrünket. Nem fázik senki sem, nevetve gondolunk a fűtött mosdókra.

Lobog a cserkész-nyakkendő, lengeti a szél, tornáznak jó kedvvel, hogy még éhesebbek legyünk a vérré váljon bennünk a jó pallagi tej.

De ne siessünk a reggelivel. Ualakban áll a csapat a zárló-árbóc előtt. Kalapunkon lobog az árvalányhaj. Egy cserkész mondja a tiz-törvényünket, felhuzzák a kedves háromszínű zászlót. Mikor már vigan leng az árbóc tetején, a cserkész szívekből felzokog: „Hiszek egy Istenben...”. Száll az ének, a napsugarak utján feljut az égig és ott meghallgatják.

Dolgozunk, közbe-közbe játszunk míg eljön a dél. Szegény szakácsok izzadnak a hatalmas bográcsok mellett, főzik az ebédet. Kozma ur folyton kerülgeti az ételt s ha bele kerül a bográcsba, szegény szakácsok reszkethetnek estig, míg a komák jóindulatilag el nem pokrócozzák őket. De jól vigyáznak, mert eddig mindig elázták a hivatlan vendéget. Arra sincs szükség, hogy a fiuknak étvágygerjesztőt adjon a mentő-őrs. Van étel bőven, ürül bogrács, csendesen esznek a fiúk. Mikor már feszül a derékszíj, kezdik megállapítani, hogy nem egészen jól sikerült az ebéd. Mikor nyakig vannak az étellel, megállapítják, hogy ehetetlenül főztek a szakácsok. Kiabálnak az ártatlannokra, lesajnálják őket: „Szegények!”

Ebéd után pihenő. Ma délután elhatároztam, hogy megborotválkozom. Keríttem egy rossz borotvát gazdájával együtt, hogy borotváljon meg. Előkészültünk a nagy mű-

tétbe. Levetttem a zubbonyomat ráültem egy takolt lábú székre. A mester beszapponozott, de úgy látszik a szempillámat is leakarta vágni, mert azt is beszapponozta. Nem láttam semmit, csak éreztem egy hideg tárgyának reszelését a torkomon. (T. i. ott kezdte a borotválást.) Keserves kinok közt megszabadultam a habtól, kevésbé a szakállamtól. Véget ért a műtét. — Senki sem, én sem hittem, hogy eleve nem kerülök ki a „mester” első borotválása alól.

Dolgozunk, szórakozunk estig. Vasora után táborfűz. Magasan lobog a tűz, körülötte ülünk cserkészek, hámulunk a szálló szikrák

Debrecenben ez év nyarán osztják ki a házhelyeket

Dr. Vársárhelyi Béla kir. törvényszéki tanácselnök, a mezőgazdasági ingatlanok birtokbaadásával felmerült panaszok elintézése után a városból eltávozott.

Amennyiben a birtokbaadás ellen még ezután merülne fel panaszok, avagy csere iránti kéréseket akarnának az igénylők bejelenteni, ugyszintén a juttatott területéről való lemondási kérvénye-

ket az Országos Földbirtokrendező Biróságához lehet beadni. Budapest, Markó-u. 16. szám alá címezve.

Miután a házhelykiosztás csak ez év nyarán fog jogánatosítani, a házhelyrendezési eljárásba bevonott ingatlanok megváltást szenvedők által a gazdasági év végéig megművelhetők.

Dr. Vársárhelyi Béla sk.

Nagy részvét mellett folyt le Ruzs-Sántha István dr temelése

Az a szeretet és megbecsülés, amely dr. Ruzs-Sántha István debreceni ügyvédét egész életében körülvevte, még egyszer és ezúttal impozáns méretekben nyilvánult meg a tragikus körülmények körülmények között elhunyt férfiú temetésén. A kora tavaszi délutánon százak zárandokoltak a Szent Anna ucai temető felé, hogy jelen lehessenek Ruzs-Sántha István vég tiszteletétélén.

Körülbelül 500 ember gyűlt össze szerda délután három órára a káth. temető kapujánál körül. Ott láttuk mély gyászban a Ruzs-Sántha és a Kontsek családokat az elhunyt kártársait Márk Endre ügyvédi kamarai elnökkel az élükön, a Debreceni Első Takarékpénztár egész tisztviselőkarát, a debreceni táblabírói, törvényszéki és járásbírói kar számos tagját ezenkívül a barátok és tisztelők beláthatatlan tömegét.

A gyászszertartást a zsufolásig megtelt kápolnában dr. Lindenberger János püspöki helynök végezte fényes segédlettel. A szertartás után megindult a szomorú menet a sír felé.

A nyitott sírnál egyetlen bucsúbeszéd hangzott el. Dr. Debreczeni Barna ügyvéd mondott könnyekig megindító gyászbeszédet.

— Mély megilletődéssel állunk itt mindnyájan — kezdte beszédét — akik az elhunytat szerettük, becsültük és tiszteltük. Az ő egész élete folyása egy igazi szertragedia. Mint Arany „Toldi”-jában „a himszarvas fut vadászerte nyíllal” — úgy bolyongott ő az életben.

— A gyeregyői havasok tövéből indult R. Sántha István, akit a há-

boru vihara Szibériába sodort. Itt a hosszú napokat elmélkedéssel töltötte, kimondhatatlanul gyötrőte hazájának, családjának sorsa.

— Jött Trianon és ott kellett hagynia családját, kiteve egy vad barbarizmus kénye-kedvének. Keresi az enyhítő balszámot a tudományban és felemelkedik a legfelsőbb elismerésig. Keresi a közéletben, a családi élet boldogságában.

— De Erdélyből gyász hírek jönnek, a sors csapásokat mér rá és a végzet győzedelmeskedik rajta. Most már az örök bíró előtt áll, védvé ügyét és várva felmentését.

A mélyen megindító gyászbeszéd után megindult a rögök Ruzs-Sántha István koporsójára.

Felboncolják Sívágó József holtestét

Megírjuk tegnapi számunkban, hogy Sívágó József kőművesmester, a Nyomatató-utcai szerencsétlenség legsúlyosabb sérültje, kedden délután 5 órakor meghalt a sebészeti klinikán. Ugy volt, hogy Sívágó Józsefet szerdán boncolják fel és csütörtökön temetik el. — Azonban a boncolást csütörtökre halasztották el, így a temetés csak pénteken lesz megtartva.

A másik súlyos sérültnek, Tóth Mihálynak állapotában a tegnapi napon öröndetes javulás állott be és így most már remélhető, hogy életben marad.

APRILISI TRÉFA, VAGY VALÓSÁG TROCKIJ SZÖKÉSE

A Rigában megjelenő orosz nyelvű Slovo című napilap azt a feltevést keltő hírt közli, hogy Trockij megszökött számkivetése helyéről és többemagával álnéven Rigában tartózkodik. Trockij a lap szerint néhány más ellenzéki vezérrel együtt lépte át Resica felől a lett határt, majd zárt autómobilon a lett országos szocialista párt helyiségébe hajtatott. Trockij szökését külföldön élő barátai szöktették elő. Trockij állítólag március 29. és 30-ika között éjjel lépte át az orosz határt, csempésznek öltözve. Állítólag szabályszerű lett utlevelét mutatott fel, amely Rosenkrantz, resicai kereskedő nevére szólott. A Slovo hírével általában nem tartják komolyan és azt hiszik, hogy nem egyéb áprilisi tréfánál, aminthogy Párisban is áprilist járatnak Trockij nevével. Elhíresztelték, hogy Trockij a számkivetésben meghalt.

RÁGALMAZÁS VÁDJA ALÓL FELMENTETT IPARTESTÜLETI ALELNÖK

Ernszt József iparos, a berettyóújfalui iparrestület alelnöke, — a múlt év nyarán a berettyóújfalui Kioszk vendéglőben borozgatott. A társaságban ült Reményi Ferenc községi jegyző, akinek az iparosok elpanaszolták a forgalmiadó behajtása körüli sérelmeiket. — Ernszt a beszélgetés közben ilyen kijelentést tett: „Ami a hatóságok végeznek, az nem vörös, hanem fekete kommunizmus!”

Ezért a kijelentésért felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazással vádolva került az iparrestületi alelnök tegnap a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa elé. Tagadta a vádat, amit a tanuk sem tudtak teljesen igazolni. A törvényszék végül is felmentette a vádlót, mivel a felhatalmazás a per megindításához nem a kellő formák között történt meg. — A felmentő ítélet jogerős.

A BIKÁ MEGTÁMADTA A MOTOR-KERÉKPÁRT

Több ízben előfordult már, hogy egyes repülőgépeket kőszáli sasok vagy keselyűk támadtak meg és megzavarták őket repülésükben. Most némileg hasonló eset történt, igaz, hogy nem a levegőben, hanem a szárazföldön. De itt is egy motoros jármű keveredett harcba egy állattal.

A franciaországi St. Etienne város felé vezető országúton robotgató motorbiciklivel egy fiatal ember. Nagy gúlya legelészet az útközlemben és a falu bikáját módfelett felingerelte a motorbicikli puffogása. Vadul a motorbicikli után vetette magát és nagy hajszá keletkezett a bika és a motorbicikli között.

A biciklista ép egy fordulóhoz közeledett és ezért lassítani volt kénytelen. A bika utolérte, fölborította a motorkerékpárral együtt és szarvaival súlyos sebeket ejtett rajta.

Divatos, kötött, angol costum-kabát, mellény, pullower
Márton Gyula és Fianál

LEGUJABB DIVATSZERINT olcsón és szépen készít női ruhákat, kabátokat Balogh női szabó, Kossuth ucca 26.
!!Ezüstíremmel kitüntetve!!

Tekintse meg különleges fűző-
szőke-berendezésekkel dusan
felszerelt mintakápolnát.
GYENES ANYAL
Központi fűtés, vízvezeték, cső-ornázás
és fűtőberendezési vállalkozás
DEBRECEN, ARANY JÁNOS-U. 27.
Telefon 9-37.

Szép és tartós
cipőket
minden színben olcsó ártól vásárolhat
Berky Károly
cipőüzletében
MESZENA UTCA I. SZÁM ALATT

Berger festéküzlet
új helyiségében, Csapá-u. 16.
a megszokott olcsó áron vásárolhat.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Színházi műsor:

Csütörtökön: „Nem nőülök”.
Pénteken: Nincs előadás.
Szombaton: „Legkisebbik Horváth lány”.

A színházi iroda jelentése

Ma, csütörtökön este fél 8 órakor fél helyárrakkal nézheti meg az oly korán elhunyt Szenes Béla nagyhirű darabját.

NEM NŐSÜLÖK

c. pompás vígjátékot, amely a tavalyi idényben sorozatos előadásokban óriási siker mellett zsufozott házakkal került színre. A NEM NŐSÜLÖK c. ragyogó színdarabot minden leány is megnézheti. A mai modern leányokról a leány típus Ferenczy Marien alakításában nyer méltó interpretációt. Ferenczy Marien fellépése prózai darabban már magában véve is finom csemege a színházkedvelők részére. Nagyszerű alakítását éppugy, mint Miskolcon, — a próbák után ítélve, a debreceni publikum is hálás tapsaival fogja honorálni.

NEM NŐSÜLÖK mai előadását mindenki 50 százalékos kedvezményvel nézheti meg, utalvány nélkül!

A LEGKISEBBIK HORVÁTH LÁNY szombat esti előadására, félóra jegyek már válthatók. Timár Ilka, Kondrát I. Ferenczy Marien, Torma Gusztika, Antók, Szirmai, Fülöp, Rajz János. — A legkisebbik Horváth lány szombat esti előadásán fellépnek!

ÜNNEPI ELŐADÁSOK:

Vasárnap délután Elek Ica fellépésével: Boreza Amerikában.

Vasárnap este fél 8 órakor Timár Ilkával: Nászéjszaka szerepel műsorban. míg hétfőn este Szepess Lóna művésznő Máry szerepében vendégszerepel a Csokonai színházban, az idény nagyhatalásu revüjében, a Mersz e Mary-ban. A jegyeket napok óta tömegesen váltják.

Mozgósziuházak műsora:

APOLLO: Ökölharc (Emberek és nemzetek csatája). Richard Barthelmessel. Megelőzi: Farm kinese, Hoot Gibsonnal.

VIGSZÍNHÁZ: Diadalmas szépség (Fekete keztyűs leány). Világvárosi történet, Lily Damitával. Megelőzi: Lasszó brigádéros. Dráma 2 felvonásban.

FIGYELMEZTETÉS! Nagypénteken és nagyszombaton a mozgósziuházakban előadások nem lesznek tartva!

METEORBAN szerdán: „A fekete angyal”. Világattrakció 8 felvonásban. Bánky Vilma és Ronald Colmannel a főszerepben. Megelőzi: „Buster házitartó” és „Völgyégyesere”. Boházatok. Előadások: 7 és 9 órakor.

Mumminger hölgyfodrász
Szent Anna-u. 10. Városi bérlház.
Telefon 15-37.
PAROKAKÉSZÍTŐ
Aranvéremmel kifűntetve.

2 pengőtől
női kalapot
alakít
„BUBY” női kalap szalon.
Csapó-u. 65. Kisposta mellett.

Ahol villanydrót van, nem szabad sárkányt eregetni

A helyi sajtóban a Debrecen közölte elsőnek a miskolci, halálos sárkányeregetés híreit. Két kis fiúnak a sárkánya beleakadt a villanydrótba. Egy segítségül hívott hentes tanonc oly erővel rántotta le a sárkányt, hogy a villanydrót elszakadt és érintkezve a magas feszültségű áramvezetékekkel, sötétségbe borította az egész várost, — egy munkást pedig, aki fel akarta

gyújtani a lakásán a villanyt, az áram agyonütötte.

A debreceni világítási vállalat, okulva a miskolci példán, a rendőrség útján most figyelmezteti a szülőket, hogy ne engedjék gyermekeiket olyan helyen sárkányt eregetni, ahol magas feszültségű áramvezeték van, mert a miskolci szerencsétlenség Debrecenben is megismétlődhet.

Bukfencet vetett a kilencven kilométerrel rohanó autó és hat utasát maga alá temette

Arad, április 4. Egy autó Aradról jövet Naban község határában nekiment egy fának, azután pedig valóságos bukfencet vetett és hat utasát maga alá temette. Fekete László erdőhegyi lakos életét veszítette. Fürtösi sófför halálosan megsebesült, Acsei keményseprőmester pedig súlyos sérülései folytán megőrült. Két másik utas szintén súlyosan, de nem életveszélyesen sérült meg. A vizsgálat megállapította, hogy az autó utasai illuminált állapotban indultak utnak és az autó 90 kilométeres sebességgel száguldott, amikor eddig még ki nem derített okból a két kormány összekötő rudja hirtelen levált, úgy hogy a sófför nem volt többé ura gépének.

Arad, április 4. Egy autó Aradról jövet Naban község határában nekiment egy fának, azután pedig valóságos bukfencet vetett és hat utasát maga alá temette. Fekete László erdőhegyi lakos életét veszítette. Fürtösi sófför halálosan megsebesült, Acsei keményseprőmester pedig súlyos sérülései folytán megőrült. Két másik utas szintén súlyosan, de nem életveszélyesen sérült meg. A vizsgálat megállapította, hogy az autó utasai illuminált állapotban indultak utnak és az autó 90 kilométeres sebességgel száguldott, amikor eddig még ki nem derített okból a két kormány összekötő rudja hirtelen levált, úgy hogy a sófför nem volt többé ura gépének.

Sokalják az adóknál a tizenkét százalékos késedelmi kamatot

Bihar vármegye közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt báró Feilitzsch Berthold főispán elnöklésével ülést tartott.

Dr. Miskolczi Pál a Tüdővész Ellen Védekező Egyesület nevében köszönetet mondott a vármegye közönségének támogatásáért és bejelenté, hogy az adományozott ingyen telken remélhetően a közkórház megnyitásával egyidejűen megnyílik a napközi otthon és a tüdőbeteg gondozó.

Ezután Korödy István pénzügyigazgató-helyettes tette meg jelentését, amelynek kapcsán báró Feilitzsch Berthold főispán annak a véleményének adott kifejezést, — hogy a 12%-os késedelmi kamatok.

Balogh Elemér csatlakozik a főispán álláspontjához és javasolja, hogy a közigazgatási bizottság foglaljon állást a magas kamatláb ellen.

Dr. Ertsey Péter szerint óvatosan kell eljárni, mert tapasztalásból tudja, hogy igen sokan csak azért nem fizetik ki adójukat, — mert kiszámítják, hogy jobban járnak, ha a pénzt forgatják. Pontos, hogy a késedelmi kamatláb ne legyen alacsonyabb a magán kamatlábnál, mert különben üzérkedés folyik az állam pénzével. Javasolja, hogy csupán az alispán féléves jelentésében legyen szó erről a kérdéstről.

Balogh Elemér nem osztozik Ertsey véleményében. Szerinte az üzérkedés csak szörványos jelenség lehet, általában az az igazság, hogy azért nem fizeti adóját a késedelmes adófizető, mert nincs pénze. Ezek a kisexisztenciák nem számításból teszik ezt, hiszen nincs is hozzá pénzük. Szállítsa le az állam a kamatlábat és akkor a pénzügyet is kénytelenek lesznek a kamatlábat mérsékelni.

Dr. Magyar Sándor szintén a mellett érvel, hogy a túlmagas kamatlábat le kell szállítani. Ezután ismét a főispán szólalt fel. Javasolta, kérje föl a közigaz-

gatási bizottság az alispánt arra, hogy kísérje figyelemmel a pénzügyi helyzetet és a legközelebbi fél éves jelentésében behatóan foglalkozzék ezzel a kérdéssel.

A bizottság a főispán javaslatát elfogadta.

Dr. Fráter László alispán arra mutatott rá, hogy Orbán Kálmán kir. tanfelügyelő teendői annyira megszorodtak, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudja már — féljesen egyedül — teendőit el látni. Javasolja, hogy a közigazgatási bizottság segédező sürgős ki rendelését kérje a vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

Báró Feilitzsch Berthold főispán is meggyőződött arról, hogy a kir. tanfelügyelő helyzete már tarthatatlan és szinte a esodával határos, hogy egymagában hogyan képes pontosan és lelkiismeretesen ellátni hivatalát. Éppen ezért ő maga fog ebben az ügyben előterjesztést tenni a kultuszminiszternek.

A közigazgatási bizottság köszönettel vette tudomásul a főispán kijelentését.

Illatszert husvétin
vagy más alkalomra legelőnyösebben beszerezhet
Park Illaszertárban
Piac uca 14. szám alatt.

Zongorákat
legolcsobban vásárol részletre is
Waldman-nál
Budapest, Teréz-körút 8.

Ke szőria pénzét
80 fillér
kemény elejű vagy frakk ing mosás-vasalása.
Wacha-tízem Simonffy-u. 55

A Gyepükörvár

Domahidi Sipos Zsigmond dr. m. kir. rendőrtanácsos könyve.

Dr Sipos Zsigmond, „A mekő”, „Borzsova monografiája”, „Nemzeti, nemzetiségi hadsereg”, „Várjobbágyok története”, „Ósi magyar bíraskodás”, „Hun-avar-magyar szervezetek nyomai Beregen”, „Ósi közigazgatás”, „Emese álmának megfejtése”, „A szarvasmarha őstörténeti vonatkozásai a mitológiánkban”, „A beregi szállítás”, „Udvar szavunk ősfogalma s történeti jelentősége” című munkák ismert szerzője, újabb igen érdekes tanulmányt adott közre.

A „Gyepükörvár” című érdekesítő és becses munka a magyar legősibb védelmi rendszer formáját tárgyalja, mely intézmény nevérol és lényegéről eddigi források nem szólnak. Ha az ember végigolvassa ezt a lebilincselő tanulmányt, oly dolgokra eszmél, amelyekre eddig talán csak sejtélesen gondolt. Szerző nagy érdeme, hogy figyelme mindenre kiterjed. Nem filozofál, de beszámol mindenről, amit látott, amit hatalmas szakszerű olvasottsága révén kincses garmadába hordott s amit valamiről megállapított.

Főterepe a magyar ősiség és a ködbe vesző magyar mitológia. Ezken szánt, vet, halászgat s vágat tüzes paripákon. Hogy járatan ösvényen meddig jut előre, azt nehéz megmondani. Oly utakon jár ugyanis, amelyen előtte kevesen vagy egyáltalán nem jártak. És új utakon haladva, néha sürű, alig járható vágásokhoz jut. Más ember visszatérne, de a székely Sipos Zsigmond belehatol a tüskés, folyondáros vágásba és virágot talál ott is, ahol más csak száraz falevelet sejt.

Következtetései néha merésznek látszanak. A tudománynak kell állításait igazolni vagy ledönteni.

Nyelvészeknek, történészeknek és katonáknak, akiket a kérdés közelebbről érdekelhet, ajánlatos, hogy Sipos doktor e munkájával foglalkozzanak.

A könyv szerzőnél 2 pengőért megrendelhető (dr Sipos Zsigmond rendőrtanácsos, Nagykanizsa, Zala várm.). (Sz.)

A robogó taxiban agyonlőtte magát egy szobalány

Budapestről jelentik: Nem mindennapi körülmények között követett el öngyilkoságot egy fiatal szobalány. Este tíz óra tájban a Károly köruton megállított egy autótaxit egy jól öltözött fiatal nő. Beült a kocsiba és a sófförrel egy belvárosi uccába vitette magát. A Kristóf-téren haladt az autó, amikor a sófför egy hangos dövenést hallott közvetlenül a háta mögött. Első pillanatban arra gondolt, hogy a pneumatik lukadt ki, a kocsiban azonban nem billent oldalra. Ekkor hátranézett és legnagyobb meglepetésére az úvegen keresztül látta, hogy utasa alólant fészkiz az ülésen: halántékából vastagon patakzik a vér.

Azonnal megállította a kocsit, ki nyitotta az ajtót, hogy megnézzé mi történt. A fiatal leány kezében még ott szorongatta a revolvért, amellyel föbelőtte magát.

Mire a Rókusba vitte, meghalt. A zsebében talált iratokból megállapították, hogy Adtky Mária a neve, 23 éves szobalány. Levelet ne találtak nála.

A NAP HIREI

— Istentiszteleti rend Nagypénteken a református templomokban Nagytemplomban délelőtt 9 órakor dr. Révész Imre, délelőtt 11 órakor Kolozsvári Kiss László, délután 5 órakor Nagy István. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Szele Gy. délután 5 órakor Mezey Béla. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Madar Zoltán, délután 2 órakor Gál Lajos. — Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor dr. Baltazár Dezső. — Homok kertben délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Papp Gábor. — Csapókerthben délelőtt 10 órakor Seres Zoltán. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Dékán Elek.

Uccai ruhák festője B I R Ó.

— Evang. kereskedők és iparosok Nagypéntek az evang. keresztyénység legnagyobb ünnepe. Illő, hogy ezen a napon minden munka szüneteljen. Nagyon kérem ezen ünnep megfelelő megszentelését és az üzletek és műhelyek zárva tartását. *Farkas Győző telkés.*

— Német nyelvű ev istentisztelet és urvacseraosztás lesz nagycsütörtökön délután 6 órakor az evangélikus templomban. — Nagypénteken délelőtt 10 órakor istentisztelet és urvacseraosztás. Délután 6 órakor passió olvasás Végzi Farkas Győző.

Sovánska

íővárosi cigányprimás muzsikál

— Egy kisgyerek belefulladt a dézsába. *Kovács Lajos* hajdunánási gazdálkodó két éves kislánya, a szülők távollétében egy vízzel telt dézsába esett. Mire a szülők megérkeztek a kisgyerek megfulladt. A hatóság vizsgálatot indított.

x A legcélegánsabb ruhákat mérsekelt áron készíti *Pásztor László* uriszabó, Simonffy ucca 5.

x *Riskó Béla* angol és francia női divattermék Piac utca 26. alól Kossuth 3. szám alá (bejárat: Piac utca 22-24. is) helyezte át. Telefon: 688.

Szakorvosok ajánlják torokgyulladás, meghűlés, valamint a spanyolnátha elleni védekezésül.

A Panflavin-pasztyillák minden fertőző betegség ellen oly egészen sajátos hatást váltanak ki, mely semmiféle más szerrel nem érhető el.

A valódi Panflavin-pasztyillák a fenti eredeti csomagolásban minden gyógyszerárban kaphatók.

Husvét két napján is nyitva lesz a régipénz kiállítás

A nagyszerű Numizmatikai kiállítást Husvét mindkét ünnepnapján nyitva fogja tartani a nagyközönség számára a debreceni csoport elnöksége, ahol a régi pénz kiállításon kívül lesz Sport-érem kiállítás, mely sportérmek a debreceni athletika díjai; katonasapka-jelvény kiállítás, mely az egész világháború történetét felöleli, s ott látható a Büchler lovassági kardjáról készített hadgyűrű. — A fogoly-táborok szükségpénzei, mely pénzek csak a fogoly-tábor területén voltak forgalomban. — Dalos-

egyleti jelvények gyűjteményes bemutatása, csonka hazánkból és a megszállott területekről. Németország szükségpénzei óriási mennyiségben, amely szükségpénzek a nagy inség alatt is magán viselték a német humort. — Különféle Kína és Japán pénzgyűjtemények. Egy kézzel rajzolt könyv, stb.

A kiállítás a Kereskedő Társulat I. em. disztermében, Piac-u. 8. sz. alatt, husvét első és másodnapján lesz nyitva, — reggel 9 órától délután 5 óráig.

— A debreceni Numizmatikai csoport elnöksége, (Piac ucca 8. sz. I. emelet) kéri ugy a kereskedőket, mint magánosokat, hogy március hó 15-étől a mai napig kínált e nekik valaki eladásra I. Ferenc József 1868. K-B. és 1868. Gy. F. jelzésű arany dukátot, 1870. Gy. F. jelzésű ezüst forintost és több kisebb ezüstpénzt. —

Uri fehérneműt clormentesen mos B I R Ó.

Igen kéri az elnökség, ha ugyanezeket kínálna valaki eladásra, később azt is igen szívesen venné az egyesület, ha bejelentenek, a költsége természetesen megfizelik.

— *Sóvágó József* kömüvesmester volt. B. lapjuk folyó évi március hó 31. illetve április hó 1-én megjelent számában, a Nyomatató uccai építési szerencsétlenségrel kapcsolatosan *Sóvágó József* építőmesternek volt megnevezve, holott nevezett nem építőmester, hanem kömüvesmester. Ezen téves beállítás az építőmesteri karra sérelmes.

ápr. 1-től a Bikában.

miért is kérjük b. lapjukban ennek a helyreigazítását. *Debreceni építőmesterek Egyesülete.*

Fényképezőgépekben és fotó cikkekben a legújabb tudósítások megérkeztek. Előnyös fizetési feltételek mellett beszerezhetők *Berzéli Főbörzében, Piac ucca 38., az udvarban.*

x *Nusi* az ujjonja megnyitott „Ilona” szalonban manikűröz, Piac ucca 31. sz.

x **Manowarda Debrecenben!** — A bécsi Opera világhírű tenoristája, Jeritza partnere, a budapesti Opera ünnepelt vendége Debrecenbe jön! — *Pataky Kálmán* a wieni Opera műsorváltozása miatt lemondta április 13-iki debreceni concertjét. A Zenekedvelők Köre nagy áldozattal biztosította közönségének a kitűzött hangversenyt s így április hó 13-án Manowardát fogja hallani a bérleti közönség. Manowarda Bécsből egyenesen Debrecenbe jön.

x **Zenekedvelők** ötödik bérlet Manowarda operanékes hangversenye április 13. Arany Bika. Gyönyörű műsor. Napijegyek Méliusznál.

Sajat készítésű daçe és svéd bőrkesztyűk páronként P 8.—
Divat kesztyűk P 10-től
Fehér és sárga mosó szarvasbőr kesztyűk . . . P 9 és 11

Schön Sándor keztyű-, kötszer- és olvosi műszertárában
Debreczen, Piac ucca 14. Csapó ucca sarok.

— **Milyen idő várható?** Meteorologiai intézet jelenti: Hazánkbán az ország déli felében tegnap esők keletkeztek, némi lehüléssel kapcsolatban, az eső azonban csak a Dunántúl déli részén volt számottevő. — **Időprognózis:** Részben felhős enyhe idő.

— **Műsoros délután a Csapókerthben.** A debreceni csapókerthi Függetlenségi és 48-as Olvasókör, 1928. évi ápril. hó 8-án, délután 4 órai kezdettel műsoros délutánt és este 8 órai kezdettel husvétü táncestélyt rendez. — A műsor délutáni programja: 1. Nyitány: *Halmi Imre* zenekara. 2. Forog vagy

Fővárosi divat színekre fest B I R Ó.

nem forog. Parasztkomédia egy felvonásban. Szereplők: *Zombor József, Ujvárosi József, Balogh Mariska, Veres Gizike.* 3. Énekel Szabó Károly. 4. Ének és táncduett: *Török Jucika és Kardos Imre.* 5. Monológ: *Török Jucika.* 6. Táncduett: *Pipó Rózsika és Balogh István.* 7. Vitz tanár ur. Bohózat egy felvonásban. Szereplők: *Szabó Károly, Szabó Károlyné, Iván Bözsike, Pipó Rózsika.* Rendező *Szabó Károly.* Ügyelő *Pipó Rózsika.* Sugó *Kardos I.*

Sovánska fővárosi cigányprimás muzsikál

Belépődíj a műsoros délutánra I-IV. sor 80 fillér, a többi hely 60 fillér személyenként. A táncestélyre személyenként 1.20 fillér és az adók. A tánc és zenét *Halmi Imre* zenekara szolgáltatja. Vége reggel 4 órakor. Külön ruhatár. Ételekről és italokról *Kepes Sándor* gondoskodik. Felülfizetéseket köszönettel fogadjuk.

Sa át készítményű művészi kiviteű csokoládé és cukor a, husvétü tojások lego csobb ártin beszerezhetők a **post cukrászdában,** *Kossuth u. 1.*

— Az **Egyetemi Könyvtár** igazgatósága értesíti az olvasóközönséget, hogy az Egyetemi Könyvtár olvasóterme, (Simonffy ucca 2.-b. II. e.) nagy csütörtöktől husvét hétfőjéig bezárólag az egész napon át zárva van. Az **egyetemi könyvtár igazgatósága.**

Asztma és szívbetegség, mell és tüdőbaj, görvély és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és belek emésztőképességét kedvezően növeli. — Európai és amerikai klinikusok sorvadásos egyéneknél tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező háskrétaadások a FERENC JOZSEF víz használatát folytán lényegesen enyhültek. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Felhívás a mezőgazdaság földhözjutottakhoz

kir. törvényszéki tanácselnök. Azok a mezőgazdasági földhözjutók, akik a mérnöki jelek átvételénél személyesen meg nem jelentek, közelebbi felvilágosításért forduljanak az alább megnevezett csoportképviselőkhöz, aki a szükséges térképekkel el van látva:

1. Richter-féle tag: *Dr. Veress Géza* tb. tanácsnok.
2. 1-70. sorszámgig. Köntösgát: *Budai András* hadirokkant, *Ujvárosi-ut 5.*
3. *Kenyeres-féle* tag: *Budai András* hadirokkant.
4. 86-88-90-106-ig. *Bleyer-féle* tag: *Budai András* hadirokkant.
5. *Tabac-féle* tag: *Irimi György* katonaaaltiszt.
6. 107-148-ig. *Friedlender-féle* tag: *Budai András* hadirokkant.
7. 149-158. *Ungváry-féle* tag: *Budai András* hadirokkant.
8. *Wolff-féle* tag: a tisztviselők részéről *Czeglédy József*; a föld-

Alkalmi ruhák tisztítója B I R Ó.

nélküliek részéről *Bodnár Sándor.*

9. 159-164-ig. *Herváth Gábor-féle* tag: a hadirokkantak részéről *Budai András* hadirokkant; a vitézségi érmesek részéről *Fereny József.*

10. *Gugyori csárdai* tag: a vitézségi érmesek részéről *Fereny József*; a földnélküli csoport részéről *Bodnár Sándor.*

11. 71-77-ig. *Harstein István-féle* tag (Ebes): *Budai András* hadirokkant. Lakik: *Ujvárosi-u. 5.*

Debreczen, 1928. április 4.

Szesztay Sándor sk., eljáró mérnök.

Motoreke árverés

Teljesen üzemképes *Komnick* gyártmányu motoreke f. hó 12-én délelőtt 11 órakor bérszántó vállalkozó terhére *Kánitz László* ur berekböszörményi gazdaságában közbenjöttömmel leutöbbit ígérőnek árverésen eladatik. Kikiáltási ár P 2000 költségek és illetékek vevőt terhelik. A gazdaság Bihar-keresztvas vasútállomásról bérautóval, *Berettyóújfaluból* Mezősas közönségén át autóbusszal érhető el.

Takács Gábor, sk.,

x **Társas utazás** Párizsba, Németországba, Svájcba, Ausztriába. Bővebb felvilágosítást ad és prospektust küld az út rendezője, *dr. Heger Flóris* tanár, *Jatyan ucca 1. III. udvar*, földszint.

Sóvágó József

Mélyen megdöbbenve értesültem Sóvágó József kiváló kőművesmester katasztrófális végzetéről. Bár nap mint nap olvasunk erőszakos és nem természetes emberi életek elmúlásáról, mégis, az ő halála valahogy kikiváncokzik a sablonos halálozások krónikájából, hogy oly életfolyás után, mint amilyen a Sóvágó Józsefé volt, nem ilyen elmúlásnak kellett volna következni.

Sóvágó József maga volt a megfestesült szorgalom és igyekezet. — Mint szegény, árva gyerek, kezdte meg az életét. Mikor kitanulta a kőművesmesterséget, kevés ideig volt segéd; csakhamar kőművesmester lett. Letelepdedvén a Homok kertben, egyre-másra nőttek ki a kis polgárházak a homokos talajból keze műve után. Épített magának és másnak is hajlékot. — Amit magának épített, azt mihamar eladta és mindig nagyobb s különbet csinált, mint az előbbi volt. Végül készített emeletes házat s azt meg is tartotta magának. Neki volt a Homok kertben emeletes háza.

Mint társadalmi ember is kifünné szimpátiás, megnyerő modorával. Ezen kívül, mint a vadászás nagy kedvelője, vált ismeretessé széles körökben. Elsőrendű vadászkutyaidomító volt. Az általa kiképezett vadászkutyák nagy kedveltségnek örvendtek Hubertus híveinél. Foglalkozott galambtenyésztéssel is. Órá igazán ráillett Arany János szép költeménye:

„Az a legfőbb cél e földi létben,
Ember lenni minden körülményben.”

Igen, Sóvágó József, mint családfelelős, mint polgár, mint ember, mindenütt megállotta helyét és mégis-mégis... a halálának katasztrófálisan kellett bekövetkeznie. Ez a végzet. Nyugodj békében, a szorgalom és igyekezet mártírja!

Kövrer Gyula.

— A pénzügyi tisztviselők kuglizója 5-én, csütörtökön, választmányi ülést, utánna társasvacsorát tart.

— Marólgmérgezésben meghalt egy kislány. A debreceni klinika tegnap délelőtt telefonon jelentette a debreceni rendőrségnek, hogy egy 14 hónapos kisgyermek a klinikán, lúgkimergezésben meghalt. Fodor Ilona, Szotyori uca 2. szám alatti lakos volt a marólg kis áldozata, aki tegnap este 9 órakor meghalt. A mérgezéssel kapcsolatban a rendőrség lefolytatja az eljárást, hogy nem-e terhel valakit gondatlanság.

x A Singer varrófény minden újkorai varrógépre felszerelhető, hasznos, kíméli a szemet! Kérje avakorlati bemutatását a Singer varrógép részvénnyársaságnál, — Piac uca 79. szám.

x Legizletesebb Husvétli sonka Horváth Gábor esemege üzletében, — Kossuth uca 13. szám alatti kapható.

x Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyát *Benyás Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac uca 18. szám. — Külföldi áruk is minden árnyalatban és minőségben.

Modern, olcsó, jó

szobafestő, mázó és tapétázó munkálatokat készít

Schuller Sámuel

Debrecen, Simonffy uca 25.

Telefon 8-05.

Takarékossági könyvecskére is vállal.

A kocsordosi gulyakutba ugrott egy fiatal lány

Távíratilag jelentették tegnap a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Szőnyi Margit 18 éves leány, aki Olasz János nádudvari földbirtokosnál volt alkalmazásban, a Kocsordoson levő gulyakutba ugrott. Holttestét április hó 3-án reggel találták meg.

A megejtelt orvosi vizsgálat megállapította, hogy a leányon külső erőszak nyoma nincs, így kétségtelen, hogy Szőnyi Margit öngyilkossági szándékból ugrott a kútba.

A debreceni kir. ügyészség megadta Szőnyi M. eltemetésére az engedélyt.

Gyermekrablással vádolt apa a debreceni törvényszék előtt

Egy hétig magánál tartotta elvált feleségének ötlet gyermekét.

Ritkán előforduló bűnügyet tárgyalt szerdán délelőtt a debreceni törvényszék. Egy jómódu hajdunánási gazdát gyermekrablással vádolt az ügyészség. Az eset előzményei a következők:

Ujvárosi Sándor hajdunánási gazdálkodó pár évvel ezelőtt elvált a feleségétől. Három gyermekük közül a két fiút az apának, a lányt pedig az anyának ítélte a törvényszék. A gyermekek havonta egyszer látogathatták meg szülőiket.

A múlt év nyaráig semmi sem zavarta meg a két család életét. Ekkor azonban az asszony feljelentette férjét, hogy az egy vasárnapon napon megjelent nála, erőszakoskodott, botjával fenyegetőzött, azután pedig az 5 éves Katalint elvitte és egy hétig magánál tartotta.

Ujvárosi Sándor ellen gyermek-

rablás miatt indult eljárás. Ügyével tegnap foglalkozott a debreceni törvényszéknek dr. Jeney Sándor elnöke alatt működő tanácsa.

A vádlott kihallgatása során előadta, hogy a nála lévő gyermekeknek cipőt csináltatott és ekkor a rokonok korhólták, hogy leányával miért nem törődik. Ezért vitte el magával a kislányt és mivel az boldog volt testvérei között, — pár napig magánál tartotta. Így is sirva bucsuztak el egymástól. Ő az elvitelnél nem erőszakoskodott.

Az anya ezzel szemben a feljelentés szerint adta elő a tényállást. — Miután így a bíróság az ügyet nem látta tisztázottnak, a szemtanúk kihallgatását rendelte el és evégből a főtárgyalást elnapolta.

x Babiruhák, játszóruhák, szenzációs olcsó áron kaphatók a Gyermekdivatházban, (Városház épület, főkapu mellett).

— Az anyák napjának fővédnöke: Bethlen grófnő. — Bethlen Istvánné ma arról értesítette Hadházy Zsigmond főispánt, hogy a debreceni keresztény ifjúsági egyesület által, május első vasárnapján rendezendő anyák napjának legfőbb védnökségét elfogadta.

x Valódi angol felöltőszövetek érkeztek Szabó László üzletében, Széchenyi uca 1. szám.

x Foto-cikkek, fényképező gépek havi részletre is Springernél, a főposta mellett.

— A hősök emlékünnepe. A kormányrendelet adott ki, amelynek értelmében a nemzetünnepé avatott „Hősök emlékünnepe”-t ha pünkösdi ünnepével egy napra esik, az egész ország területén az emlékünnepe megelőző vasárnapon kell megtartani.

x Ondolás, manikűr, hajvágás, — úri- és női fodrász munkák legolcsóbban Czeglédinél, Csapó ötvönnegy.

x Idegenek és vidékiek figyelmébe. A „Debreceni Kalauz” 180 oldalon, 40 képen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

— Későn vitte gyermekét az orvoshoz. A satoraljai helyi kir. törvényszék Fazekas József gazdálkodót 2 havi fogházra ítélte jogerősen, mert 5 éves gyermekét, csak akkor vitte orvoshoz, amikor az már menthetetlen volt.

x Filmszínész lapujdonságok és mappás levélpapírok legolcsóbban, — Thaisz papírüzletben. Bika szállóva zemberben.

x Eredeti angol tavaszi, nyári szövet ujdonságok, nagy választékban érkeztek SOOS uriszabóhoz, Verbőczy uca 2. szám.

— Rádió-műsor. Csütörtök, április hó 5. napján. Budapest 557.5 (3) 9.30 Hírek, közgazdaság. 11.45 Hírek, közgazdaság, kamarazene. 1. Idő, időjárás, vizállás. — 3. Hírek, közgazdaság és élelmiszerárak. 4. Pesthy Pál előadása. 4.45 Pontos idő, időjárás, vizállás és muzika műsora. 5.15 Hangverseny. 6.10 Husvétünnep emlékedések. 6.40 Rádió amatőrpósta. 8 Angol lecke. 8.45 Kamarazene. 10 Pontos idő, ügélőverseny eredmények.

Külföld: 4 Bern: Hangverseny. 4.15 Bécs: Délutáni hangverseny. 4.30 Breslau: Szórakoztató zene. Berlin: Zongora trió. 5 Berlin: Hangverseny. Bern Zenekari hangverseny. 5.05 Milánó: Rádió kvintett. 6 Langenberg: Hangverseny. Prága: Egyházi hangverseny. 6.10 Stuttgart: Orgonahangverseny átvitel Freiburgból. 6.30 Lipcse: Spanyol nyelvltan. 7 Bécs: Schubert est. 7.15 Langenberg: Spanyol nyelvltan. München: Kamarazene. Róma: Francia nyelvlecke. Stuttgart: Szimfonikus hangverseny. Zürich: Hangverseny. 9. Bécs: Beethoven oratórium. Hamburg Népdalok. München: Hangverseny. 9.30 Zürich: Hangverseny. Breslau: Finn-est. 10. Stuttgart: Egyházi hangverseny

x Gyerekek! Cserebogár-fejeket kisebb s nagyobb tételekben vesz Springer fotoüzlete, főposta mellett.

— Házasságkötések. Az áll. anyakönyvi hivatalban a következő házasságkötést jelentették be a tegnapi nap: Hajnal Imre ref. Fekete Erzsébet rk. Tóth István ref. Szodrás Julia ref. — Veres-Béla rk. Rab Margit ref. — Sütő Sándor ref. Bujdosó Zsófia ref.

Gyászrovat

BISZKUP FERENC

folyó hó 3-án, életének 58-ik, boldog házasságának 56-ik évében, 10 napi szenvedés után esedékesen elhunyt. Temetése folyó hó 5-én délután 5 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából.

KERÉKGYÁRTÓ FERENC

44 éves korában, 4-én elhunyt. Temetése nagypénteken délután 3 órakor lesz, a Gróf Tisza István utca 19. számú gyászháztól.

PAPP JÁNOS

életének 67-ik évében meghalt. Temetése április 5-én délután 5 órakor lesz a Hatvan utcai kert, Góhér utca 21. szám alól.

SÓVÁGÓ JÓZSEF

építőmester önfeláldozó, fáradhatatlan munkás életének 57-ik, boldog házasságának 36-ik évében, folyó hó 3-án délután 5 órakor, váratlan szerencsétlenség következtében meghalt. Temetése f. hó 6-án délután 5 órakor lesz a Homokkeri Bánffy uca 14. sz. gyászháztól a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőben.

LÉNÁRT DÁNIEL

cipész segéd életének 19. évében rövid szenvedés után hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 5-én délután 5 órakor lesz az Eötvös uca 58. sz. háztól. A temetést Fehértói temetkezési intézete rendezi.

— Uj festőtehetség. Balogh Béla 21 éves debreceni festő- és mázólegőd szabad óráiban szorgalmasan rajzolt és festget, színes tájképeket és genze képeket. Tegnap délelőtt Balogh Béla édesanyjával megjelent Csürös Ferenc dr. kulturtanácsnok előtt és előadták, hogy a fiatal művészlelkű és tehetséges piktör külföldön, vagy akár itthon is fejleszteni akarja tehetségét és azért a várostól támogatást kér. A kulturtanácsnoknak Balogh Béla egy pár sikerült festményét is bemutatta. Csürös Ferenc dr. kulturtanácsnok megígérte Baloghnénak, hogy ha mód van rá úgy támogatásra ajánlja a városi tanácsnak.

x „Ilona” hölgyfodrász és manikűr szalon megnyílt, Piac uca 31. szám. (Friczi kalapszalon mellett).

— Születések Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon, a következő születéseket jelentették be: — Lévai Gábor földműves, leány Ilona; — Tóth József földműves, fiú József; — Szilágyi János kocsis, leány Ilonka; — Tóth Gábor kőműves-s, fiú Sándor.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Kotvics Ferenc ref. 4 hónapos, rokkant csep 155. szám; — Biszkup Ferenc ref. 83 éves, Homok uca 29.; — Horváth Róza ref. 32 éves, Nádudvar; — Fodor Ilona ref. 15 hónapos, Szotyori u. 2.

Házhelyek

Homokkertben, a Monostorpályi ut és Gróf Vécsey utca sarkán elterülő nagy szőlőingatlan átlag 300 öl területű házhelyekre lesz felosztva.

Venni szándékozik folyó évi április hó 2-ától kezdődőleg fordultjának délelőtt 9—1 és délután fél 2—6 óra között a Tisza menti Mezőgazdasági Hitelintézet felhoz, Kossuth utca 8., ahol a házhelyek ára és a fizetési feltételek tekintetében felvilágosítást nyerne.

SPORTHIREK

A bécsi Slován és III. ker. FC a Boeskey husvéti vendégei.

A Boeskey FC meghálalni akarván közönségének változatlan szeretetét és ragaszkodását, olyan hatalmas husvéti programot állított össze, amilyen még husvétkor Debrecenben soha sem volt. Husvét vasárnapján vendégül látja a Sabariát verő bécsi Slovánt, mely jelenleg az osztrák I. profiligaz 5. helyezettje és nem kisebb csapatokat előzött meg, mint a Hakoah, VAC, Simmerin, Brigentia. A Slován csapat sorában szerepel a centerben Henol, a balszélen Ekl, a többszörös osztrák válogatottak, kik legutóbb is tagjai voltak a magyarok ellen játszó osztrák válogatott csapatnak. Nyugodtan állíthatjuk, hogy Debrecen közönségének most lesz először alkalma gyönyörködni a legelső osztrák classisist képviselő együttesben.

Husvét hétfőjén a magyar bajnokság 5. helyezettje: a keménykötésű II. ker. FC lesz barátságos mérkőzésben a Boeskey ellenfele. Ez a mérkőzés jó alkalom lesz összehasonlítást tenni a két csapat jelenlegi erőviszonya között, melyből a Boeskey jövőjét illetően is lehet lesz követkevénciát levonni. A két husvét mérkőzésnek még külön érdekessége lesz, hogy minden bizonnyal játszani fog a Boeskey csapatában Teleky, a temesvári center, mert minden remény meg van arra, hogy addig a románok kiadatása megérkezik.

A Boeskey áldozatkész vezetősége ezen gyönyörű husvét programmért minden dícséretet megérdemel, mert mégis csak rosszul

nézett volna ki a két ünnep nap program nélkül.

Felhívás.

A DTE ma nagy tréninget tart, 3 órai kezdettel.

Felhívás.

Felhívom a III. ker. SC. tagjait, hogy csütörtök délután 2 órakor a DTE-pályán tréningben pontosan jelenjenek meg. — Intéző.

KÖZGAZDASÁG

A terménnyvásárban a felhozatal rendes mennyiség volt, az árak maradtak, mint a múlt héten voltak. Búza 32—33, rozs 29—30, árpa 29—30, zab 29—30, tengeri 25,50—26,50.

A takarmánnyvásárban a felhozatal igen nagy volt, körülbelül 300 szekér jelent meg a vásártéren. A vásár már 7 órakor megkezdődött és 12 órára elkelt a felhozott mennyiség. Az árak a következők voltak: Lucerna 16—17, (volt 15—17,50), réti széna 12—18, (volt 15—16), lóhere 15—15,50 (volt 15—16), zabos búkköny 12—13 (volt 12—14), szalma 2—3, cukorrépa 5,20—5,50, (volt 5—5,50), takarmányrépa 3,30—3,50, (volt 3—4), vetni való búkköny 24—26 (volt 26—27). Az árak, amint a jegyzék is mutatja, nagyobb ingadozásnak voltak kitéve, az irányzat inkább az esést mutatja. Ha itt-ott egy kis emelkedés mutatkozik is, a legmagasabb árakat, amely március hó 28-án volt, átlag nem érték el. A réti szénában mutatkozik csak egy kis emelkedés de a másodrendű szénák ára lefelé

kitolódott. A takarmányárakban most valószínűleg állandóság fog bekövetkezni, mivel az állatoknak egyrésze a legelőkön fog táplálékot találni, így a vásárló kevesebb mennyiséget igényel a készletből. (K).

Terménylőzsde

A Budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza 76 kg tiszavidéki 32,75—33,00; felsőtiszai 32,70—32,90; 77 kg tiszavidéki 33,05—33,30; felsőtiszai 32,95—33,20; k 78 kg tiszavidéki 33,45—33,65; felsőtiszai 33,35—33,55; 79 kg tiszavidéki 33,75—34,00; felsőtiszai 33,65—33,90; 80 kg tiszavidéki 33,95—34,10; felsőtiszai 33,90—34,00; rozs 30,50—30,70; árpa I. 30,50—31,00; II. 30.—30,20; sörárpa felvidéki 34,50—35,50; egyéb 32,50—33,50; köles 29,50—30.—; zab I. 31,50—31,70; közép 31,40—31,50; tengeri tiszántúli 27,40—27,50; tengeri egyéb 26,65—26,80; korpa 23.—23,25; lucerna 170—200; lóhere 135.—145. arankás 115—130.

Ferencvárosi sertésvásár

Maredevány 561 sertés és 42 süldő, felhajtás 811 sertés; eladatott 580 drb. sertés és 20 süldő. — Árak: könnyű 120—140, nehéz 164—168.

Valuták

Angol font	28.05
Belga frank	80.00
Cseh korona	16.98
Dán korona	153.60
Dollár	572.00
Francia frank	22.70
Lei	3.65
Lira	30.70
Német márka	137.05
Osztrák schilling	80.65
Svájci frank	110.35

MILYEN ÜZLETEK TARTATNAK NYITVA HUSVÉT VASÁRNAPJÁN.

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy a Kereskedelemügyi Miniszter Ur 73244—1928. sz. rendeletével megengedte, hogy a folyó évi április hó 8-ára cső vasárnapon az ország egész területén:

a) a drogueria- és illatszerüzletek, az utóbbiakhoz számítva az illatszereken kívül segyszermind ugynevezett háztartási cikkek árusítására berendezett üzleteket is — reggel 7 órától délután 2 óráig;
b) az élővirág árusítására berendezett üzletek pedig reggel 8 órától délután 3 óráig legyenek nyitva tarthatók.

Megengedte továbbá, hogy az előző bekezdés a), illetőleg b) pontjában említett üzletek körébe tartozó cikkek közül azok, amelyekkel a husvét ünnep alkalmából utcákon, tereken és piacokon is szoktak árusítani, az említett vasárnapon az előző bekezdésben felsorolt üzletek nyitvatartásának ideje alatt az utcákon, tereken és piacokon is árusíthatók legyenek. — Elővirágot azonban, a fennálló rendelkezések szerint a temetőekben és a temetők bejáratai előtt a mondott vasárnapon is a temető látogatásának tartama alatt, bármilyen, illetőleg buesu esetén pedig a bérnyomás illetőleg a buesu helyén este 10 óráig szabad árusítani.

A drogueria-, illatszer- és élővirágüzletek körébe nem tartozó cikkeknek a nyílt árusítási üzletekből valamint az utcákon, tereken és piacokon vasárnapon való árusítása tekintetében érvényes rendelkezések az említett vasárnapon is érintetlenül maradnak.

Gyermek-gummikabátok szövetfelsővel

Kapható míg a készlet tart

13 pengő darabja

Magyar Ruhaipar-tól

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

Béke Aruház

ajánlata
Szent Anna-u. 2.

Crep de chine	5.58
Taffalin	4.58
Mosóselyem	2.78
Puplin selyem, 100 széles	3.58
Foulard selyem, divat min-ták	6.98
Brocát selyem	5.78
Gyapju delén	2.98
Gyapju colin, 100 széles	4.78
Dupla széles divat kelme	1.88
Divat katon	0.98
Nanszug	1.88
Batizt sifon	1.78
Vászon	0.78
140 cm. széles cascha köpeny-kelme	8.58
Harsnyák, kesztyük, nyakkendők, Reform-nadrágok, olcsó árban.	

Férfi és női
divatkalapok
már 6 pengőtől kaphatók

M. Nagy Mihály
kalaposnál Debrecen, Csapó ucca 17.
Szinházajtáró.

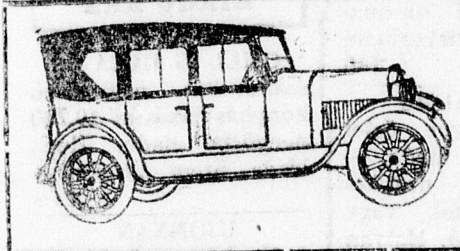
Ne csináltasson

addig vízvezetékét és fürdő-berendezéseket, míg fel nem szólítja ajánlattételre az előnyösen ismert

Kovács Gyula szerelőmestert.
Iroda és mintaraktár Varga ucca 1. sz.
Telefon 16-79.

Legkedvesebb ajándék
egy kolfer gramofon, kerékpár és varrógép
Legolcsóbban beszerezhető

Molnár Testvérek
Nagydiplomnák.
Lemez ujdonságok. — Telefon 7-27.

Riesz Henrik
kocsigyár
auto karosszériák
Duco fényezés.

Butorok SAJAT KÉSZÍTMÉNYU hálók-ebédlők
legolcsóbb árban beszerezhetőek
Balint Sándor műbutorasztalos bu-
torraktárában Kossuth u. 5. Gambrinus átjáró.

Elegáns öltönyöket 6 havi részletre
Kivánatra a mintákat háznál bemutatom.
MAKAY GYULA Csapó ucca 44. szám.

Szereti-e ön a gyümölcsöt?
Ha igen, akkor gondoskodjon róla, hogy még rügyfakadás előtt
rendbe legyen a gyümölcsös. Fák metszését, azok kártevői ellen
való védő permetezésését, minden kertművészeti, kertrendezési és
nyári karbantartási munkákat izlésesen és olcsón végez
Szegedy, kertépítő vállalata. Telefon: 12-32. szám.
Telep: Kiszhegyesi-ut 30.

Csapó-u. 74. sz. alatt (Veres-u. sarok)
Maday Zoltán vendéglője.
Friss csapolású sör 1 pohár 30 fillér.
Balatonvidéki bor 1 l. 2 pengő. Bagaméri ui 1 l. 1 P 40 fillér
Rum és pálinkák 1 dl.-ként 32 fillértől

Férfi- és női ruhaszövetek óriási választékban
Petlik Károly
röfös- és rövidáru üzletében, Szent Anna ucca 5.
Mindennemű szabókellékek rendkívüli olcsó árban. Hus-
vétra nagy árkedvezmény. **Szolid, szabott árak!**

Hálók — Ebédlők — Uriszobák
hajlított székek s egyéb butorok legolcsóbban
Debreceni Faipar Rt. városi üzlete
Király ucca 4. — Telefon 3-41.
Működő üzleti feltételek. Megbízható minőség.

Nem emelünk semmit sem, hiába drágább a bőraru. Raktáron
levő cipőinkből a közeledő husvétii ünnepekre
idényvásárt tartunk. — Figyelje meg árainkat:
Férfi egész cipők **P 20-ától**
Férfi bagaria cipők „ 24- „
Férfi félcipő fekete „ 20- „
Férfi barna félcipő „ 24- „
Női spangnis és tuzos legujabb kivitelben: **14-ától**
Női színes cipők divat-
ujdonságok „ 18- „
Oriási választék: Női lack cipőkben,
Fiu es gyermek cipőkönlegességék-
ben, komótcipőkben, szandálokban leg-
szolidabb árak.

APRÓHIRDETÉSEK

Betöltendő állás férfiak részére
MAJOROS
nagy fiával felvételtik. Jelentkezni lehet Batthyányi ucca 16. szám, keresztépület. 225

KERESÉK
megbízható egyént, vi-
déli főuccai vendéglóm
önálló kezelésére. Cím
kiadóban. 120
FODRÁSZSEGÉDET
állandó alkalmazásra,
azonnal felvesz Fekete,
Ispotály ucca 11. 254

KIFUTÓ
fiú felvétetik a Galam-
bos cukrászdában, Kos-
suth ucca 11 247
KIFUTÓ
fiút azonnalra felve-
szünk. Fejér és Ritter,
Simonffy 7. 227

ÜGYES
fodrászsegéd felvétetik.
Hermann fodrásztermé-
ben, Froner szálloda.
238

BORBÉLYSEGÉDET
azonnal felveszek. —
Szentanna 49. Mészáros
246

KOCSIS
és egy ügyes fiatalembert
felveszek Salótrom
ucca 12. Rosenfeld. 22a

MAJOROS
nagy fiával felvétetik.
Jelentkezni lehet
Batthyányi ucca 16. sz.
keresztépület. 225

Betöltendő állás nők részére

BEJÁRÓ
mindenes leányt felve-
szek. Szalkay, Kossuth
22 szám. 268

MUNKÁSLEÁNYOK
szikvízgyárban, azonnal
felvétetik. Honvéd ucca
16. 251

BEJÁRÓLÁNY
kis családboz, könyvvél
kerestetik. Bercesényi uc-
ca 43. 137

JÓIRASU
leányt, ki gépirásban is
gyakorlott, felveszek —
Pillőp Miklós, Csapó uc-
ca 3. 208

MINDENES
leány azonnalra felvéte-
tik. Cím a kiadóban. xx

Allást kereső nők

IRODAI
alkalmazást keres. jó
családból való leány,
ki a gépirásban, vala-
mint egyéb irodai
munkában gyakorlott.
Cím a kiadóhivatalban.

Allást kereső férfiak
KÖZÉPKORU
nyugdíjas tisztviselő iro-
dai alkalmazást keres.
Cím kiadóban. 231

Ajánlat
HUSVÉTI
ünnepek küszöbén meg-
lepő tavaszi divat uj-
donságokkal állók a T.
urhölgyek rendelkezé-
sére. Készítem a leg-
elegánsabb átmeneti
szövet és selyem kabá-
tot 16 pengőtől. Jumper
ruhát 8 pengőtől és leg-
ruhákat 10 pengőtől. —
Leányka ruha modellek
és nagy választékban.
Báti Margit női divat-
terme, Hunyadi u 18.
szám.

OLCSÓ
bürgonyavásár megnyílt
„Tiszántúli Eléstárba“
megkezdődött. Simonffy
ucca 7. szám. 66-a

ÜZLETETEM
áthelyeztem Cegléd uc-
ca 11. szám alá. Jó ká-
vé, házi koszt kin. és
fentétközésre kapható.
Fésüs Józsefné. 214

5 DRB.
8 hónapos Torkshire?
Kan és Koca és egy
lőcsőlléili Kis székör
eladó Turi András
ucca 8. Vagongyárral
szemben. 1092

HENTESEK
vendéglősök és koszt-
adók figyelmébe! Meg-
kezdődött az ugorka vá-
sár, kimérve és 5 lite-
res üvegekben. Linden-
feld. Dégenfeld tér 7.
szám 5-a

ANGOL
szövetekből legelegán-
sabb öltönyöket készí-
tek, kellemes fizetési
feltétellel. Végh László,
Vár 2. 56-a

BUZAKENYÉRLISZT
elsőrendű. 34 fillér —
korpá. darák legolesőb-
ban Horvát lisztraktár,
Dégenfeld tér 1. 1101

KIRÁLY KÁVÉI
mégis a legjobbak! —
Olcsó kiadás, kiváló-
ar. zmatos. Dégenfeld-
tér 11. szám. 55a

ZÁLOGCÉDULÁT
ruhaneműekről veszek.
Honvéd ucca 32. szám,
II. Jákás. 38-a

CIPŐK.
utányos áron, állandó-
an kaphatók. Varjas
Károly cipészmeister —
Csapó 49. 21a

HUSVÉTI
nagyakarításhoz az
összes festék árú. —
padlólakkok, zomán-
cok, ecetek, háztar-
tási cikkek legolesőb
beszerzési forrása —
Bárány festéküzlet —
Csapó ucca 19. 55a

GRAMAFON
lemez ujdonságok ál-
landóan érkeznek. —
Szendrő, Batthyányi u.
Világmarkás gépek nagy
raktára. Kérjen aján-
latot. Mindenféle hang-
szeráru raktáron. 2-a

TUZIFA P 3.36
mázsánként, felvávva,
hazaszállítva megrendel-
hető. Varga ucca 11. sz.
1785

UJ-BUZÁT
veszek, nagyobb előle-
get adok. Révi termény
kereskedés. Nyugoti u.
2. szám. 52-a

KÁRPITOS-
szaküzlet Piac-u. 44. ud
varban. Mindenféle kár-
pitos munkák szakszé-
rű készítése. átdolgozá-
ok legolesőbb forrása.
Kész hentesek, bőr- és
bergere garnitúrák, mat-
racok és roletták külön-
leges készítése 24 óran
belfül, függöny feltevé-
sek. Tisztelettel Varga
József. 67a

BOR,
homoki édes rizling —
1.40. Vadásznál. Varga
ucca 35. 1722

DEBRECZENSKY
kárpitosnál. Halköz 8.
Kész hentesek, divá-
nyok, matracok, bőr és
bersely fotelek állan-
dóan raktáron. Megren-
delést, javítást jutányo-
sáron eszközöl. 3a

Ó-BOR.
3 éves Kokadi, literje
1.60, 5 liter vételnél
1.50, 10 liter vételnél
1.40. Glück, Péterfia 76.
13-a

LEGSZEBB
függönyök, ágytaka-
rók, „Héra“ kézimunka-
üzletben készülnek. Si-
monffy-u. 5. sz. Tej-
siac. 39a

ESY
jobbcsaládból való asz-
szony házvezetőnői ál-
lást keres, azonnali be-
lépésre, csakis tanyára.
Cím a kiadóban. 190

AZONNALI
alkalmazásra, tejjüzlé-
be, kaucióképes, önálló
fizletvezetőnői felvétetik.
Jelentkezni lehet reggel
8-9 óra között. Mőli-
usz tér 15. 205

Gyermekruhák
czeig 6 pengőtől, szövet
12 pengőtől feljebb —
kapható a Budapesti
Férfi ruházati Áruházban.
Csapó ucca 6. sz. 64-a

BÜKFA 336
felvágva, hazaszállítva,
bükhasábfu 296 fill. —
Schlartz, Agárdi ucca
6. Telefon 12-04. 241

WEISZ FERENC
asztalosmester. Fürdő
ucca 1. Telefon 10-89.
vilányverőre berendezett
asztalos üzemben gyárt
elszörendű műbutorokat,
egyszerű bútorokat, üze-
let-, iroda-, portálber
dezeket és épületasza-
los munkákat. Saját ké-
szítési bútorok készen
is kaphatók. 35-a

GERTNER
zongora hangoló. Deb-
recen, Széchenyi ucca
15 szám. 17-a

KALAPOK.
húsvétra, minden szín-
ben, Péterfia 26. Kalap-
szalon. Átalakítás jutá-
nyosan. 242

IRÉN
hölgyfodrász és mani-
kűr szalon. Batthyányi
ucca 10. Olcsó árak:
Ondolálás 1.20, mani-
kűr 0.50. — hajmosás
0.80, hajvágás 1.20. A
közönség szíves pártfo-
gását kéri. 21a

KERÉKPÁROK
és varrógépek, világ-
váltók, heti 3 pengő
részletre, előleg nélkül,
egolcsóbban, vidékre is
Szabó műszerésznél. —
Erdős ucca 47. szám.
szerezhető be. Tekintse
meg mint a gépjeimet. 34-a

SZÉP
és tartós saját készit-
ményű divat cipőket ol-
csó árban vásárolhat
Fricman Gyula üzleté-
ben, Ferenc József út
20. Városháza alatt. 18a

ZONGORÁK
elsőrangú gyártmányok
kedvező fizetési feltéte-
lek mellett beszerezhe-
tők, Szendrő, Batthyá-
nyi ucca 22. 1-a

MEDICINÁL
palackozott tokaji ko-
nyak. Vámospécsi bo-
rok literenként 1.40,
1.80, 2.—, 2.20 pengő.
Tokaji esemegebor lite-
renként 4 P. Dugaszolt
tokaji borok 2.80—3.50
P-ig. Szentesi Pál koc-
smájában. Csapó ucca
40. szám. 255

BOR
5 literen felüli vételnél,
kellemes zamatu asztali
1.20; vegyesen szűrtől
fajbor 1.32; sajáttermé-
sű boeckai ó-rizling 136
fillér. Tokajbegyaljai
1924. évi szamorodni
2 pengő. Jóna János —
Nyil ucca 21. sz. 260

BOR
kadarok, kiváló minő-
ségű, zamatos. Hiterie
1.24 fillér, 5 liter vétel-
nél 1.20. Mézes fehér-
rizlinggel 1 liter 1.40 f.
Gertner Kálmán üzlet-
kereskedésében. Szé-
chenyi ucca 35. 261

SZEPIRÁST.
könyvvitelt, németnyel-
vet, levelezést tanít: —
Czeizler, Bethlen ucca
21. 57a

KATRANY
és karbolum nagyban
is kicsinyben is kapha-
tó legolcsóbban Neu-
mann Nándor festékkü-
zetében. Csapó ucca 8
szám. 22-a

A MADÁR IS
csak azt dalolja az ágon
Csikós sósborszesz a
legjobb háziszser a ilá-
gon. Kapható minden
fűszerüzletben. 38a

NŐI
divatkalapok legolcsóbb-
ban és legszebb kivitel-
ben kaphatók. Luszitig
kalapszalomban, Si-
monffy ucca 29. Alaki-
tások olcsón készülnek. 47-a

FRANCIA
plisschet, minden ki-
vitelben, eredeti fran-
cia géppel készít —
Nagy Gy. műhímző,
Bika épület. Intézeti
alj plissé 2 P. 232

Vasasztalok
székek, padok, vas-
ágyak, mosdók, álló-
cuhafogások, sodrony-
gybetétek, legjobb mi-
nőség, olcsó árban ké-
szülnek Ottónál, Rákó-
si ucca 13. sz. 51-a

SAJÁTKÉSZÍTÉSÜ
cipők, csizmák és ort-
hopéd cipők megrende-
lés után a legkényesebb
fényeket is kielégítő
pontossággal készítik.
Készítők raktáron. Ju-
tányos árak. Orosz Fe-
renc cipész-mesternél,
Mester ucca 4. szám. 27-a

TAVASZI
selyem, szalma és filc
kalapok nagy választék-
ban kaphatók, olcsón
beszerezhetők. Matta
Anna, Bethlen ucca 23.
szám. 149

HÁZIKOSZTOT
olcsót, jót, kiadósat, —
ugy bentékezésre, mint
kihordásra, esetleg étel-
hordó kölesönzés, emel-
lett házhoz szállítva. —
csak Ókrös Bálnánál
rendelhet meg. Deák Fe-
renc ucca 10. Leghátul
az udvarban. 1594

KÖZTISZTVISELŐK
szőlő, szőlő, szén és
kocsz, jutányos árban
kapható és minden áru-
dában megrendelhető.
Közalkalmazottak rész-
vételtetésre is vásárol-
hatnak. Telep Ispoltáv
ucca 19 szám. Telefon
14—34. 45-a

KERÉKPÁROK
eladása és szakszerű in-
stíása Nagy műszerész-
nél, Simonffy ucca 13.
Telefon 6.63. 2a

GRÉNADIN FÜGGÖNY
2 pengőtől Bonyáts,
Széchenyi ucca 28. Pé-
terfia ucca 11. 50-a

TÜZIFA P. 336
métermázsánként felvág-
va hazaszállítva Rákó-
si ucca 18. sz. 1825

AUTÓKAT
kocsikat fest, fényez s
bétel. Szentpéteri kocsi-
gyártó, Bethlen ucca 48
szám. 90-a

CSODÁKAT
beszélnek a nők a „Mi-
lodin“ félszíros arke-
nőcsőről. Kérdezzé meg
hölgyismerőset kintün
hatásáról. Már több-
ezren meglepődéssel
használták. Minden ve-
vőnek ingyen adunk
egy tégelyt kipróbálás-
ra. Vidéki rendelésnél
csomagolást nem számí-
tok. Jeszenszky Andor
Debrecen, Kossuth uc-
ca 1. szám. 1908

Ó-BOR!
Tisztán kezelt, zamatos
házi bor literenként 1.40
Poroszlav út 53. 1674

HUSVÉTI VÁSAR.
Színes panamak, díszít-
ve, már 5 pengőtől. —
Mindenféle divatanyag-
ból. — Modell kalapok
nagy választékban. Csa-
pó ucca 47. „Anny“ ka-
lappszalon.

SAJÁTTERMESÜ
fajborok és ó-törköly
pálinka nagyban,
bor és borecet lite-
renként is eladó. Szob-
oszlói ut 11/a. 1926

LEGELŐRE
cca 50 marhat vállal
Belmajori gazdaság. —
Hajdútelep. 135

MODELKALAPOK
nagy választékban. Ala-
kítások jutányos árért.
Kézi és tanulóleányok
felvételnek. Fülöp Etta
nőikalapos. Péterfia 14.

Kereslet

2-3 KIRAKATOS
portálét keresek üveg-
gel, vagy anélkül. —
Zádor Benő, Hbösör
mény. 207

ELVESZETT
a múlt héten a villamo-
son egy női haskötő. —
Kérem a megtalálót, il-
lő jutalom mellett adja
be Miklós ucca 2. bú-
torüzletbe. 232

NAGYOBB
raktárt, és irodát keres
nagykereskedelmi rész-
vételtársaság folyó évi
május 1-ére. Ajánlatok:
Nagy hirdetőiróda —
„Hosszú szerződés“ jel-
legre. 243

Lakás kereslet

HATSZOBAS
családi házat keresek
bérletbe. Lakás lehet
két részben is. Ötzo-
bás kerti lakószobát,
gazdasági udvarral s
négy hold földdel át-
adnám. Ajánlatokat
Kerti lakás“ jellegre
a kiadóba kérek. xx

CSALÁDI HÁZAT
hatszobás, modern la-
kással, esetleg 4 szobás
és külön kétszobás la-
kással keresek bérbe,
május 1-é beköltözéssel.
Ajánlatokat a lakbér
megjelölésével. Pontos
fizetés“ jellegre a kiadó-
ba kérek. Ügynököket
díjazok. xx

Kiadó lakás

KAPUMELLETTI
bejárati egyszobás la-
kás, magánosnak azon-
nal kiadó, Bercsényi uc-
ca 54. 128

KIADÓ
egyszoba, konyha, ápril
15-re. Szabad lakás. —
Király Ferenc ucca 51.
szám. Értekezni Hadhá-
zi út 25. Ugyanott 300
□-öles szőlőstelep el-
adó 1000 pengőért. 113

KIS
uccai szoba, fűskamrá-
val, gyermektelen há-
zaspárnak kiadó. Köny-
ves Tóth ucca 5. Varga
kert. 252

HÁROMSZOBAS
komfort lakás. — első
májusra kiadó, 100 pen-
gő havi elsőemelet. —
Zrínyi ucca 37. ház el-
adó, 5000 pengő. 4—
5000 P kölcsön esetén
díjmentes lakás egy év-
re. Értekezés Árpádtér
38. sz. 248

EGYSZOBÁ.
konyha kiadó, fiatal
párnak, bútorozva. Pé-
terfia 67. udvari lakás,
244

József kir. herceg u.
elején, abszolút mo-
dern parkettes 3 szoba,
fürdőszobás lakás ki-
adó, Hock iroda, Szent
Anna négy. 23-a

KÜLÖNÁLLÓ
emeletes villában, öt
szobás, téli s nyári mo-
dern lakás kiadó. Cim
a kiadóban. 267

KÉTSZOBÁ
konyha, kamara pince,
elsejére kiadó, Porosz-
lai út 21. szám. 265

KIADÓ
világos pince lakás
azonnalra, Kölcsei u.
14. szám. 220

KETTŐSZOBÁ.
mellékkelviségekből ál-
ló lakószobát átadom,
ha bútoromat elszállít-
ja. Varga ucca 16. sz.
hátul. 189

KÖLTÖZTETÉSEKÉI
tár szekerekkel, vagy
zárt bútor szállító kocsi-
ban, szőlő árak és fe-
löltség mellett vállal
Debreceni Angol Ma-
gyar Szállítóművezetési
R. T. Ferenc József út
2. Boval szállóházal
zomben. Telefon 37.

Butorozott szoba.

MODERN
lakásban butorozott szo-
ba kiadó, villanyvilági-
tással, föltétlen úri nő-
nek, vagy felsőbb isko-
lai tanulóknak. Bercsényi
ucca 47. II. lakás.

BUTOROZOTT
szoba kiadó, Arany Já-
nos ucca 48. sz. 270

EGY
különbejárati bútoro-
zott szoba azonnalra ki-
adó. Hatvan ucca 6. sz

UCCAI
butorozott szoba kiadó
Hock ucca 8. 226

ELVÁLLALOK
szőlő nyitást és met-
szést. Cim Bördán. —
Darabos ucca 55. 219

KÉTÁGYAS
butorozott szoba kiadó
Hatvan ucca 18. II. em.
92-a

CSINOSAN
butorozott emeleti uccai
szoba, 2 személy részé-
re kiadó. Dobozi bérház
C e. 14. ajtó. 16-a

KIADÓ
butorozott szoba, Arany
János ucca 56. szám
alatt, egy vagy két nő,
esetleg gyermektelen há-
zaspár számára kiadó.
április hó 1-től elfoglal-
ható. (Sz.)

KÜLÖNBEBEJÁRATU
butorozott szoba, vil-
lanyvilágítással és tel-
jes uri ellátással, mér-
sékelt áron kiadó. Varga
ucca 24. 86-a

Üzlet, mûhely, raktár

ÜZLETHELYISÉG
nagy, uccai. Piac ucca
60. szám alatt azonnal
kiadó. — Értekezhetni
ugyanott. 140

JÓFORGALMU
hentes, mézsáros üzlet
betegség miatt átadó. —
Udvaranyiló nagyhe-
lyiség, üzletnek vagy
lakásnak kiadó. Hatvan
ucca 55. Ugyanott hen-
tespuld eladó. 256

Eladó ingóság

KRUMPLI
eladó. 15 vagy 25 má-
zsa. vetni való is, má-
zsaja öt pengő. Csöves
tengeri mázsaja 22 pen-
gő. Bercsényi ucca 43.
szám. 15-a

SZEMÉLY-AUTÓ
kittünő állapotban. —
üzemképes, 6 fűlések,
„Puch“ gyártmány, esz-
ádi okok miatt, sürgő-
en, minden elfogadható
árért — részletre is —
ladó, Cim a kiadóban. 12-a

HINTO
fél hőrfedeles, olaj-
tengelyes, teljesen u-
posztóhuzattal, szem-
beállítás, új lakko-
zással jutányos áron
eladó. Cim: Kleiber
Zsigmond autófőnyve-
ző mûhelye Hatvan
ucca 69.

NAGYON OLCSON
eladók használt bú-
torok, ruhaheműk, világ-
történelem, villany és
petroleum lámpák, ci-
pők, kerek üzlet-
es mákdaráló és egyéb
háztartási dolgok. Si-
monffy ucca 12. jobbra.
263

NÉGYES
göz cséplő garnitúra fel-
szereléssel együtt el-
adó. Honvéd ucca 64. sz
alatt. 261

EGY
hűtő eladó. Veres Jó-
zsef hentesüzletében —
Cegléd ucca 22. 216

FEDÉLCSERÉP.
öcska: kredencek nagy
lédák eladók Sziv ucca
15. 202

HEGEDŐ
kijátszott, egész rúzs-
fa vonóval, tokkal el-
adó. Nagy, Kertész 6.
188

VILLANYMOTOR
4 és 8.4 lóerős eladó.
Földvárinál, Széchenyi
ucca 55. 268

HÁZILAG
készített szép, dunctos
befőt eladó. Egyma-
lom ucca 4. 257

EGY
jókarban levő grama-
fon eladó. Külsővásár-
tér 5-B. 249

SONKA.
szalonna zsír, jutányo-
san eladó. Károly Fe-
renc József út 8. 250

ELADÓ
egy kontrafékes, szaba-
donfutó kerékpár. Zri-
nyi ucca 35. 240

KERTI-BOR
eladó. Darabos ucca 61.
233

ELADÓ
hatülékes Daimler 246
Értekezni Jókai ucca
44. sz. 118

Eladó ház

CSILLAG UCCA 80.
számu ház, négy-szoba-
konyhás lakással 10.200
pengőért eladó. Hock
iroda, Szent Anna négy
24-a

UJONNAN
épült ház, gyümölcsös-
sel a nagyerdő mellett
azonnal eladó. Gazdál-
kodóknak igen alkal-
mas, Diessóly ucca 23.
Márton telep. 259

MÁJUSRA
kiadó, vagy eladó, a
Sestakert, Andrassy út
101. számu ház, modern
fürdőszobás lakással —
szőlő és gyümölcsös
kedvező feltételek mel-
lett. Bővebbet a hely-
színen, vagy Csapó uc-
ca 1. szám alatt, Liener
fényképésznél. 253

KIGYÓ UCCA 32.
számu ház eladó. Érte-
kezni lehet Horváth Gá-
bor, Kossuth ucca 12.
Ugyanott eladó Csapó
ucca 10. alatti hentes-
üzleti berendezés. 8-a

CSILLAG 75.
rendezett családi ház,
teljesen átadva, vala-
mint egy sertéshízató
eladó. Nagy, hentes, Si-
monffy 2. 20-a

Eladó föld

TELEK
630 négyszöglet, a Bö-
zörményi út 59. szám
alatt, villamos megálló-
nál, ipartelepnek villa-
sít, építése részére al-
kalmas. Értekezni lehet
Arany Bika szálló fő-
osztásnál. 83-a

HATSZÁZHUSZONT
négyszögletű szőlő, illete
villatelek eladó. Porosz-
lav út 21. szám. 266

Eladó állatok

PEKINGI
kacsa, amerikai fehér-
leghorn, Fekete langsző
Áranyvárga, Örpington-
yörös Izlandi tojások
kaphatók. — Egy szép
csüsi viandottó kakas,
80 tojással eladó Porosz-
lav út 11. (Sestakert)
125